

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
<i>Kommunstyrelsens ordförande Clas-Åke Sörkvist kommenterar året som gått.</i>	
Sammanfattning	6
<i>En sammanfattande beskrivning av årsredovisningen.</i>	
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	
Redovisningsprinciper	8
<i>Beskrivning av redovisningsmodell, analysmodell, kommunens finansiella mål samt beskrivning av de viktigaste redovisningsprinciperna för kommunen. Kommunen följer i allt väsentligt rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning.</i>	
Omvärld, Befolkning, Arbetsmarknad, Näringsliv	10
<i>Tanums invånarantal ökar för femte året i rad och uppgick vid årsskiftet till 12 317. Arbetslösheten är 4,7 procent i Tanum, 1,7 procent lägre än riket totalt. I kommunen finns 1 500 företag. Här beskrivs också utvecklingen i samhällsekonomin och kommunsektorn som påverkar eller kan påverka kommunen.</i>	
Övergripande mål	13
<i>En beskrivning av kommunens viktigaste utvecklingsområden och de kvalitetsgarantier kommunen antagit.</i>	
Resultaträkning med resultatanalys	15
<i>Kommunens och en sammanställd (koncern) resultaträkning samt analys av årets resultat, intäkter och kostnader.</i>	
Finansieringsanalys	18
<i>Kommunens och en sammanställd (koncern) finansieringsanalys samt analys av likviditetsutveckling.</i>	
Balansräkning med analys av finansiell ställning	20
<i>Kommunens och en sammanställd (koncern) balansräkning samt analys av tillgångar, skulder och eget kapital.</i>	
Notförteckning	23
<i>Tilläggsupplysningar till de finansiella rapporterna, resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning.</i>	
Riskbedömning	28
<i>En samlad bedömning av kommunens exponering för finansiella risker.</i>	
Driftsredovisning	30
<i>Kommunen gör ett resultat på 15,7 mkr. Detta är det femte året i följd som kommunen har ett positivt resultat.</i>	
Investeringsredovisning	31
<i>Kommunens nettoinvesteringar uppgår till 33,7 mkr. En av de större investeringarna är utbyggnad av Tanums gymnasieskola i Tanumshede.</i>	
Miljöredovisning	33
<i>Kommunen ska i all verksamhet och i alla beslut bidra till att miljösituationen förbättras genom att främja biologisk mångfald, hushållning av naturresurser och ett förstärkt kretslopp.</i>	
Personalredovisning	36
<i>Kommunens strategiska målsättning är att skapa förutsättningar för att kunna behålla och utveckla kompetent personal.</i>	
Välfärdsredovisning	40
<i>Redovisning av medborgarnas hälsa och välbefinnande.</i>	
NÄMNDERNAS REDOVISNING	
<i>På de följande sidorna redovisas respektive nämnds verksamhet, mål och resultat.</i>	
Kommunstyrelsen	42
Tekniska nämnden	46
Miljö- och byggnadsnämnden	51
Kultur- och fritidsnämnden	55
Barn- och utbildningsnämnden	59
Omsorgsnämnden	65
Kommunrevisionen	70
Tanums Bostäder AB	71
<i>En sammanfattande redovisning av kommunens helägda bostadsbolag.</i>	
RAMBO AB	72
Beslut och revisionsberättelse	73
Tioårsöversikt	74
<i>Kommunens resultat och balansräkning över tio år.</i>	
Ekonomisk översikt av verksamheterna	76
<i>Sammanställning av resultaträkningar för nämndernas olika verksamheter.</i>	
Begreppsförklaring	78

Bästa bokslutet genom tiderna skapar framtidstro

God kontroll och styrning samt en portion sunt ekonomiskt förnuft, gav kommunens bästa bokslutsresultat någonsin, 15,7 miljoner.

För Tanums kommun har även 2004 varit ett positivt år. Inom gruppen landsbygdskommuner ökade nyföretagandet under första halvåret mest i Sverige. Skillnaden mellan Tanumsborna sammanlagt taxerade inkomst, från år 2002 till 2003 ökade mest i landet. Kommunens egen skattekraft ökar alltså ännu ett år, till cirka 85 procent. Invånareantalet ökade för femte året i rad. Detta tack vare att kommunen har ett positivt inflyttningsöverskott. Det mest glädjande i statistiken över invånareantalet, var att födelsetalen ökade till 117 barn, en ökning med 25 födslar jämfört med fjolåret.

För att utveckla kommunen och verksamheterna måste vi tillsammans ge förutsättningar för tillväxt. Öka den egna skattekraften ytterligare. Fortsatt hög sysselsättning, nya boendemöjligheter och inflyttning är några viktiga faktorer för att Tanum skall ha en stark attraktionskraft och även fortsättningsvis utvecklas positivt.

Belastningen på miljö- och byggnadsnämnden är mycket stor, krav ställs från exploatörer på att producera och anta detaljplaner. Antalet beslut om bygglov är fortsatt på en hög nivå. Arbetsbelastningen hos nämnden är en tydlig måttstock på kommunens högkonjunktur inom byggbranschen.

Infrastrukturfrågorna, framförallt E 6 och Bohusbanan har även under 2004 varit i fokus för diskussionen. E6 genom Tanum och norra Bohuslän, skall enligt senast kända uppgifter vara färdigbyggd 2010-2011. Personligen vill jag se vägen färdigbyggd innan jag tar ut glädjen av vad en utbyggd E6 genom Tanum kommer att innebära för kommunens fortsatta utveckling. Jag svävar inte på målet att den kommer att ha en stor inverkan på utvecklingen av kommunen, men när blir E6 färdig? Utöver

E6 behöver kommunens så kallade övriga vägar rustas upp och i vissa fall byggas om, inte minst väg 914, Kville – Tanumshede.

En fortsatt god kontroll på den kommunala ekonomin ger förutsättningar för utveckling av kommunen. God ekonomisk kunskap och medvetenhet, hos nämnder, förvaltningar och hos personalen som på ett engagerat sätt utför ett mycket bra arbete är viktiga byggstenar för en ekonomi i balans.

Sjukskrivningstalen är generellt för höga. Projektet som startades under 2002, med syfte att halvera sjukskrivningstalen till 4,8 procent 2005, har inte utvecklats enligt uppsatt mål. Under 2003 minskade sjukskrivningarna något, men har under 2004 i princip ökat till utgångsläget 2002. Sjukfrånvaron är för hög, det är inte bra, inte för den som är sjukskriven, inte för förvaltningarna och dess verksamhet och inte för kommunens övergripande ekonomi.

En av de viktigaste uppgifterna är att skapa ett gott arbetsklimat på kommunens arbetsplatser, en anda där alla drar åt samma håll. Det är vad vi gör i det "lilla", och de dagliga besluten som gör att kommunen och dess invånare fortsätter driva utvecklingen mot nya mål. I dessa avseende är vi på mycket god väg. Upplever i samtal med invånarna i Tanum att det finns en stark framtidstro på kommunens möjligheter till fortsatt utveckling.

Historiskt, Tanums kommuns bästa bokslutsresultat någonsin, åstadkom vi tillsammans under 2004. Nu siktar vi framåt, gör även 2005 till ett framgångsrikt år.

Clas-Åke Sörkvist
Kommunstyrelsens ordförande

Presentation av kommunstyrelsen

Kristina Frigert

Bengt Mattson

Lennart Fredlund

Bakre raden fr. v.

Berndt Hansson (kd)

Född 1943, Fjällbacka, ersättare.

Lennart Larson (m)

Byggkonsult, född 1954, Bullaren, ledamot i kommunstyrelsen fr o m 1999. Tidigare ledamot i kommunstyrelsen 1992-1994.

Rolf Hermansson (c)

Målmästare, född 1945, Tanumshede, ledamot i kommunstyrelsen fr o m 1999. Tidigare ordförande i byggnadsnämnden och fr o m 1999 i miljö- och byggnadsnämnden.

Karl Erik Hansson (c)

Lantbrukare, född 1952, Lur, ledamot i kommunstyrelsen fr o m 1999.

Hans Schub (m)

Lärare, född 1960, Fjällbacka, ersättare.

Siv Bergström (mvt)

Lärare, född 1948, Tanumshede, ledamot i kommunstyrelsen sedan februari 2005 samt under perioden 2001-2002.

Främre raden fr. v.

Ronny Larsson (s)

Diversearbetare, född 1955, Rabbalshede, ledamot i kommunstyrelsen sedan 1994.

Helene Arvidsson (fp)

Administratör, född 1952, Hamburgsund, ersättare.

Clas-Åke Sörkvist (c)

Polisman, född 1947, Hamburgsund, ledamot i kommunstyrelsen sedan 1990, ordförande i kommunstyrelsen fr o m 2001.

Mona Svegås (s)

Förskollärare, född 1949, Grebbestad, ledamot i kommunstyrelsen fr o m 1999. Även ledamot i omsorgsnämnden.

Bengt Widengård (s)

Färförare, född 1939, Hamburgsund, ledamot i kommunstyrelsen fr o m 1991. Ledamot i kultur- och fritidsnämnden.

Frånvarande ordinarie ledamöter:

Kristina Frigert (m)

Lärare, född 1951, Grebbestad, ledamot i kommunstyrelsen fr o m 2000.

Bengt Mattsson (fp)

Lärare, född 1937, Grebbestad, ledamot i kommunstyrelsen sedan 1977. Ordförande i kommunstyrelsen 1989-2000. Ordförande i barn- och utbildningsnämnden fr o m 2001.

Lennart Fredlund (fp)

Byggnadsarbetare, född 1947, Fjällbacka, ledamot i kommunstyrelsen sedan december 2004.

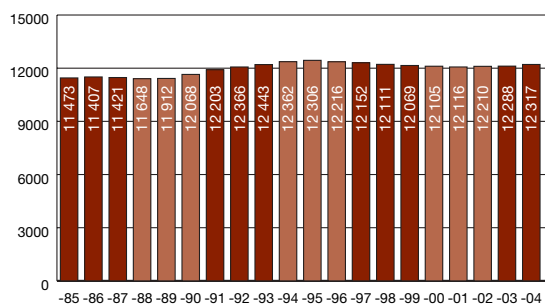

SAMMANFATTNING

Befolkning

Tanums befolkning ökade under 2004 med 29 personer och uppgår därmed till 12 317 invånare. Det är femte året i följd som Tanums befolkning ökar. Sedan 1999 har befolkningen ökat med 248 personer. Befolkningsökningen de senaste åren förklaras helt av stora inflyttningsöverskott. Efter att ha legat på en låg nivå under flera år ökar födelsetalet. Under 2004 föddes 117 personer. Det är 25 personer fler än förra året.

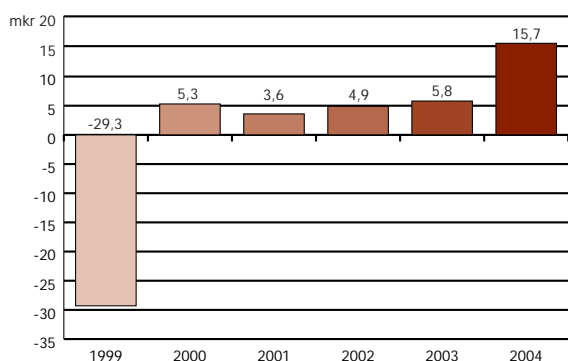
Befolkningsutveckling, 1985-2004

Ekonomiskt resultat

Årets resultat uppgår till 15,7 mkr. Det är femte året i följd som kommunen redovisar ett positivt resultat och dessutom klarar balanskravet. Resultatet påverkas dock av engångsposter, främst avseende intäkter från exploateringsverksamheten på 10,4 mkr. Rensat från engångsposter uppgår resultatet således till 5,3 mkr.

Resultatutveckling, 1999-2004 kommunen

Investeringar

Årets bruttoinvesteringar uppgår till 35,0 mkr, varav 7,3 mkr avser utbyggnad av lokaler för lärocentrum/gymnasieskola, 7,7 mkr avser exploateringsverksamhet och 8,2 mkr avser VA-anläggningar.

Låneskuld

Det positiva resultatet har gjort det möjligt att i princip finansiera årets investeringsverksamhet med interna medel. Låneskulden, inklusive leasingåtaganden, ökar med 1,0 mkr och uppgår i bokslut 2004 till 278,2 mkr.

Soliditet

Årets resultat medför att det redovisade egna kapitalet ökar med 15,7 mkr (8,3 procent) till 204,6 mkr. Eftersom tillgångarna ökar med bara 4,0 procent innebär det att kommunens soliditet förbättras. Soliditeten i bokslut 2004 uppgår till 3,6 procent när alla skulder inklusive hela pensionsskulden inkluderas. Redovisas pensionsskulden enligt den så kallade blandmodellen uppgår soliditeten till 33,5 procent.

Nämndernas resultat

I bokslutet uppgår nämndernas budgetavvikelse till 4,1 mkr varav 4,4 mkr förklaras av engångsposter. Rensat från engångsposter uppgår nämndernas budgetavvikelse till -0,3 mkr. I bokslutet redovisar kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden samt barn- och utbildningsnämnden underskott medan övriga nämnder redovisar överskott. Kommunstyrelsens och kultur- och fritidsnämndens underskott förklaras i huvudsak genom att del av tidigare års överskott använts för att finansiera främst projektkostnader under 2004. Barn- och utbildningsnämndens underskott beror på höga kostnader för skolskjutsar och gymnasieskolan.

	Resultat	Budgetavvikelse
Kommunstyrelsen	-37 305	-1 389
Tekniska nämnden	-8 373	3 486
Miljö- och byggnadsnämnden	-2 483	390
Kultur- och fritidsnämnden	-12 573	-213
Barn- och utbildningsnämnden	-212 663	-2 680
Omsorgsnämnden	-180 940	4 545
Kommunrevisionen	-475	-1
Summa nämndsverksamhet	-454 812	4 138

Personal

Antalet anställda har under året minskat från 1 096 till 1 089 personer. Av dessa var 985 personer (90 procent) tillsvidareanställda.

Efter en minskning av sjukfrånvaron under 2003 ökar sjukfrånvaron åter under 2004. Under 2004 har sjukfrånvaron uppgått till 9,0 procent. Cirka 70 procent av den totala sjukfrånvaron utgörs av långtidssjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron har ökat på samtliga förvaltningar.

Sammanfattning

Miljö

Utsläpp från uppvärmning är kommunens och Tanums Bostäders största miljöbelastning. Under 2004 har ett stort antal fastigheter anslutits till ett fjärrvärmenät i Tanumshede, dessutom har några fastigheter anslutits till bergvärme. Sammantaget beräknas detta ge en minskad oljeförbrukning med cirka 1 000 kubikmeter.

Verksamhet Kommunstyrelsen

Under året har kommunfullmäktige antagit den fördjupade översiktsplanen för Fjällbacka. Arbete pågår med en fördjupad översiktplan för Grebbestad.

I början på 2004 skrev Tanums kommun avtal om utbyggnad av bredband i kommunen. Utbyggnaden ger möjligheter för företag, organisationer och privatpersoner att köpa bredbandsanslutningar med varierande bandbredder. I upphandlingen ingår även ett verksamhetsnät för kommunen.

Tekniska nämnden

Saneringsarbetet för att minska ovidkommande vatten till avloppsreningsverken fortsätter. En kapacitetsberäkning på huvudvattenledningssystemet har påbörjats och kommer att slutföras under 2005. Slottet, Tegelstrand och norra Heestrand anslöts, via sjöledning, till Hamburgsunds avloppsreningsverk.

Miljö- och byggnadsnämnden

Av det sjuttiofem detaljplaner, som kommunen avser att ta fram, har aktivt arbete under året pågått med cirka 35, varav sju har avslutats genom beslut om antagande. Bygglov har bland annat lämnats för 49 nya småhus och för 60 nya fritidshus, vilket innebär en ungefärligt oförändrad nivå på småhusbyggandet jämfört med föregående år.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens fleråriga ambitionsnivå är att genom ökat förebyggande arbete stödja ungdomar på olika sätt. I detta innefattas fritidsgårdsverksamheten samt förebyggande aktiviteter som främst drivs av två projektanställda ungdomsvägledare. Stöd till föreningslivet är en annan prioritering som nämnden arbetar efter under flera år.

Antalet gästnätter i de kommunala gästhamnarna har 2004 minskat med knappt nio procent jämfört med 2003. Det totala antalet gästnätter uppgick till 17 092.

En strategi för den framtida hamnverksamheten i kommunen har tagits fram.

Barn- och utbildningsnämnden

Under 2004 har elevantalet i grundskolan börjat minska efter ett antal år av mycket stora kullar. Eftersom antalet elever i gymnasieskolan samtidigt ökar, ligger den stora utmaningen i att klara de kraftigt ökande gymnasiekostnaderna utan att barnomsorg och grundskola drabbas negativt.

Personaltätheten har ökat under året och Tanums skolor står sig nu ganska väl i en jämförelse med andra kommuner.

Genom den tillbyggnad som gjorts under året tillgodoser Kulturhuset Futura på ett bättre sätt behovet av lokaler för framför allt gymnasieeleverna. Under året har Tanums kommun sagt upp det ekonomiska avtalet med de kooperativa förskolorna i Kville, Lur och på Resö.

Omsorgsnämnden

En ny organisation för äldreomsorgen har införts under året. Vikten skall läggas på "förebyggande" äldreomsorg med utvecklad hemtjänst.

Omlokalisering och minskning av antalet platser på särskilt boende i äldreomsorgen har genomförts under 2004.

Krav på ökad rättssäkerhet, bra dokumentation och journalföring har medfört att ett nytt IT-system för ärendehantering införts vid halvårsskiftet inom äldre- och handikappomsorgen.

Efter en upphandling övertogs matdistributionen till personer i ordinärt boende av Samhall AB, som levererar kyld mat en gång per vecka.

Kommunala bolag Tanums Bostäder AB

Årets resultat uppgår till 1 518 tkr. Det är tredje året i följd som bolaget uppvisar ett positivt resultat.

En ombyggnad av 66 lägenheter i Tanumshede pågår och under året har dessutom fem lägenheter i Östad byggts om. Tanums Bostäder planerar för byggande av bostäder i framför allt Fjällbacka och Grebbestad. Totalt pågår detaljplanearbete på fyra områden i Grebbestad och två områden i Fjällbacka vilket beräknas ge cirka 120 nya lägenheter i attraktiva lägen.

RAMBO AB

Resultatet uppgår 2 136 tkr vilket är 57 tkr bättre än föregående år. Före skatt och bokslutsdispositioner uppgår resultatet till 3 991 tkr, en förbättring med 543 tkr jämfört med 2003.

Under 2004 har RAMBO AB fattat beslut om en nyemission av 105 stycken aktier riktad mot Munkedals kommun. Emissionen har genomförts och emissionsbeloppet utgörande 13 000 tkr har i kontant likvid tillförts bolaget.

Redovisningsprinciper

REDOVISNINGSMODELL

Den kommunala redovisningslagen reglerar den externa redovisningen. Årsredovisningen skall enligt lagen redovisa resultat- och balansräkning samt en finansieringsanalys. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning. Enligt lagen skall årsredovisningen även innehålla en koncernredovisning. Denna utgör en sammanställning av kommunens resultat- och balansräkningar med de bolag i vilka kommunen har betydande inflytande.

Finansiell analysmodell

Kommunens finansiella ställning analyseras i anslutning till resultaträkning, finansieringsanalys, balansräkning samt driftredovisning. Därtill görs en särskild analys över vilka risker kommunen är exponerad för. Den finansiella analysen ska utvärdera kontrollen över den finansiella utvecklingen, långsiktig och kortsiktig betalningsberedskap och riskförhållande.

Kommunfullmäktige har antagit följande finansiella mål:

- Eget kapital ska hållas reellt oförändrat
- Kostnaderna ska inte öka procentuellt mer än skatteintäkter
- Utdebiteringen ska hållas oförändrad
- Investeringar sett över en treårsperiod ska uppgå till högst 90 000 tkr och finansieras med egna medel
- Kommunens likviditetsreserv ska uppgå till 20 000 tkr
- Låneskulden ska inte öka

I den finansiella analysen görs en avstämning mot de finansiella målen.

Från och med år 2000 gäller det så kallade balanskravet. Balanskravet kräver att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. I analysen ska kommunens förmåga att leva upp till detta framgå.

Övergripande principer

I den löpande redovisningen och vid upprättandet av årsredovisningen följs ett antal övergripande redovisningsprinciper vilka skapar ett normverk som styr innehållet i redovisningsrapporterna. Analysen av den finansiella ställningen och utvecklingen baseras på antagandet att dessa principer har följts. Principerna är följande:

- Principen om pågående verksamhet
- Objektivitetsprincipen
- Försiktighetsprincipen
- Matchningsprincipen
- Principen om öppenhet

De principer som tillämpas leder till att en återhållsam bild av kommunernas ekonomi redovisas. Detta innebär exempelvis att en skuldredovisning ska ske i enlighet med såväl försiktighetsprincipen som matchningsprincipen. Vidare innebär de etablerade principerna att värdering av tillgångar ska ske med försiktighet.

Tillämpning av redovisningsprinciper

I 2004 års bokföring och bokslut har den kommunala redovisningslagens bestämmelser i allt väsentligt tillämpats. Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning. Nedan följer en kort beskrivning av vissa väsentliga principer som påverkar bokslut och redovisning.

Kommunen följer i allt väsentligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation avseende markexploatering, vilket innebär att försäljning av tomter redovisas som driftsintäkt och ej sålda tomter redovisas som omsättningstillgång. Resultatet från markexploatering redovisas som jämförelseörande post i resultaträkningen.

Leasing av maskiner och inventarier, där kommunen i allt väsentligt intar samma ställning som vid direkt ägande av tillgångarna, klassificeras som finansiell leasing. Egendom, som disponeras genom finansiella leasingavtal ingångna 2003 eller senare, redovisas i balansräkningen som anläggningstillgångar. Tillhörande förpliktelser redovisas som räntebärande skulder. I resultaträkningen delas leasingkostnaden upp i avskrivningar och ränta. Övrig leasing klassificeras som operationell leasing. För operationella leasingavtal redovisas den årliga leasingkostnaden som rörelsekostnad i resultaträkningen. Avtal avseende finansiell leasing ingångna innan 2003 redovisas inom linjen.

Årets förändring av semesterlöneskulden, okompenserad övertid, jour och timlöner i december redovisas under verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Den totala skulden av dessa redovisas som kortfristig skuld i balansräkningen.

Leverantörsfakturor på väsentliga belopp, som inkommit efter årsskiftet men är hänförliga till redovisningsåret, har skuldbokförts och belastar 2004 års redovisning.

Redovisning av kommunala skatteintäkter sker efter Rådet för kommunal redovisnings rekommendation om redovisning av skatteintäkter. Rekommendationen är att skatteintäkter skall redovisas efter bokföringsmässiga grunder baserat på ekonomistyrningsverkets prognostiserade belopp.

Kostnadsräntor, intäktsräntor och räntebidrag som kan hänföras till redovisningsåret har bokförts som skuld respektive fordran och belastar 2004 års resultat.

Pensionsskulden redovisas enligt den så kallade blandade modellen. Den pensionsskuld som uppkommit under åren 1998 och 1999 samt garantipensioner som beslutades före 1999 redovisas under avsättningar i balansräkningen. Pensionsskuldens finansiella kostnader redovisas som finansiell kostnad i resultaträkningen och ingår i pensionsskulden. KPA:s beräkning har använts för att ta fram skuldens storlek. Löneskatt ingår i pensionsskulden. Pensioner intjänade under år 2004 redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen och är upptagen som kortfristig skuld i balansräkningen. Pensionsåtaganden inklusive löneskatt, som uppkommit före 1998, redovisas som ansvarsförbindelse.

Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärde minskat med investeringsbidrag. Avskrivningstiderna baseras på anläggningarnas beräknade ekonomiska livslängd.

Avskrivningstider:

Förvaltningsfastigheter	50 år
Övriga verksamhetsfastigheter	33 år
VA-anläggningar	25 år
Industrifastigheter och fritidsanläggningar	20 år
Inventarier	5 år

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minskat med investeringsbidrag och avskrivningar.

Exploateringstillgångar är bokförda under materiella anläggningstillgångar. Färdigställda tomter är bokförda som omsättningstillgångar.

Koncernens tillgångar placerade i koncernkonto redovi-

sas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel redovisas som kortfristig skuld i kommunen och som kortfristig fordran i respektive bolag.

Sammanställd redovisning (koncernredovisning)

Koncernen Tanums kommun omfattar aktiebolag i vilka kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen för 2004 ingår Tanums Bostäder AB och Tanums Kommunala Förvaltnings- & Utvecklings AB till 100 procent samt RAMBO AB till 20,6 procent. Tanums kommun gick in som ägare i RAMBO AB 2002.

Utgångspunkten för koncernbokslutet är balans- och resultaträkningarna för kommunen och dotterföretagen. Konsolideringen av koncernbokslutet för år 2004 bygger på ett preliminärt bokslut för Tanums Bostäder AB och RAMBO AB. Interna mellanhavanden mellan de i koncernen ingående enheterna har i allt väsentligt eliminerats. Kommunens redovisningsprinciper tillämpas vid upprättande av koncernredovisning.

En sammandragning av kommunens och dotterföretagens räkenskaper efter eliminering till en redovisningsenhet kallas konsolidering. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att det egna kapitalet i dotterföretagen vid förvärvstillfället har eliminerats av kommunen. Därefter intjänat kapital har räknats in i koncernens eget kapital. Proportionell konsolidering innebär att endast ägarandelen av räkenskaperna i ej helägda dotterbolag tas med i koncernredovisningen.

Vid konsolideringen har inga elimineringsdifferenser uppkommit.

Omvärld

Befolkning

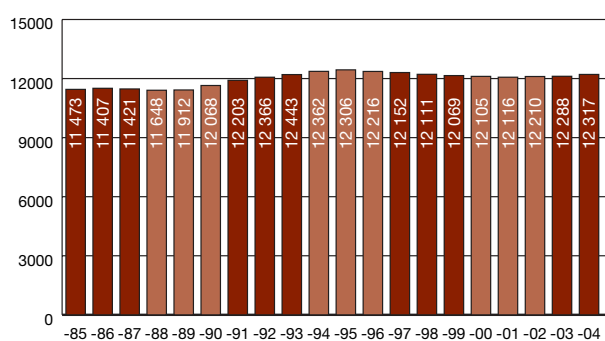
Tanums befolkning ökade under 2004 med 29 personer och uppgår därmed till 12 317 invånare. Det är femte året i följd som Tanums befolkning ökar. Sedan 1999 har befolkningen ökat med 248 personer. Befolkningsökningen de senaste åren förklaras helt av stora inflyttningsöverskott. Inflyttningsöverskottet för 2004 uppgick till 90 personer. De fem senaste åren har inflyttningsöverskottet varit totalt 621 personer. De stora flyttningsöverskotten de senaste åren beror främst på en ökad inflyttning. Utflyttningssiffrorna har varit ganska konstanta under den senaste femårsperioden. Inflyttningen är förhållandevis jämnt fördelat mellan olika åldersgrupper. Åldersgruppen 16-25 år är överrepresenterad i utflyttningen. I övrigt är även utflyttningen jämnt fördelad över de olika åldersgrupperna.

Efter att ha legat på en låg nivå under flera år ökar födelsetalet. Under 2004 föddes 117 personer. Det är 25 personer fler än förra året. Under 2004 avled 176 personer varvid det negativa födelsenettet uppgick till -59 personer. Kommunen har haft negativa födelsenetton varje år sedan 1993.

Sett över den senaste 15-årsperioden har kommunen haft en befolkningsökning på drygt 200 personer. Inflyttningsöverskottet har under en motsvarande period uppgått till nära 1 000 personer medan födelseunderskottet under samma period uppgår till -750 personer.

Tanums kommun har en befolkning där andelen personer över 65 år är högre än genomsnittet för riket. Den senaste tioårsperioden har andelen personer under fem år och andelen över 65 år minskat successivt medan andelen personer i åldersgruppen 20-64 år ökat.

Befolkningsutveckling, 1985-2004

Arbetsmarknad

Läget på arbetsmarknaden har försämrats under året. Vid årets slut var 368 000 personer inskrivna som arbetslösa vid landets arbetsförmedlingar eller sysselsatta i program för arbetsmarknadsåtgärder. Det är en uppgång med 29 000 personer på ett år. Antalet arbetslösa uppgick till 246 000 vilket är en minskning sedan förra året. Av de arbetslösa var 55 000 personer långtidsarbetslösa. Den försämrade situationen på arbetsmarknaden har lett till att långtidsarbetslösheten och arbetslösheten bland ungdomar har ökat. En ljusning är dock att antalet varsel minskat samtidigt som antalet nyanmälda lediga jobb ökat sedan förra året.

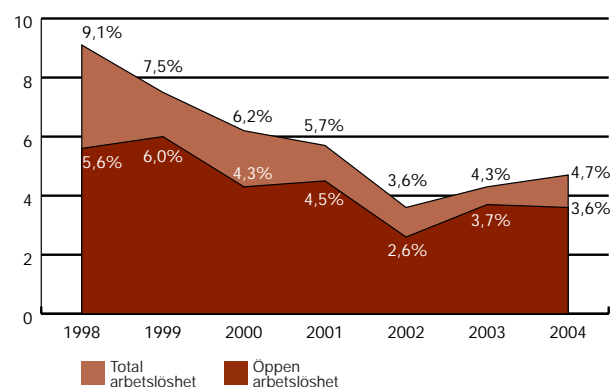
Arbetsmarknaden i norra Bohuslän och Tanum är fortsatt stark. I december var 266 personer (3,6 procent) i Tanum registrerade som arbetslösa hos arbetsförmedlingen. Dessutom var 83 personer (1,1 procent) sysselsatta i arbetsmarknadsåtgärder. Det innebär att den totala arbetslösheten uppgick till 4,7 procent. Jämfört med 2003 har arbetslösheten i Tanum ökat men ligger fortfarande under såväl riksnitt som genomsnittet i Västra Götaland.

Näringsliv

Kommunens näringsliv utgörs av cirka 1 500 företag och präglas av en stark anknytning till de traditionella näringarna, jord- och skogsbruk, fiske och turism. Handeln har de senaste åren vuxit i betydelse inte minst beroende på den ökade gränshandeln från Norge. Turismen har genom stark tillväxt på senare år blivit den alltmer dominerande näringen.

Kommunens differentierade näringsliv gör att man inte är speciellt beroende av en enskild bransch eller ett enskilt företag.

Arbetsmarknad, 1998-2004

Bilindustrins utveckling utgör ett hot mot både den regionala och lokala arbetsmarknaden om General Motors neddragningsplaner genomförs.

Större företag i kommunen är Lear Corporation med 450 anställda, TanumsFönster AB med 180 anställda, Extra Film AB med 145 anställda, Tetra Pak Inventing AB med 100 anställda samt turism- och konferensanläggningen TanumStrand med 75 anställda.

Bostadsmarknad

Under senare delen av 1990-talet präglades bostadsmarknaden i norra Bohuslän och Tanum av låg efterfrågan och många tomma lägenheter. Sedan 1999 har efterfrågan på bostäder ökat och är i dag mycket stark. Antalet tomma lägenheter minskade snabbt och sedan tre år tillbaka är det kö till bostäder i de flesta av kommunens samhällen.

Villapriserna har sedan 1999 ökat mycket kraftigt. De ökade priserna beror både på den starka efterfrågan på bostäder och en stark arbetsmarknad men också på den gynnsamma ränteutvecklingen.

För närvarande pågår planering för byggande av ett större antal bostäder inom kommun, främst i kommunens kustsamhällen.

Internationell utblick

Tillväxten i USA och stora delar av Asien och i synnerhet i Kina har varit väldigt stark under 2004. Tillväxten i USA är delvis effekten av en expansiv ekonomisk politik medan tillväxten i Asien främst beror på investeringsökningar och hushållens stigande konsumtion. I euroområdet har tillväxten hittills varit lägre än i USA och Asien. Det är främst den inhemska efterfrågan i Tyskland som bromsat tillväxten i EU.

Trots att återhämtningen i den globala ekonomin har varit starkare än väntat i många länder släpar sysselsättningen fortfarande efter. I USA, Storbritannien och Asien väntas tillväxten kulminera under 2004. Däremot förutses tillväxten i euroområdet fortsätta att stiga även nästa år.

Den amerikanska centralbanken har den senaste tolv månadersperioden höjt styrräntan med 1,5 procentenheter. Däremot har de amerikanska och internationella långa räntorna legat kvar på låga nivåer och till och med fallit tillbaka under hösten 2004.

Svensk samhällsekonomi

I Sverige var den ekonomiska utvecklingen överraskande positiv under 2004. Stark ökning av exporten, hög produktivi-

tetstillväxt och låg inflation kännetecknade förra årets utveckling. Utvecklingen på arbetsmarknaden var dock inte lika positiv och det syns ännu inga tecken på att sysselsättningen ska öka på allvar.

Den svenska ekonomin har växt i god takt. Enligt Nationalräkenskaperna var tillväxten, angiven som ökning av BNP, 3,5 procent under 2004. Den höga tillväxten förklaras främst av en stark exportökning medan den inhemska efterfrågan ökat svagare än väntat. En ökad inhemsk tillväxt till följd av en förbättrad arbetsmarknad gör att tillväxten för 2005 beräknas ligga kvar på en hög nivå.

Inflationstakten, räknad som förändringen under de senaste tolv månaderna, var 0,4 procent i december. Riksbanken har angett som mål för penningpolitiken att begränsa inflationen, mätt som den årliga ökningstakten av KPI, till två procent, med en accepterad avvikelse på högst en procentenhet uppåt eller nedåt. Inflationen har under 2004 hållits nere av en stark produktivitet utveckling samtidigt som priserna på många importerade varor fallit. Den svenska inflationen ser ut att ligga kvar på mycket låga nivåer även under 2005.

Under inledningen av 2004 sänkte Riksbanken räntan med sammanlagt 0,75 procentenheter till rekordlåga 2,0 procent. De långa svenska marknadsräntorna har legat på historiskt mycket låga nivåer under hela 2004. I slutet på året sjönk femårsräntan till rekordlåga nivåer för att i slutet av december noteras till cirka 3,20 procent. Under 2005 beräknas både de korta och långa räntorna att stiga något även om det sannolikt dröjer till slutet på året innan Riksbanken höjer sin styrränta.

Sedan hösten 2002 har sysselsättningen i den privata sektorn minskat. Det senaste året har även sysselsättningen i kommuner och landsting minskat. Trots att antalet sysselsatta i arbetsmarknadsåtgärder ökat under året har den öppna arbetslösheten ökat och uppgår i december till 5,4 procent av arbetskraften. Den ökade aktiviteten i ekonomin bör leda till att sysselsättningen tar fart även om produktivetsförbättringar gör att uppgången begränsas.

Den svaga efterfrågan på arbetskraft har medfört låga löneökningar. Löneökningarna har dock varit högre i kommuner och landsting än i privat sektor. Under 2004 ökade lönerna i kommuner och landsting med i genomsnitt 3,9 procent. De kommande åren beräknas lönerna i offentlig sektor att stiga i takt med övriga sektorer på arbetsmarknaden. De innebär att lönerna kommer att öka med cirka 3,5 procent per år.

Västsverige

Efter att ha haft den starkaste tillväxten av regionerna i Sverige sedan 1994 ligger tillväxten i västsverige lägre under 2004. Även sysselsättningsutvecklingen är svagare med en nedgång på en procent under 2004.

Även om konjunkturen är fortsatt jämn över Västsverige så är de positiva signalerna tydligast i norra Bohuslän, Dals land och Trollhättan/Vänersborgsområdet (fyrbodalen). Den positiva utvecklingen av detaljhandeln har pågått under en längre tid. En viss avmattning inom detaljhandeln har dock kunnat märkas den senaste tiden.

Transportmedelsindustrin som utgör 40 procent av tillverkningsindustrin i Västsverige har en central betydelse för utvecklingen av hela industrisektorn i Västsverige. Branschen präglas av en stark efterfrågan och ett högt kapacitetsutnyttjande. Ett orosmoln är General Motors (GM) planer på neddragningar av produktionen i Trollhättan vilket kan ge betydande effekter för hela regionen.

Kommunsektorn

Under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet bidrog den starka sysselsättningstillväxten i ekonomin till att skatteinkomsterna för kommuner och landsting ökade starkt. Samtidigt höjdes statsbidragen, bland annat till följd av ett antal reformer inom det kommunala området. I takt med den starka inkomstutvecklingen växte den kommunala verksamhetsvolymen relativt kraftigt. Trots goda inkomstökningar de senaste fyra åren har sektorn som helhet inte lyckats nå ekonomisk balans.

I början på 2004 befarade många kommuner att man skulle redovisa underskott i 2004 års bokslut, det samlade resultatet för kommuner och landsting beräknades till minus tio miljarder kronor. Ökade statliga bidrag, förbättrade skatteintäkter, fortsatt låga räntor och effekter av besparingsåtgärder har inneburit att underskottet kunnat minskas kraftigt. De senaste prognoserna pekar på att sektorn som helhet till och med skulle kunna uppvisa ett balanserat resultat eller mindre överskott för 2004. Resultatet måste dock betraktas som mycket svagt särskilt med tanke på att kommuner och landsting höjt skatten nästan en krona de senaste två åren.

I budgeten för 2005 föreslog regeringen en kraftig höjning av statens stöd till kommuner och landsting. Den samhällsekonomiska utvecklingen förväntas också bli bra under de kommande åren vilket gör att de kommunala skatteintäkterna ökar, även uttryckt i reala belopp. Detta talar för att kommunsektorns möjlighet att nå ekonomisk balans de kommande åren är

större än vad de varit under de senaste åren. För att klara de kostnadsökningar som följer av befolkningsutvecklingen och statliga beslut kommer det dock att krävas besparingar och/eller skattehöjningar.

Kommunerna i Västsverige

I Västra Götalands län finns totalt 49 kommuner med totalt 1 500 000 innevanare. De 49 kommunerna omsätter totalt cirka 50 miljarder kronor. Den senaste treårsperioden (2001-2003) har resultatnivån i länets kommuner försvagats något trots att 19 kommuner i länet höjt skatten under perioden. Den genomsnittliga primärkommunala skattesatsen har ökat från 21,30 till 21,48 kronor mellan 2001 och 2003. I relation till verksamhetens kostnader har resultatet försvagats från 1,3 procent till 0,5 procent mellan 2001 och 2003.

Investeringsvolymen i kommunerna har legat på en konstant nivå de senaste åren. För att finansiera investeringsverksamheten har kommunerna minskat sin likviditet.

Kommunerna i Västra Götalandsregionen har försvagat sin soliditet främst beroende på att resultaten inte räckt för att täcka ökningen av pensionsförpliktelserna.

Skillnaderna mellan kommunerna i Västra Götalandsregionen är stor vad gäller ekonomisk ställning och finansiellt resultat. Tanum har under den senaste treårsperioden stärkt sin finansiella ställning och sitt resultat relativt genomsnittet för övriga kommuner i länet. Tanum har en resultatnivå och långsiktig betalningsberedskap som ligger över genomsnittet, den kortsiktiga betalningsberedskapen är däremot sämre än genomsnittet. Tanum har dessutom haft en investeringsvolym den senaste tioårsperioden som legat långt över genomsnittet, vilket givit en hög skuldsättning och ett stort ränteberoende.

Övergripande mål

UTVECKLINGSOMRÅDEN

Tanum ska vara en kommun som lockar människor och företag genom boende- och verksamhetsmiljöer av hög kvalitet. I 2003 års budget formulerades en utvecklingsstrategi som är en plattform för de åtgärder som görs för att utveckla Tanum till en attraktiv kommun att bo och verka i. I strategin angavs de tre huvudområden som ska vara prioriterade i utvecklingsarbetet. För dessa områden formulerades följande mål/visioner:

Boende

Mål/Vision: I Tanum ska det finnas attraktiva boendemiljöer.

Tanums kommun är en kommun med varierad natur som ger stora möjligheter till olika boendemiljöer i attraktiva lägen. Bra möjligheter till boende i attraktiva lägen är ett konkurrensmedel för att öka inflyttningen till kommunen och för att de som redan bor i kommunen stannar kvar.

Nya boendeområden med olika boendeformer skall tillskapas i eller i anslutning till befintliga samhällen och tillgodose behovet för helårsboende. Kommunen skall därför genom att ta fram detaljplaner och ha en hög planberedskap tillskapa nya områden för helårsboende med olika boendeformer.

Infrastruktur

Mål/Vision: Tanum ska ha en infrastruktur som tillgodoser högt ställda krav på tillgänglighet.

Hög standard på infrastruktur för transporter har stor betydelse för de boende och företagets utveckling. Bra väg- och järnvägsförbindelser är av stor vikt. En snabb utbyggnad av E 6: an genom hela Bohuslän är angeläget. En infrastruktur som medger snabb överföring av data i form av ljud, bild, telefoni är idag en nödvändighet för många företag. Kommunen arbetar tillsammans med övriga kommuner i norra Bohuslän med åtgärder som ska ge regionen en god infrastruktur för IT-kommunikation.

Grundskola

Mål/Vision: Tanum ska ha landets bästa grundskola.

Utbildning och kompetensförsörjning är den långsiktigt viktigaste frågan för Tanums utveckling. Invånarnas kompetens behöver fortlöpande anpassas till de nya krav som ställs av samhället och av arbetslivet. En nyckelroll i denna uppgift har grund- och gymnasieskolan.

KVALITETSGARANTIER

I arbetet med att ta fram tydliga mål för verksamheten och att tydliggöra de kommunala tjänsternas innehåll för kommuninvånarna kommer Tanum att ta fram kvalitetsgarantier för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten för kvalitetsgarantier är att göra tydligt vad medborgarna har rätt att vänta sig av kommunala tjänster. Till garantierna bör synpunkts- och klagomålshantering kopplas. Det bör också tydliggöras vad som händer när kommunen inte uppfyller de åtaganden och servicenivåer som lovas i garantierna. Hittills har tjänstegarantier tagits fram för följande områden:

- Telefonservice (kommunstyrelsen)
- Tillgänglighet (kommunstyrelsen)
- Kollektivtrafik (kommunstyrelsen)
- Vatten och avlopp (tekniska nämnden)
- Offentlig belysning (tekniska nämnden)
- Bygglovsärenden (miljö- och byggnadsnämnden)
- Livsmedelsärenden (miljö- och byggnadsnämnden)
- Miljö, vattenprov (miljö- och byggnadsnämnden)
- Fritidsgårdar (kultur- och fritidsnämnden)
- Garantier inom grundskolan (barn- och utbildningsnämnden)
- Särskilda boenden (omsorgsnämnden)

EKONOMISKA MÅL

I kommunallagen och i det så kallade balanskravet anges bland annat att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning.

Övergripande finansiellt mål

För att leva upp till kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska resultatet hållas på en sådan nivå att det egna kapitalet hålls reellt oförändrat.

Utöver detta övergripande mål finns delmål som anger att utdebiteringen ska hållas oförändrad, att investeringarna ska uppgå till högst 90 mkr över en treårsperiod och att en nettoamortering av låneskulden ska ske.

PERSONALPOLITIK

God kommunal service kräver kompetenta och motiverade medarbetare. För att Tanums kommun skall vara en attraktiv arbetsplats krävs en vision/strategi om hur vi uppnår detta mål.

Personalstrategi

”För att trygga personalförsörjningen i framtiden skall kommunen skapa goda förutsättningar för att kunna rekrytera, behålla, utveckla och belöna kompetent personal.”

En tryggad personalförsörjning ger våra medarbetare lust att arbeta effektivt för att kunna utveckla och förnya vår verksamhet. Detta är avgörande för verksamhetens kvalitet gentemot kommuninvånarna och konkurrensförmåga gentemot omvärlden.

Åtgärder mot ohälsa

Kommunen har antagit en målsättning att sjukfrånvaron i Tanums kommun ska halveras till år 2005 jämfört med sjukfrånvaron under år 2002. Detta innebär att sjukfrånvaron 2005 ska uppgå till maximalt 4,8 procent av arbetad tid.

ÖVERSIKTSPLAN

Tanums kommun har upprättat en översiktsplan där de långsiktiga frågorna för mark- och vattenanvändning samt byggande behandlas. I översiktsplanen anges bland annat följande målsättningar:

Kommunens struktur med många självständiga samhällen ses som positiv och ska så långt som möjligt behållas och förstärkas. Livskraftiga samhällen i kombination med en levande landsbygd ses som en förutsättning för kommunens utveckling.

Vid en fortsatt bebyggelseutveckling, inom både tätorter och landsbygd, är det av stor betydelse att det traditionella bebyggelsemönstret behålls. Bebyggelsen bör även fortsättningsvis i så stor utsträckning som möjligt bringas i samspel med landskapet.

Kommunen ska verka för att områden för helårsboende tillskapas i kustnära lägen.

Vid utbyggnad av bostadsbebyggelse ska ett brett utbud av olika typer av boendeformer eftersträvas.

MILJÖPOLICY

Tanums kommuns övergripande målsättning med miljöarbetet är att bidra till att skapa ett långsiktigt uthålligt samhälle.

Kommunen skall i all verksamhet och vid alla beslut bidra till att miljösituationen förbättras genom att främja biologisk mångfald, hushållning med naturresurser och ett förstärkt kretslopp.

Kommunens miljöarbete innebär att i kommunens samhällsbyggande ska miljöriktiga åtgärdsprogram utarbetas som

säkrar en på lång sikt hållbar ekologisk utveckling. Kommunen ska vidare sträva efter en effektiv användning av energi och råvaror samt ökad användning av förnyelsebara resurser och erbjuda miljöriktiga tjänster, information, kommunikation, utbildning och stödjande insatser som främjar miljöförbättrande åtgärder.

NÄRINGSLIVSSTRATEGI

För utvecklingen av näringslivet i Tanums kommun och skapandet av fler sysselsättningsstillfällen ska kommunens näringslivsarbete inriktas mot följande mål:

- Främja utvecklingen av befintliga företag
- Förbättra företagens konkurrensförmåga
- Främja etablering och start av nya företag
- Utveckla handelsplats Tanum
- Underlätta företagens tillgång till nya marknader
- Utveckla landsbygden
- Samordning av utbildningsinsatser och arbetsmarknadsåtgärder

INFORMATION

Det övergripande målet med kommunens informationsverksamhet är att underlätta den ömsesidiga kontakten mellan medborgare och de kommunala organen och mellan väljare och valda.

Resultaträkning

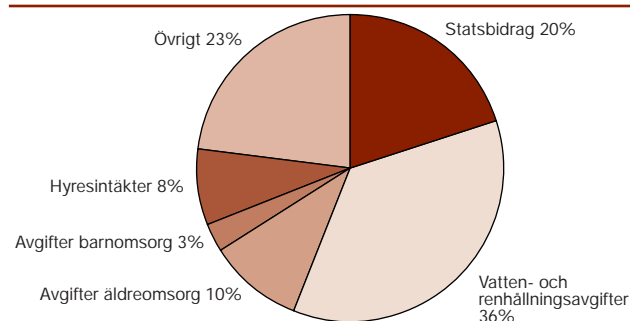
	Not	Koncernen			Tanums kommun		
		2004	2003	2002	2004	2003	2002
<i>Belopp i tkr</i>							
Verksamhetens intäkter	1	173 134	163 223	154 878	150 343	139 834	133 679
Verksamhetens kostnader	2	-560 226	-543 132	-518 713	-548 275	-531 285	-506 542
Avskrivningar	3	-36 506	-34 776	-31 147	-31 535	-29 546	-28 356
Jämförelsestörande poster	4	9 765	-	-	9 765	-	-
Verksamhetsresultat		-413 833	-414 685	-394 982	-419 702	-420 996	-401 219
Skatteintäkter	5	324 513	306 494	294 420	324 513	306 494	294 420
Generella statsbidrag	6	122 932	133 217	125 629	122 932	133 217	125 629
Finansiella intäkter	7	1 010	1 193	1 350	1 380	1 422	1 979
Finansiella kostnader	8	-17 772	-19 171	-20 481	-13 411	-14 321	-15 930
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto		16 850	7 048	5 936	15 711	5 815	4 879
Extraordinära poster		-	-	-	-	-	-
Skattekostnader		-184	-217	-	-	-	-
Periodens resultat		16 666	6 831	5 936	15 711	5 815	4 879

Årets resultat

Målsättning: Kommunens övergripande finansiella mål innebär att det egna kapitalet ska hållas reellt oförändrat.

Kommunens resultat uppgår till 15,7 mkr och uppnår därmed för femte året i följd ett positivt resultat. Resultatet innehåller dock ett flertal engångsposter, främst intäkter från exploateringsverksamheten på 10,4 mkr. Rensat från engångsposter uppgår resultatet till 5,3 mkr vilket innebär att kommunen klarat det så kallade balanskravet samtliga år sedan balanskravet infördes år 2000.

Intäktsstruktur, 2004

Resultatet innebär också att kommunen har ett tillräckligt resultat för att klara det övergripande finansiella målet.

Koncernens resultat uppgår till 16,7 mkr, en förbättring med 9,8 mkr jämfört med 2003 års resultat. Av koncernens resultat avser 1,5 mkr Tanums Bostäders resultat och 0,4 mkr RAMBO.

Intäkter

De verksamhetsanknutna intäkterna för kommunen ökar med 10,5 mkr (7,5 procent). Som andel av kostnaderna ökar verksamhetsanknutna intäkter från 26,3 procent till 27,4 procent. Intäktsökningen beror främst på ökade intäkter från vatten- och avloppsavgifter till följd av höjda avgifter och ökade statsbidrag inom omsorgsverksamheten.

Av de totala intäkterna på 150,3 mkr avser 54,0 mkr VA-avgifter, 31,0 mkr statsbidrag, 19,3 mkr äldre- och barnomsorgsavgifter samt 11,6 mkr hyror.

Koncernens intäkter har ökat med 9,9 mkr (6,1 procent) där Tanums Bostäders hyresintäkter ökar med cirka 1,0 mkr (3,5 procent) vilket främst förklaras av höjda hyror.

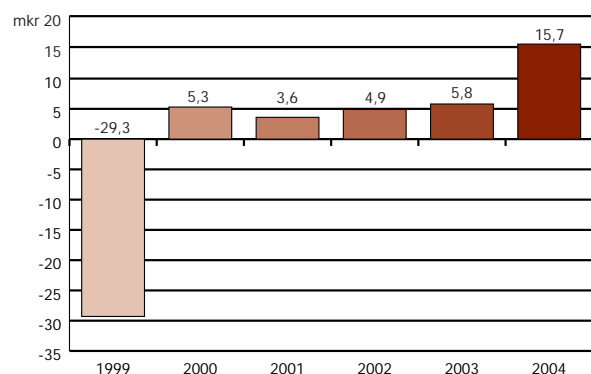

Kostnader

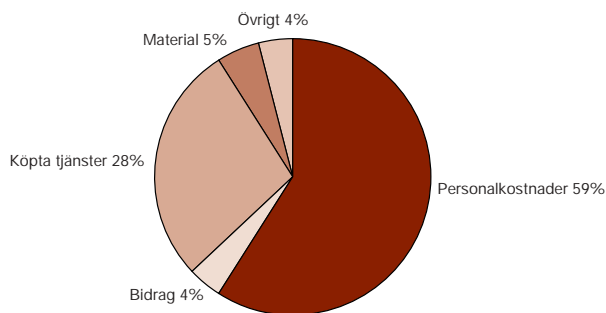
Verksamhetskostnaderna har ökat med cirka 17 mkr (3,2 procent). Personalkostnaderna som svarar för 59 procent av kommunens kostnader har ökat med 10,7 mkr (3,4 procent) till 323,9 mkr. Hela ökningen förklaras av löneökning. Som andel av de totala kostnaderna är personalkostnadsandelen oförändrad. Köpta tjänster så som gymnasieplatser, vårdplatser etcetera utgör totalt 153,8 mkr och har ökat med 3,7 mkr. Pensionskostnaden fortsätter att öka dock inte lika kraftigt som de senaste åren. Pensionskostnadernas andel av de totala kostnaderna har den senaste treårsperioden ökat från 3,2 procent till 3,5 procent. De största kostnadsökningar de senaste åren finns inom gymnasium, handikappomsorg och räddningstjänst som samtliga ökat sina kostnader med cirka 40 procent sedan 1999. Däremot är kostnadsökningen låg inom grundskola och äldreomsorg. Kommunens administrationskostnader har minskat under året.

Koncernens verksamhetsanknutna kostnader uppgår till 560,2 mkr. Under 2004 ökade kostnaderna med 17,1 mkr (3,1 procent).

Resultatutveckling, 1999-2004 kommunen

Kostnadsstruktur, 2004

Avskrivningar

Kommunens avskrivningar har ökat med 2,0 mkr till 31,5 mkr främst beroende på ökade avskrivningar för vatten- och avloppsanläggningar samt inventarier.

Som andel av skatteintäkter och statsbidrag utgör kommunens avskrivningar 7,0 procent. Avskrivningarnas andel av skatteintäkterna har minskat de senaste åren men sett i ett längre tidsperspektiv ökat. År 1990 uppgick detta nyckeltal till 4,8 procent. I jämförelse med andra kommuner tar avskrivningarna en betydligt större andel av skatteintäkterna i anspråk än i kommungenomsnittet.

Koncernens avskrivningar har ökat med 1,7 mkr till 36,5 mkr varav 0,9 mkr är avskrivningar utanför plan i Tanums Bostäder avseende fastigheter med eftersatt underhåll vilket är 0,5 mkr mindre än förra året.

Jämförelsestörande poster

Med början 2004 har kommunen ändrat redovisningen av exploateringsverksamhet. Intäkter för tomtförsäljning med mera redovisas som verksamhetsintäkt och uppgår netto till 9,8 mkr.

Verksamhetsresultat

Som andel av skatteintäkter och statsbidrag har verksamhetsresultatet försämrats de senaste åren trots att ökningstakten på skatteintäkter och statsbidrag varit hög. Kommunens nettokostnader minskade 2004 med 1,3 mkr (0,3 procent). Rensat för jämförelsestörande poster ökar kommunens nettokostnader med 8,5 mkr (2,0 procent). Under perioden 1999-2004 var den genomsnittliga ökningen 5,4 procent. Denna kraftiga ökning har varit möjlig tack vare att ökningstakten på skatteintäkter och statsbidrag varit ovanligt hög under perioden 1999-2003. För 2004 sjunker dock ökningstakten. Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter och statsbidrag är för 2004 93,8 procent. Rensat för jämförelsestörande poster ökar nettokostnadsandelen från 93,9 procent 1998 till 96,0 procent 2004. Kommunens verksamhetsresultat är för svagt för att ge en långsiktig stark ekonomi och uppfylla kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Målsättning: Utdebiteringen ska hållas oförändrad.

Skatteintäkter och statsbidrag ökar med 7,7 mkr (1,8 procent) och uppgår till 447,4 mkr. Av de totala skatteintäkterna och

Resultatanalys

statsbidragen avser 324,5 mkr (72,5 procent) skatteintäkter från Tanums eget skatteunderlag, 68,6 mkr (15 procent) ersättning för inkomstutjämning, 48,1 mkr (elva procent) generella statsbidrag samt 4,2 mkr (0,9 procent) ersättning för kostnadsutjämning. Skatteintäkter från det egna skatteunderlaget har ökat med 18,0 mkr. Tanums eget underlag ökade med 9,58 procent vid den senaste taxeringen vilket är den högsta ökningen i landet. Tanums skattekraft ligger dock fortfarande långt under rikets genomsnitt men har ökat de senaste åren och uppgår nu till cirka 85 procent.

Tanums utdebitering höjdes under 2004 och uppgår till 21,99, vilket är 1,19 kronor högre än genomsnittet i riket. I budget för 2005 beslutades om oförändrad utdebitering på 21,99 kronor. I och med skattehöjningen lever kommunen inte upp till målsättningen om oförändrad utdebitering.

Intäkter från inkomstutjämningen har minskat med 3,3 mkr, ersättningar från kostnadsutjämningen med 7,5 mkr medan de generella statsbidragen i princip är oförändrade.

Sedan 1998 har skatteintäkter och statsbidrag ökat kraftigt varje år. Den genomsnittliga ökningstakten per år har under perioden varit 5,5 procent. Från och med 2004 ser ökningstakten ut att bli lägre. För 2004 ökar Tanums skatteintäkter med 1,8 procent, dels beroende på en lägre tillväxt i samhällsekonomi och dels beroende på minskade ersättningar från kostnads-

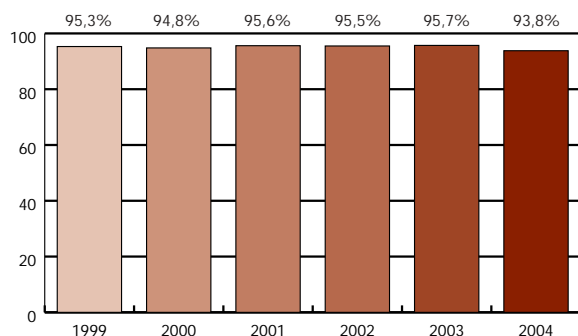
utjämningen. Från och med 2005 ska ett nytt system gälla för inkomst- och kostnadsutjämning. Tanums kommun förlorar 18,2 mkr i kostnadsutjämningsystemet mellan 2003 och 2005.

Finansnetto

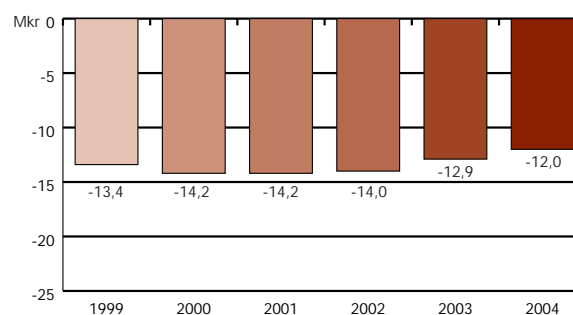
Både kommunens och koncernens finansnetto har förbättrats under året främst beroende på att den genomsnittliga räntesatsen på låneskulden kunnat sänkas genom sänkta marknadsräntor. Kommunens räntenetto har förbättrats med 0,9 mkr till -12,0 mkr. Koncernens räntenetto har sänkts med 1,2 mkr till -16,8 mkr. Som andel av skatteintäkter och statsbidrag har räntenettet minskat från 2,9 procent till 2,7 procent. Sedan 1997 har andelen minskat från 4,5 procent. Minskningen beror på samverkan mellan ökade skatteintäkter och sänkta räntekostnader som främst beror på sänkta marknadsräntor. Sedan 1994 har den genomsnittliga räntan på låneskulden minskat från 10,03 procent till 4,67 procent i 2004 års bokslut.

I ett längre perspektiv tar dock räntenettet en allt större andel av skatteintäkter och statsbidrag i anspråk. År 1991 uppgick räntenettots andel av skatteintäkter och statsbidrag till endast 0,5 procent. Kommunens relativt stora låneskuld gör kommunen känslig för räntehöjningar.

Verksamhetsresultatets andel av skatteintäkterna, 1999-2004

Finansnetto, 1999-2004 kommunen

Finansieringsanalys

	Not	Koncernen			Tanums kommun		
		2004	2003	2002	2004	2003	2002
<i>Belopp i tkr</i>							
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN:							
Verksamhetens intäkter		173 134	163 223	154 878	150 343	139 834	133 679
Verksamhetens kostnader		-560 226	-543 132	-518 713	-548 275	-531 285	-506 542
Jämförelsestörande poster		9 765	-	-	9 765	-	-
Verksamhetens nettokostnader		-377 327	-379 909	-363 835	-388 167	-391 451	-372 863
Skatteintäkter och intäkter av bidrag		447 444	439 711	420 049	447 444	439 711	420 049
Finansiella intäkter		1 010	1 193	1 350	1 380	1 422	1 979
Finansiella kostnader		-17 772	-19 171	-20 481	-13 411	-14 321	-15 930
Extraordinära intäkter		-	-	-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-	-	-
Inkomstskatt		-184	-217	-	-	-	-
Justering för rörelsekapitalets förändring	9	-113	11 119	5 247	-10 578	9 479	-1 212
I. Verksamhetsnetto		53 058	52 726	42 330	36 668	44 840	32 023
INVESTERINGAR:							
Inköp av materiella tillgångar	10	-62 722	-36 159	-56 463	-45 219	-30 430	-44 141
Avyttrande av materiella tillgångar	11	110	2 516	3 906	4 910	3 291	3 906
Inköp av immateriella tillgångar		-	-	-	-	-	-
Avyttrande av immateriella tillgångar		-	-	-	-	-	-
Inköp av finansiella tillgångar		-1	-13	-	-	-	-
Avyttrande av finansiella tillgångar		-	-	-	-	-	-
Justering för rörelsekapitalets förändring	9	9 071	-	-	9 071	-	-
II. Investeringsnetto		-53 542	-33 656	-52 557	-31 238	-27 139	-40 235
FINANSIERING:							
Utlåning							
Utlåning/ökning av långfristiga fordringar		-	-401	-	-	-	-
Återbetalning utlåning		99	107	101	17	107	101
Upplåning							
Långfristig upplåning		57 905	62 823	20 000	37 905	52 823	10 000
-Amortering		-51 194	-61 524	-19 421	-36 846	-50 106	-11 472
Kortfristig upplåning		-	-	-	-	-	-
-Amortering		-	-3 911	-7 889	-	-3 911	-7 889
Övrig finansiering		2 332	2 183	-	-	-	-
Justering för rörelsekapitalets förändring		-	-	-	-	-	-
III. Finansieringsnetto		9 142	-723	-7 209	1 076	-1 087	-9 260
FÖRÄNDRING LIKVIDA MEDEL		8 658	18 347	-17 436	6 506	16 614	-17 472

Förändring likvida medel

Kommunens likviditet har förstärkts med cirka 6,5 mkr under året. Förstärkningen beror på ett positivt kassaflöde från den löpande verksamheten, senareläggning av investeringar och ökad upplåning. Koncernens likviditet har stärkts med 8,7 mkr vilket främst förklaras av ökad upplåning.

Löpande verksamhet

Kommunens resultat exklusive avskrivningar innebär ett positivt kassaflöde på 47,2 mkr. Justering för rörelsekapitalets förändring, 10,6 mkr, avser främst ökade fordringar samt intäkter för exploateringsverksamhet som inte ökar likviditeten 2004. För kommunen tillför den löpande verksamheten ett positivt kassaflöde på 36,7 mkr och för koncernen 53,1 mkr.

Investeringar

Målsättning: Kommunens nettoinvesteringar ska finansieras med egna medel.

Kommunens investeringsnetto är 31,2 mkr. Kommunens nettoinvesteringar har helt kunnat finansieras med överskott från löpande verksamheten. Detta innebär att kommunens målsättning uppnåtts under 2004. Sett över en längre tidsperiod har dock investeringsvolymen varit betydligt större än vad som kunnat finansieras genom ett överskott från den löpande verksamheten.

Under året har fastigheter sålts för 4,9 mkr. Samtliga försäljningar har gjorts av Tanums kommun och 4,8 mkr avser koncerninterna försäljningar mellan kommunen och Tanums Bostäder.

Koncernens nettoinvesteringar uppgår till 53,5 mkr. Överskottet från den löpande verksamheten räcker inte fullt ut till finansieringen, cirka 0,5 mkr måste skjutas till från ökad upplåning.

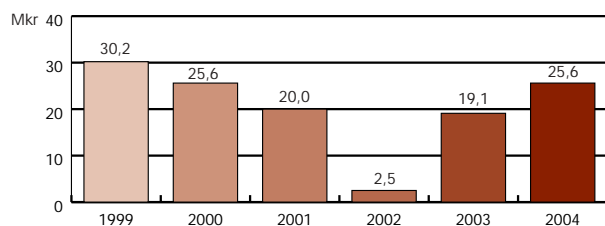
Finansiering

Målsättning: Låneskulden skall inte öka.

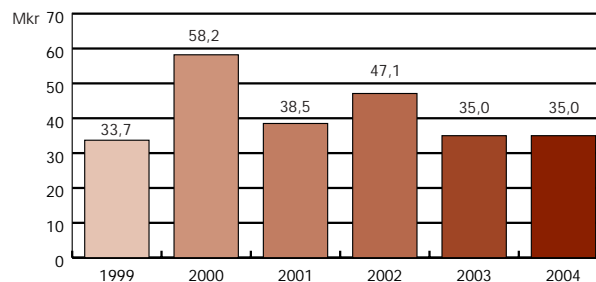
Kommunen har tagit nya lån med 37,9 mkr och amorterat 36,8 mkr. Netto ökar kommunens låneskuld med cirka 1,1 mkr. Ökningen avser främst leasingfinansiering av fordon.

Koncernen har tagit nya lån med 57,9 mkr och amorterat 51,2 mkr. Netto ökar koncernens låneskuld med cirka 6,7 mkr. Totalt tillför finansieringsverksamheten för koncernen ett positivt kassaflöde på 9,1 mkr.

Likviditet, 1999-2004 kommunen

Investeringsvolym, 1999-2004 kommunen

Balansräkning

	Not	Koncernen			Tanums kommun		
		2004	2003	2002	2004	2003	2002
<i>Belopp i tkr</i>							
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar:							
Immateriella anläggningstillgångar:							
Goodwill	12	13	13	-	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar:							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	649 985	630 229	628 818	502 857	498 812	501 244
Maskiner och inventarier	14	18 600	18 846	16 067	16 971	17 455	15 666
Finansiella anläggningstillgångar	15	2 147	2 337	6 221	21 063	21 064	21 171
Summa anläggningstillgångar		670 745	651 425	651 106	540 891	537 331	538 081
Omsättningstillgångar:							
Fordringar	16	28 016	23 749	34 016	42 713	30 605	42 075
Förråd		1 558	695	737	1 116	-	-
Kassa och bank	17	29 989	21 331	2 984	25 622	19 116	2 501
Summa omsättningstillgångar		59 563	45 775	37 737	69 451	49 721	44 576
SUMMA TILLGÅNGAR		730 308	697 200	688 842	610 342	587 052	582 657
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital	18	188 105	193 991	188 040	188 863	195 951	191 057
Justeringar och ändrad redovisningsprincip	18	1 795	-12 718	15	17	-12 903	15
Årets resultat		16 666	6 831	5 936	15 711	5 815	4 879
Summa eget kapital		206 566	188 106	193 991	204 591	188 863	195 951
Avsättningar	19	29 012	29 837	21 540	28 755	29 582	21 540
Skulder							
Långfristiga skulder	20	387 769	381 057	379 757	278 249	277 189	274 472
Kortfristiga skulder	21	106 961	98 200	93 554	98 748	91 418	90 694
Summa skulder		494 730	479 257	473 311	376 997	368 607	365 166
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		730 308	697 200	688 842	610 342	587 052	582 657
ANSVARSFÖRBINDELSER							
22							
Pensionsförpliktelser, som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		182 415	178 257	171 675	182 415	178 257	171 675
Förvaltade stiftelser		1 407	1 528	1 437	1 407	1 528	1 437
Deponerade medel		352	493	403	352	493	403
Borgensförbindelser		3 277	4 201	5 201	107 445	108 369	110 787
Finansiella leasingavtal före 2003		2 154	3 664	-	2 154	3 664	-
Outnyttjad checkkredit		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000

Både kommunens och koncernens tillgångsvärde har ökat under året beroende på ökade fordringar och en likviditetsförstärkning som ökat värdet på omsättningstillgångarna. Kommunens tillgångar uppgår till 610,3 mkr, en ökning med 23,2 mkr, medan koncernens samlade tillgångar uppgår till 730,3 mkr, en ökning med 33,1 mkr.

Anläggningstillgångar

Kommunens anläggningstillgångars värde i balansräkningen har ökat med 35,0 mkr genom årets bruttoinvesteringar medan försäljningar, investeringsbidrag och avskrivningar minskat värdet med 31,4 mkr. Sammantaget betyder det att värdet på kommunens anläggningstillgångar ökat med 3,6 mkr till 540,9 mkr.

Av kommunens totala anläggningar avser 126,4 mkr anläggningar för avgiftsfinansierad verksamhet. Dessa anläggningars värde har ökat med 15,8 mkr sedan 2002. Värdet på anläggningar för skattefinansierad verksamhet uppgår till 376,4 mkr. Värdet på dessa anläggningar har minskat med 14,2 mkr sedan 2002. Sedan början på 1990-talet har värdet på kommunernas totala anläggningar ökat med mer än 300 mkr.

Av anläggningstillgångarnas värde avser 105,3 mkr skolor, 146,2 mkr äldreomsorgsfastigheter och 101,1 mkr vatten och avloppsvverk.

Koncernens anläggningstillgångar uppgår till 670,7 mkr vilket är en ökning med 19,3 mkr jämfört med förra året. Bruttoinvesteringar på 62,2 mkr har ökat värdet medan försäljningar, investeringsbidrag och avskrivningar minskat värdet med 42,9 mkr. Värdeökningen förklaras främst av investeringar i hyresfastigheter.

Kortfristiga fordringar

Kommunens kortfristiga fordringar har ökat med cirka 12,1 mkr under året främst på grund av att Tanums Bostäder ökat sitt utnyttjande av internkrediten på koncernkontot. Koncernens kortfristiga fordringar ökar med 4,3 mkr till 28,0 mkr.

Likviditet

Målsättning: Kommunen ska ha en likviditetsreserv på minst 20 mkr.

Kommunen och Tanums Bostäder har ett gemensamt koncernkonto. Hela likviditeten på koncernkontot redovisas som likviditet i kommunens balansräkning. Tanums Bostäder utnyttjade vid bokslutstillfället 14,6 mkr av internkrediten på koncernkontot.

Likviditeten för kommunen uppgick vid bokslutstillfället

till 25,6 mkr, en ökning med 6,5 mkr jämfört med föregående år. Ökningen beror på ett positivt kassaflöde från löpande verksamheten och senareläggning av investeringar.

Kommunen och Tanums Bostäder har tillsammans en kredit på koncernkontot på 20 mkr. Denna kredit var inte utnyttjad vid bokslutstillfället.

Kommunen uppfyller det ekonomiska målet att ha en likviditetsreserv på minst 20 mkr.

Koncernens likviditet uppgick vid bokslutstillfället till 30,0 mkr vilket är en ökning med 8,7 mkr jämfört med föregående år. Ökningen beror på ett positivt kassaflöde från löpande verksamheten och ökad upplåning.

Eget kapital

Kommunens resultat på 15,7 mkr innebär en ökning av eget kapital (exklusive jämförelsestörande poster) med 3,1 procent. Inflationen under 2004 uppgick till 0,4 procent. Kommunen har således klarat målet om att eget kapital ska vara reellt oförändrat. Kommunens eget kapital uppgår i bokslut 2004 till 204,6 mkr.

Kommunens eget kapital har sedan 1992 minskat med nära 350 mkr om justering görs för ändrade redovisningsprinciper avseende pensionsskulden. Sedan 1999 har en viss förbättring av nivån på eget kapital skett.

Årets resultat har ökat eget kapital med 16,7 till 206,6 mkr. En justering av eget kapital har gjorts med 1,6 mkr avseende Tanums andel av förändringar i överkursfond och 0,2 mkr avseende obeskattad reserv i RAMBO AB

Låneskuld

Målsättning: Kommunens låneskuld ska inte öka.

Kommunens låneskuld har ökat under året och uppgick vid årsskiftet till 278,2 mkr. Lån avseende leasingfinansiering av fordon har ökat med 2,2 mkr medan övriga lån minskat med 1,2 mkr. I kompletteringsbudgeten för 2003 fanns en total låneram på 284,2 mkr. Beroende på ett positivt kassaflöde från den löpande verksamheten och senarelagda investeringar har inte hela låneramen behövt utnyttjas. Kommunens målsättning avseende låneskuld har inte uppnåtts.

Kommunens låneskuld har beroende på stora investeringar under i princip hela 1990-talet ökat från 36,4 mkr år 1990 till 277,2 mkr i 2003 års bokslut. De två senaste åren har låneskulden legat på en i stort oförändrad nivå.

Koncernen har ökat låneskulden med 6,7 mkr främst på grund av investeringar i hyresfastigheter. Koncernens låneskuld uppgick vid årsskiftet till 387,8 mkr.

Genomsnittsräntan på kommunens låneskuld var vid bokslutstillfället 4,67 procent vilket är i princip oförändrat jämfört med förra året. Sedan 1994 har genomsnittsräntan på kommunens låneskuld sänkts från 10,04 procent till dagens nivå på 4,67 procent. Detta motsvarar en resultatpåverkan på nära 15 mkr.

Den genomsnittliga räntan på koncernens låneskuld uppgår per den 31 december till 4,51 procent, en minskning sedan förra året med 0,10 procentenheter.

Pensionsskuld

Pensionsskulden består dels av pensioner enligt kollektivavtal intjänade under 1998 och 1999 samt pensioner utöver kollektivavtal på ett totalt värde av 19,6 mkr och dels av pensioner intjänade före 1998 som redovisas som ansvarsförbindelse och uppgår till 182,4 mkr. Uppräkning med ränta och inflation har ökat värdet på "den gamla" pensionsskulden med 4,2 mkr medan värdet på den andra delen av pensionsskulden minskat med 1,2 mkr.

Sammantaget uppgår pensionsåtagandena till 202,0 mkr, en ökning med 3,0 mkr sedan förra året.

Pensioner intjänade efter 1999 ingår inte i ovan redovisad pensionsskuld utan har utbetalts för förvaltning av de anställda alternativt har försäkring tecknats som täcker kommunens åtaganden.

Kortfristig skuld

Både kommunens och koncernens kortfristiga skuld har ökat med cirka åtta mkr under året och uppgår till 98,7 mkr för kommunen och 107,0 mkr för koncernen. Den största enskilda posten är semesterlöneskulden som uppgår till 26,9 mkr.

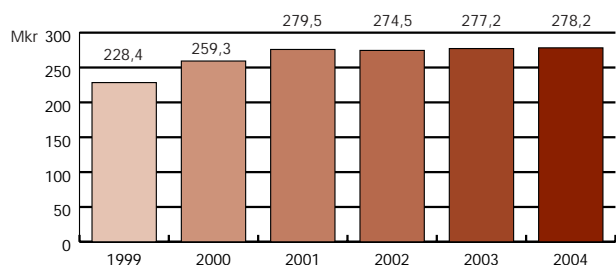
Soliditet

Soliditetsutvecklingen påverkas av hur stor andel av tillgångarnas värde som finansieras av eget kapital. Värdet av kommunens tillgångar har ökat med 23,3 mkr främst avseende ökad likviditet och kortfristiga fordringar. Tillgångsökningen har finansierats av eget kapital med 15,7 mkr och ökade skulder 7,6 mkr. Kommunens soliditet ökar därmed från 32, med 2 procent till 33,5 procent.

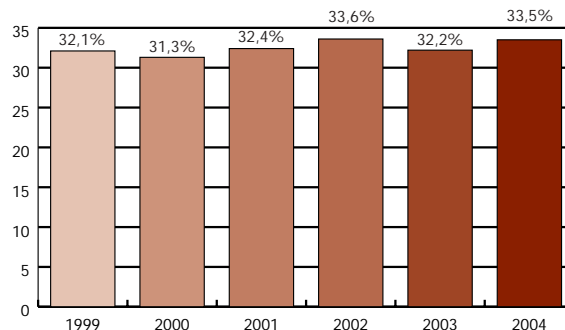
Koncernens tillgångar har ökat med 33,1 mkr vilket främst förklaras av investeringar i hyresfastigheter samt ökad likviditet. Detta har finansierats av eget kapital med 18,5 mkr och ökade skulder med 14,5 mkr. Soliditeten ökar därmed från 27,0 procent till 28,3 procent.

Om hänsyn tas till hela pensionsskulden inklusive den del som redovisas som ansvarsförbindelse ökar kommunens soliditet från 1,8 till 3,6 procent och koncernens soliditet stiger från 1,4 procent till 3,3 procent. Sett över en längre tidsperiod har både koncernens och kommunens soliditet försämrats rejält. Kommunens soliditet låg 1989 på 57,1 procent att jämföra med dagens nivå på 3,6 procent.

Låneskuld, 1999-2004 kommunen

Soliditet, 1999-2004 kommunen

Noter 2004

Not 1

Verksamhetens intäkter

Koncernen	2004	2003	2002
Statsbidrag	30 963	27 582	26 916
Övriga bidrag	10 613	9 784	9 610
Barnomsorgsavgifter	4 778	4 218	4 247
Äldreomsorgsavgifter	14 475	13 962	13 571
Vatten- och renhållningsavgifter	51 490	47 339	44 799
Hysesintäkter	41 258	40 863	38 327
Hamnavgifter	3 161	2 724	2 602
Försäljning av verksamhet	7 915	6 099	5 422
Reavinst försäljning av fastigheter	-	1 764	2 503
Övrigt	8 480	8 888	6 881
Summa	173 134	163 223	154 878

Tanums kommun	2004	2003	2002
Statsbidrag	30 963	27 582	26 916
Övriga bidrag	10 613	9 784	9 610
Barnomsorgsavgifter	4 778	4 218	4 247
Äldreomsorgsavgifter	14 475	13 962	13 571
Vatten- och renhållningsavgifter	53 966	49 689	47 295
Hysesintäkter	11 641	12 411	12 111
Hamnavgifter	3 161	2 724	2 602
Försäljning av tjänster och verksamhet	10 362	8 542	7 566
Reavinst försäljning av fastigheter	-	1 764	2 503
Övrigt	10 384	9 158	7 258
Summa	150 343	139 834	133 679

Not 2

Verksamhetens kostnader

Koncernen	2004	2003	2002
Personalkostnader	325 050	314 307	298 142
Material	33 251	33 287	32 565
Köpta tjänster	158 210	154 966	147 860
Bidrag	20 251	18 990	19 577
Pensionskostnader	19 680	19 215	17 782
Fastighetsskatt	960	1 063	965
Reavinst/förlust samt nedskrivningar	530	900	162
Övrigt	2 295	404	1 660
Summa	560 226	543 132	518 713

Tanums kommun	2004	2003	2002
Personalkostnader	323 874	313 193	297 914
Material	28 377	28 679	28 146
Köpta tjänster	153 751	150 045	142 333
Bidrag	20 251	18 990	19 577
Pensionskostnader	19 611	19 170	17 782
Fastighetsskatt	309	521	462
Reavinst/förlust samt nedskrivningar	1 532	-	162
Övrigt	571	686	166
Summa	548 275	531 285	506 542

Not 3

Avskrivningar

Koncernen	2004	2003	2002
Inventarier	7 327	6 441	5 467
Fastigheter och anläggningar	29 179	28 335	25 680
Summa	36 506	34 776	31 147

Tanums kommun	2004	2003	2002
Inventarier	6 568	5 690	5 198
Fastigheter och anläggningar	24 967	23 856	23 158
Summa	31 535	29 546	28 356

Not 4

Jämförelsestörande poster

Poster av engångskaraktär och väsentlig storlek som försvarar jämförelse mellan åren.

	2004	2003	2002
Avg för samutnyttj av P-platser	1 131	-	-
Försäljningspris exploateringsfastigheter	9 100	-	-
Bokfört värde sålda exploateringsfastigheter	-2 654	-	-
Anslutningsavg VA exploatering	2 188	-	-
Summa	9 765	-	-

Not 5

Skatteintäkter

	2004	2003	2002
Kommunalskatt	328 534	307 797	288 485
Skatteavräkning	-5 262	-2 490	4 726
Övriga skatteintäkter	1 240	1 187	1 209
Summa	324 513	306 494	294 420

Not 6

Generellt statsbidrag

	2004	2003	2002
Generella statsbidrag	52 750	52 099	55 778
Bidrag inkomstutjämnning	68 632	71 939	64 802
Bidrag kostnadsutjämnning	4 183	11 636	7 483
Kostnadsutjämnning för LSS	-320		
Nivåjustering	-2 313	-2 457	-2 434
Summa	122 932	133 217	125 629

Not 7

Finansiella intäkter

Koncernen	2004	2003	2002
Ränteintäkter	455	630	718
Räntebidrag	555	563	632
Summa	1 010	1 193	1 350

Tanums kommun	2004	2003	2002
Ränteintäkter	825	859	1 359
Räntebidrag	555	563	620
Summa	1 380	1 422	1 979

Not 8

Finansiella kostnader.

Koncernen	2004	2003	2002
Räntekostnader å lån	16 906	18 250	19 480
Räntekostnader å pensionsskuld	739	868	944
Övrigt	127	53	57
Summa	17 772	19 171	20 481

Tanums kommun	2004	2003	2002
Räntekostnader å lån	12 548	13 402	14 929
Räntekostnader å pensionsskuld	739	868	944
Övrigt	124	51	57
Summa	13 411	14 321	15 930

Not 9

Justering för rörelsekapitalets förändring

Koncernen	2004	2003	2002
<i>Löpande verksamhet</i>			
Ökning/minskning av förråd	254	43	-183
Ökning/minskning av rörelsefordringar	29	3 807	7 700
Ökning/minskning av rörelseskulder	9 567	-2 396	-1 058
Reavinst/förlust samt nedskrivningar	615	185	-
Justering Tanums kommun	-10 578	9 479	-1 212
Löpande verksamhet	-113	11 119	5 247

Investeringar

Justering Tanums kommun	9 071	0	0
Investeringar	9 071	0	0

Tanums kommun

	2004	2003	2002
<i>Löpande verksamhet</i>			
Upplupna kostn, förutb intäkter	6 912	1 244	3 465
Utg. förskott, upplupna intäkter	-9	9 670	-1 899
Fordringar löpande vht	-12 146	1 800	6 282
Levskulder löpande vht	2 593	554	-2 132
Kortfristig skuld avs kunder	-1 087	-51	-367
Skuld skatter o avg	-842	176	-963
Övr korta skulder	-172	2 707	-1 078
Justering lön dec bokad mot eget kap	-	-12 903	-
Justering intäkter tomt, parkering	-9 741	-	-
Justering kostnader tomt, parkering	670	-	-
Avsättningar	-827	8 041	-2 182
Sålda varors kostnad	2 654	-	-
Reavinst/förlust samt nedskrivningar	1 532	-1 764	-2 341
Övrigt	-116	4	4
Löpande verksamhet	-10 578	9 479	-1 212

Investeringar

Justering intäkter exploatering	9 741	-	-
Justering kostnader exploatering	-670	-	-
Investeringar	9 071	-	-

Not 10

Inköp av materiella tillgångar

Koncernen	2004	2003	2002
Bruttoinvesteringar	62 190	40 743	59 466
Leasingbilar	2 905	2 824	-
Investeringsbidrag	-2 373	-7 408	-3 003
Nettoinvesteringar	62 722	36 159	56 463

Tanums kommun

	2004	2003	2002
Bruttoinvesteringar	44 687	35 014	47 144
Leasingbilar	2 905	2 824	-
Investeringsbidrag	-2 373	-7 408	-3 003
Nettoinvesteringar	45 219	30 430	44 141

Not 11

Avyttrande av materiella tillgångar

Denna post avser försäljning av tillgångar, det vill säga sådana försäljningar som inte har ett direkt samband med investeringsverksamheten.

Koncernen	2004	2003	2002
Koncerninterna köp	-4 800	-775	-
Anläggningar Tanums kommun	4 910	3 291	3 906
Summa	110	2 516	3 906
Tanums kommun	2004	2003	2002
Gläntan, del av Östad 1:3	1 000	-	-
Håkebacken, Fjällbacka 165:9	3 800	-	-
Övrigt	110	3 291	3 906
Summa	4 910	3 291	3 906

Not 12

Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen	2004	2003	2002
Goodwill RAMBO AB	13	13	-

Not 13

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Koncernen	2004	2003	2002
<i>Anläggningar för avg. finansierad verksamhet</i>			
Vatten- och avloppsverk	101 069	96 588	85 582
Industrifastigheter	1 316	1 909	2 272
Hamnar	23 114	21 699	22 066
Hysesfastigheter	142 957	127 666	129 460
<i>Anläggningar för skattefinansierad verksamhet</i>			
Förvaltningsfastigheter	29 397	30 322	31 245
Skolfastigheter	105 303	103 804	98 490
Förskolor/daghem	7 932	8 436	9 973
Servicehus	146 179	153 386	159 546
Brandstationer	9 789	10 260	8 077
Gator och vägar	18 542	18 059	17 459
Markreserv	25 469	22 695	23 935
Exploateringsområden industri	-	4 020	3 575
Exploateringsområden bostäder	-	3 701	4 183
Anläggningar under uppförande	20 777	13 908	19 826
Övrigt	18 141	13 776	13 129
Summa	649 985	630 229	628 818
Anskaffningsvärde	988 257	940 069	911 028
Akkumulerade avskrivningar	-338 272	-309 840	-282 210
Bokfört värde	649 985	630 229	628 818

Tanums kommun	2004	2003	2002
<i>Anläggningar för avg. finansierad verksamhet</i>			
Vatten- och avloppsverk	101 069	96 588	85 582
Industrifastigheter	1 316	1 909	2 272
Hamnar	23 114	21 699	22 066
Hysesfastigheter	919	467	673
<i>Anläggningar för skattefinansierad verksamhet</i>			
Förvaltningsfastigheter	29 397	30 322	31 245
Skolfastigheter	105 303	103 804	98 490
Förskolor/daghem	7 932	8 436	9 973
Servicehus	146 179	153 386	159 546
Brandstationer	9 789	10 260	8 077
Gator och vägar	18 542	18 059	17 459
Markreserv	25 469	22 695	23 935
Exploateringsområden industri	-	4 020	3 575
Exploateringsområden bostäder	-	3 701	4 183
Anläggningar under uppförande	15 070	10 171	19 497
Övrigt	18 758	13 295	14 671
Summa	502 857	498 812	501 244
Anskaffningsvärde	784 097	755 085	735 426
Akkumulerade avskrivningar	-281 240	-256 273	-234 182
Bokfört värde	502 857	498 812	501 244

Not 14

Maskiner och inventarier

Koncernen	2004	2003	2002
Anskaffningsvärde	57 310	51 081	39 451
Akkumulerade avskrivningar	-38 710	-32 235	-23 384
Bokfört värde	18 600	18 846	16 067
Tanums kommun	2004	2003	2002
Anskaffningsvärde	52 492	46 408	38 912
Akkumulerade avskrivningar	-35 521	-28 953	-23 246
Bokfört värde	16 971	17 455	15 666

Not 15

Finansiella anläggningstillgångar

Koncernen	2004	2003	2002
Aktier	1 139	1 157	5 361
Andelar	480	464	464
Långfristig utlåning	528	716	396
Summa	2 147	2 337	6 221
Tanums kommun	2004	2003	2002
Aktier	20 351	20 351	20 351
Andelar	440	424	424
Långfristig utlåning	272	289	396
Summa	21 063	21 064	21 171

Not 16**Fordringar**

Koncernen	2004	2003	2002
Vatten och renhållning	1 354	2 494	2 515
Barnomsorgsavgifter	548	574	575
Äldreomsorgsavgifter	1 443	1 310	1 270
Hyror och arrenden	333	237	237
Statsbidragsfordringar	46	114	111
Västtrafik	64	1 460	1 537
Moms	4 533	3 613	3 587
Skatteintäkter	1 625	-65	12 068
Förutbetalda kostnader	3 267	2 793	2 044
Upplupna intäkter	8 057	8 754	6 515
Övrigt	6 747	2 465	3 557
Summa	28 016	23 749	34 016

Tanums kommun	2004	2003	2002
Vatten och renhållning	1 354	2 494	2 515
Barnomsorgsavgifter	548	574	575
Äldreomsorgsavgifter	1 443	1 310	1 270
Hyror och arrenden	-	-	-
Statsbidragsfordringar	46	114	111
Västtrafik AB	64	1 460	1 537
Moms	4 533	3 613	3 587
Skatteintäkter	1 625	-65	12 068
Förutbetalda kostnader	3 072	2 743	1 995
Upplupna intäkter	7 780	8 305	6 515
TBAB koncernkonto	14 618	6 010	7 330
Övrigt	7 630	4 047	4 572
Summa	42 713	30 605	42 075

Not 17**Kassa och bank**

Beloppet utgör summan av kassa, bank och lätt realiserbara medelsplaceringar.

Koncernen	2004	2003	2002
Kassa	38	35	30
Bank	29 951	21 296	2 954
<i>varav privata medel</i>	<i>1</i>	<i>74</i>	<i>70</i>
Summa	29 989	21 331	2 984

Tanums kommun	2004	2003	2002
Kassa	36	32	23
Bank	40 204	25 094	9 808
varav TBAB:s del i koncernkonto	-14 618	-6 010	-7 330
<i>varav privata medel</i>	<i>1</i>	<i>74</i>	<i>70</i>
Summa	25 622	19 116	2 501

Not 18**Eget kapital**

Koncernen	2004	2003	2002
Ingående eget kapital	188 106	193 991	188 040
Insatsemission Kommuninvest	17	-	15
Nyemission RAMBO AB	1 587	-	-
Obeskattad reserv	191	186	-
Återställande av tipp (ändrad redovisningsprincip)	-	-8 462	-
Löneskuld dec (ändrad redovisningsprincip)	-	-4 441	-
Årets resultat	16 666	6 831	5 936

Utgående eget kapital	206 566	188 105	193 991
Rörelsekapital	-47 398	-52 425	-55 817
Anläggningskapital	253 964	240 530	249 808
Totalt	206 566	188 105	193 991

Tanums kommun	2004	2003	2002
Ingående eget kapital	188 863	195 951	191 057
Insatsemission Kommuninvest	17	-	15
Återställande av tipp (ändrad redovisningsprincip)	-	-8 462	-
Löneskuld dec (ändrad redovisningsprincip)	-	-4 441	-
Årets resultat	15 711	5 815	4 879

Utgående eget kapital	204 591	188 863	195 951
Rörelsekapital	-29 297	-41 697	-46 118
Anläggningskapital	233 888	230 560	242 069
Totalt	204 591	188 863	195 951

Not 19**Avsättningar****Pensionsskuld**

Redovisning av pensionsskulden regleras i den kommunala redovisningslagen. Den del av pensionsskulden som uppkommit före 1998 skall redovisas som ansvarsförbindelse. Kommunens ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser till personalen uppgår till 182 415 tkr inklusive löneskatt för 2004.

Koncernen	2004	2003	2002
Pensioner intjänade 1998-1999	13 537	13 303	12 555
Garantipensioner	2 237	3 379	4 780
Löneskatt	3 827	4 047	4 205

Summa pensionsskuld	19 601	20 729	21 540
Återställande av tipp	8 974	8 718	-
Avkastningsgaranti förvaltade medel	180	135	-
Latent skatteskuld	257	255	-
Summa avsättningar	29 012	29 837	21 540

Noter 2004

Tanums kommun	2004	2003	2002
Pensioner intjänade 1998-1999	13 537	13 303	12 555
Garantipensioner	2 237	3 379	4 780
Löneskatt	3 827	4 047	4 205
Summa pensionsskuld	19 601	20 729	21 540
Återställande av tipp	8 974	8 718	.
Avkastningsgaranti			
förvaltade medel	180	135	.
Summa avsättningar	28 755	29 582	21 540

Not 20 Långfristiga skulder

Koncernen	2004	2003	2002
Spintab	29 555	33 957	45 423
SEB	55 000	30 000	20 000
Nordea	20 000	20 000	10 000
Kommuninvest	268 860	278 860	288 860
SBAB	9 656	9 717	9 774
Europeiska Investeringsbanken	.	6 000	6 000
Övrigt (leasing)	4 997	2 823	.
-varav kortfristig skuld	-300	-300	-300
Summa	387 768	381 057	379 757

De långfristiga lånen förfaller till räntejustering enligt följande:

2005	153 112	39%
2006	50 000	13%
2007-2008	79 656	21%
2009 eller senare	105 000	27%
Summa	387 768	100%

Tanums kommun	2004	2003	2002
Spintab	9 736	9 789	9 838
SEB	35 000	30 000	20 000
Nordea	20 000	20 000	10 000
Kommuninvest	198 860	198 860	218 860
SBAB	9 656	9 717	9 774
Europeiska Investeringsbanken	.	6 000	6 000
Övrigt (leasing)	4 997	2 823	.
Summa	278 249	277 189	274 472

De långfristiga lånen förfaller till räntejustering enligt följande:

2005	103 593	37%
2006	40 000	14%
2007-2008	59 656	22%
2009 eller senare	75 000	27%
Summa	278 249	100%

Not 21 Kortfristiga skulder

Koncernen	2004	2003	2002
Preliminär skatt dec	6 301	6 283	5 935
Arbetsgivaravgift dec	6 313	6 238	5 877
Semesterlöneskuld	26 931	26 525	26 280
Leverantörsskulder	21 267	19 195	18 035
Upplupna kostnader	14 861	16 728	14 798
Förutbetalad skatteintäkt	8 794		
Förinbetalda intäkter	5 177	8 691	7 100
Årets intjänade pensioner			
inkl löneskatt	11 888	10 662	11 882
Övrigt	5 429	3 878	3 647
Summa	106 961	98 200	93 554

Tanums kommun	2004	2003	2002
Preliminär skatt dec	6 230	6 042	5 911
Arbetsgivaravgift dec	6 288	6 218	5 857
Semesterlöneskuld	26 931	26 525	26 280
Leverantörsskulder	17 817	15 223	14 670
Upplupna kostnader	13 740	14 245	12 266
Förinbetalda intäkter	1 986	5 630	5 678
Förutbetalad skatteintäkt	8 794		
Årets intjänade pensioner			
inkl löneskatt	11 888	10 662	11 882
Kommunens skuld till TBAB	.	97	4 855
Övrigt	5 075	6 776	3 295
Summa	98 749	91 418	90 694

Not 22 Borgensförbindelser

	2004	2003	2002
Förlustansvar för egna hem	3 255	4 172	5 165
Borgensåtagande Tanums			
Bostäder AB	109 820	104 168	105 586
Borgensförbindelser			
föreningar/enskilda	22	29	36

Riskbedömning

Tanums kommun är i sin verksamhet utsatt för olika typer av risker, såsom finansiella risker, borgensåtaganden, skador på kommunal egendom, störningar i verksamhet och IT-system etcetera.

FINANSIELLA RISKER

Valutarisk

Kommunkoncernen har inga in- eller utbetalningar i utländsk valuta. En del av den upplåning som gjorts via Kommuninvest är lån som genom användande av vanligt förekommande finansiella avtal (swapavtal) omvandlats till svensk valuta. Hela låneskulden är placerad i svensk valuta. En viss indirekt valutarisk finns dock genom att kommunen som medlem i Kommuninvest iklätt sig ett borgensansvar.

Likviditetsrisk

Genom medlemskapet i Kommuninvest kan kommunen och Tanums Bostäder AB skaffa kapital på ett effektivt sätt. Till koncernkontot finns en checkkredit på 20 mkr knuten som kan utnyttjas utan förbehåll. Krediten var vid bokslutstillfället inte utnyttjad. Den genomsnittliga löptiden på utestående lån är två år och elva månader för koncernen och tre år för kommunen vilket ligger inom ramen för de finansiella mål som kommunfullmäktige fastställt. Den genomsnittliga löptiden har minskat både för kommunen och för koncernen. Kommunen har genomfört en upphandling av banktjänster inklusive checkkredit och betalningsförmedling. Avtalet löper över perioden 1 januari 2005 till och med 31 december 2007 med möjlighet till två års förlängning.

Ränterisk

Kommunen och Tanums Bostäder AB har fastställt en finansieringspolicy som bland annat reglerar hur strukturen på låneportföljen ska utformas för att minimera ränterisken. Enligt policyn ska den genomsnittliga räntebindningstiden vara tre år med ett avvikelsemandat om 18 månader och minst 50 procent av lånestocken ska ha en räntebindningstid på sex månader och längre.

Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgick vid årets slut till 2,19 år för koncernen och 2,22 år för kommunen. Andelen lån med fast räntebindning på sex månader och längre uppgick vid årets slut till 67 procent både för kommunen och för koncernen.

Den genomsnittliga räntebindningstiden har minskat

medan andelen bundna lån har ökat något.

Under året har koncernen ingått fyra ränteswapavtal. Ingångna derivatkontrakt har syftat till att förlänga den genomsnittliga räntebindningstiden och därmed minska ränteriskerna för den korta delen av låneportföljen. Det sammanlagda nominella beloppet på derivatinstrument (ränteswapar) var vid årsskiftet 105 mkr, varav det nominella beloppet för Tanums kommun uppgick till 75 mkr.

Kreditrisk

Kommunen har en kreditrisk på sina utestående fordringar. Totalt uppgick kundfordringarna per den 31 december till 10,6 mkr. Genomsnittlig kredittid på kundfordringarna har varit 30 dagar. Kundförlusterna har under året uppgått till 0,3 mkr varav 0,2 mkr avser kommunens verksamhet och 0,1 mkr avser hyresförluster för Tanums Bostäder AB.

Kommunen har fastställda regler för placeringar av likviditet. Hela likviditeten var vid årsskiftet placerad på dagslån i bank vilket uppfyller bestämmelserna om placering av likviditeten.

Motpartsrisk

Del av upplåningen som sker via Kommuninvest konverteras till svensk valuta via swapavtal. Motpartsrisken i swapavtal utgörs av att ingånget avtal inte fullföljs av motparten. För att minimera motpartsrisken tillåts Kommuninvest endast att göra swapavtal med mycket hög kreditvärdighet. Vid årsskiftet var huvuddelen av avtalen ingångna med motparter vars kreditvärdighet är AAA från minst ett av kreditvärdighetsinstitutet Moody's eller Standard & Poor. Kopplat till detta har Kommuninvest ett risklimitsystem, där limiter sätts efter noggrann prövning och riskanalyser kontinuerligt utförs.

Motpartsrisken i de av koncernen och kommunen ingångna ränteswapavtalen utgörs av att avtalet inte kan fullföljas av motparten. För att minimera risken tillåts enbart swapavtal med svenska banker såsom SEB, Förenings Sparbanken AB, Nordea AB och Svenska Handelsbanken AB. Kreditvärdighet ska vara lägst AA från minst ett av kreditvärdighetsinstitutet Moody's eller Standard & Poor.

BORGENSÅTAGANDEN

Kommuninvest

Tanums kommun är medlem i Kommuninvest Ekonomisk Förening som är ett samarbete kring finansiella tjänster, främst

upplåning. Kommuninvest har 159 medlemmar varav 154 kommuner och fem landsting. All upplåning i Kommuninvest sker med stöd av kommunal borgen. Denna borgen kombineras med ett avtal borgensmännen emellan som innehåller bestämmelser om i vilken ordning en borgensman kan fördela eventuella krav från en långivare. Grundtanken i avtalet är att varje borgensman har ett slutligt ansvar för ett belopp som motsvarar vad borgensmännen i fråga lånat från Kommuninvest. Tanums kommun och Tanums Bostäder AB hade vid årsskiftet lån hos Kommuninvest med 268,9 mkr motsvarande cirka 70,2 procent av den totala låneskulden. All upplåning som Tanums Bostäder AB gör hos Kommuninvest sker med kommunal borgen som säkerhet.

Borgen till bostadsändamål

Kommunfullmäktige har beslutat om en ram för borgensåtaganden gentemot Tanums Bostäder AB med 120,0 mkr. Per den 31 december 2004 var 109,8 mkr av borgensramen utnyttjad. Från och med 2005 har kommunfullmäktige beslutat om en ökad borgensram med 45,0 mkr till 165,0 mkr.

Kommunens ansvarsåtagande för statligt reglerade lån för egna hem till och med 31 december 1991 är 3,3 mkr vilket är 40 procent av den totala låneskulden 8,1 mkr. Under år 2004 gjorde kommunen inga borgensförluster.

Övriga borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden för övriga engagemang uppgick vid årets slut till 22 tkr.

Intern kontroll

Kommunfullmäktige har antagit ett reglemente för intern kontroll. Nämnderna genomför varje år en kontroll av den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden.

Under 2004 omfattade nämndernas kontroll bland annat IT-system som hanterar ekonomiska värden. Dessutom har en uppföljning gjorts av de kvalitetsgarantier som är fastställda för respektive verksamhetsområde.

FÖRSÄKRINGSSKYDD

Kommunen och Tanums Bostäder AB har tecknat försäkringsavtal som bland annat ger fullvärdesförsäkring av fastigheter samt en ansvarsförsäkring. Under 2002 genomförde kommunen en upphandling av försäkringsskydd och tecknade ett nytt försäkringsavtal som löper till och med 30 juni 2005. Kommunen

har beslutat att förlänga försäkringsavtalet att gälla till och med den 30 juni 2006. Kommunstyrelsen har antagit en riskhanteeringsplan för den kommunala verksamheten. Tanums Bostäder AB har upphandlat och tecknat ett nytt försäkringsavtal som gäller under tiden 1 juli 2004 till och med den 30 juni 2007.

IT-säkerhet

En särskild studie av säkerheten i verksamhetskritiska system gjordes under början på 2004. Rapporten visar på ett antal punkter där säkerhetshöjande åtgärder är möjliga. Respektive systemägande förvaltning har startat arbetet med att höja säkerheten i IT-systemen enligt rapportens rekommendationer. Till vissa delar har arbetet genomförts under 2004, medan andra, mer komplicerade åtgärder, har av respektive förvaltning givits en längre tidsram för genomförande.

KÄNSLIGHETSANALYS

Invånarantal

Invånarantalet påverkar bland annat statsbidrag och skatteintäkter.

I budgeten för kommande år beräknas befolkningen vara oförändrad. Skulle invånarantalet minska med 50 personer minskar de budgeterade skatteintäkterna med 1,7 mkr.

Statsbidrag/utjämningsystem

I budget 2005 erhåller Tanums kommun ersättningar för inkomstutjämning med 112,6 mkr. I kostnadsutjämningsssystemet betalar Tanum en avgift på 6,6 mkr.

Tanums kommun har en egen skattekraft på 85 procent och påverkas därmed i hög grad av förändringar i inkomstutjämningsystemet.

Löneökningar

I budgeten för 2005 har löneökningarna beräknats till 2,5 procent. Om löneökningarna istället blir 3,0 procent ökar lönekostnaderna med 1,8 mkr.

Räntor

En höjning av både den korta och långa räntan med en procentenhet skulle ge ökade räntekostnader vid fullt genomslag med 2,8 mkr.

Driftsredovisning

Belopp i tkr	Budget för perioden			Redovisning			Budgetavvikelse		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunstyrelsen	5 814	-41 730	-35 916	9 693	-46 998	-37 305	3 879	-5 268	-1 389
Tekniska nämnden	111 034	-122 893	-11 859	118 679	-127 052	-8 373	7 645	-4 159	3 486
Miljö- och byggnadsnämnden	7 767	-10 640	-2 873	8 402	-10 885	-2 483	635	-245	390
Kultur- och fritidsnämnden	9 723	-22 083	-12 360	9 488	-22 061	-12 573	-235	22	-213
Barn- och utbildningsnämnden	25 840	-235 823	-209 983	35 485	-248 147	-212 663	9 645	-12 324	-2 680
Omsorgsnämnden	50 119	-235 604	-185 485	53 645	-234 585	-180 940	3 526	1 019	4 545
Kommunrevisionen	-	-474	-474	-	-475	-475	-	-1	-1
Summa nämndsverksamhet	210 297	-669 247	-458 950	235 391	-690 203	-454 812	25 094	-20 956	4 138
Pensionskostnader	-	-19 000	-19 000	-	-19 611	-19 611	-	-611	-611
Semesterskultsförändring o timvik dec	-	-1 670	-1 670	-	-548	-548	-	1 122	1 122
Kompletteringspension	14 350	-	14 350	14 324	-	14 324	-26	-	-26
Personalomkostnader	-	-	-	-	1 068	1 068	-	1 068	1 068
Kapitalkostnad	63 775	-	63 775	65 524	-	65 524	1 749	-	1 749
Finans tekniska, exploit o parkering	-	-	-	7 577	-	7 577	7 577	-	7 577
Avskrivningar	-	-31 390	-31 390	-	-31 535	-31 535	-	-145	-145
Kommunstyrelsens förfogande	-	-23	-23	-	-	-	-	23	23
Övrigt	-	-10	-10	-569	-1 120	-1 689	-569	-1 110	-1 679
Summa verksamhet	288 422	-721 340	-432 918	322 247	-741 949	-419 702	33 825	-20 609	13 216
Skatteintäkter och generella statsbidrag	450 050	-	450 050	447 444	-	447 444	-2 606	-	-2 606
Finansnetto	-	-15 700	-15 700	1 380	-13 411	-12 031	1 380	2 289	3 669
Summa efter finansiering	738 472	-737 040	1 432	771 071	-755 360	15 711	32 599	-18 320	14 279
Extraordinära poster	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	738 472	-737 040	1 432	771 071	-755 360	15 711	32 599	-18 320	14 279

Kommunens resultat på 15,7 mkr är cirka 14,3 mkr bättre än budget. Det positiva resultatet innehåller flera engångsposter, bland annat 10,4 mkr från exploateringsverksamheten. Nämndernas verksamhet gör ett budgetöverskott på 4,1 mkr. Omsorgsnämnden, tekniska nämnden och miljö- och byggnadsnämnden redovisar överskott medan övriga nämnder redovisar underskott. Kommunstyrelsens och kultur- och fritidsnämndens underskott förklaras främst genom att del av tidigare års överskott använts för att finansiera främst projektkostnader under 2004. Inför 2004 fick nämnderna i uppdrag att spara 2,0 mkr på administration. Nämnderna har beslutat om åtgärder på motsvarande 2,0 mkr och genomfört åtgärder på cirka 1,7 mkr. Nedan redovisas övriga större avvikelser mot budget:

- Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott på 1,7 mkr mot budget främst beroende på minskade kostnader för placering av barn.

- Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett budgetunderskott med 2,6 mkr som främst förklaras av ökade kostnader för gymnasieskola och skolskjutsar.
- Finansnettot är 3,7 mkr högre än budgeterat, vilket förklaras av lägre räntenivå än budgeterat.
- Semesterlöneskuldökningen är 1,1 mkr lägre än budgeterat som en följd av bättre uppföljning så att intjänad semester tas ut alternativt betalas ut under intjänandeåret.
- Två fastigheter har sålts med realisationsvinst på cirka 1,0 mkr.
- Skatteintäkter och statsbidrag är 2,6 mkr lägre än budgeterat. Budgetavvikelsen beror främst på lägre tillväxt.

Investeringsredovisning

Målsättning

Investeringarna sett över en treårsperiod får ej överstiga 90 mkr.

Den ekonomiska målsättningen för investeringar innebär att nettoinvesteringarna i snitt ej får överstiga 30 mkr per år. 2004 års nettoinvesteringar var 33,7 mkr. Nettoinvesteringarna år 2003 uppgick till 27,6 mkr medan 2002 års nettoinvesteringar uppgick till 44,1 mkr. Totalt innebär det nettoinvesteringar på 105,4 mkr för perioden 2002-2004. Det innebär att målsättningen avseende nettoinvesteringar inte uppnåtts under perioden 2002-2004.

Investeringar

Investeringsvolymen har legat på en hög nivå under hela 1990-talet och framåt. Under de senaste 15 åren har investeringarna under en rullande treårsperiod aldrig understigit 90 mkr. Totalt uppgår investeringarna de senaste 15 åren till cirka 725 mkr. Investeringsvolymen har varit för hög för att kunna finansieras av överskott från den löpande verksamheten. En ökad uppläning har varit nödvändig. Under de senaste sex åren har investeringsvolymen varit totalt 221,4 mkr. Detta innebär en genomsnittlig årlig investeringsvolym på 36,9 mkr, vilket innebär att man i snitt avviker från investeringsmålet med 6,9 mkr per år. Under samma period har låneskulden ökat med cirka 50 mkr.

Under perioden 1999-2004 har investeringar gjorts med 49,1 mkr i VA-anläggningar, 53,4 mkr i skolfastigheter och 11,8 mkr i omsorgsfastigheter. Investeringar i exploateringsprojekt har gjorts med 27,5 mkr medan inventarier inköpts för 30,6 mkr. Större enskilda VA-investeringar under perioden har varit nytt vattenverk i Tanumshede och avloppsreningsverk i Fjällbacka. Bland större projekt i gruppen skolfastigheter märks kulturhuset Futura inklusive tillbyggnad för Tanums gymnasieskola samt ombyggnad av Hedeskolan och Ekdunge-skolan. Investeringar i omsorgsfastigheter har bland annat omfattat ombyggnad av Hedegårdens servicehus och gruppboendet Berget. Under 2004 har ombyggnad av Kalkslidens äldreboende påbörjats. Byggnad av fiskecentrum i Grebbe-

stad är den enskilt största hamninvesteringen.

I investeringsplanen för 2005-2007 ingår investeringar på totalt 152,5 mkr exklusive markexploatering varav 38,8 ligger i 2005 års budget. Även under perioden 2005-2007 ligger investeringsvolymen betydligt över investeringsmålet. Större projekt under perioden är VA-investeringar med 86,1 mkr, byggande av förskola i Grebbestad med 6,0 mkr och köp av inventarier för 8,2 mkr. VA-investeringarna under perioden utgörs till största delen av nytt gemensamt reningsverk för Grebbestad, Tanumshede och Fjällbacka.

Bruttoinvesteringarna år 2004 uppgick till 35,0 mkr. Av den totala investeringsvolymen svarade investeringar i VA-området för 8,2 mkr, i exploateringsverksamhet för 7,7 mkr och investeringar i fastigheter för 10,8 mkr. Investeringar i inventarier uppgick till 3,3 mkr. Investeringsbidrag erhöles med sammanlagt 1,3 mkr, vilka till största delen utgörs av bidrag från Räddningsverket för stabiliseringsåtgärder. Nettoinvesteringarna 2004 var således 33,7 mkr. Utöver detta har nya leasingkontrakt avseende bilar ingåtts till ett värde av 2,9 mkr. Under året har anläggningstillgångar sålts till ett värde av 4,9 mkr. Försäljningarna gav efter avdrag för omkostnader och bokfört värde en realisationsvinst på 1,0 mkr.

Den totala budgeten för de investeringsprojekt som pågick under 2004 uppgår till 118,3 mkr. Till och med 2004 uppgår utgifterna för projekten till 103,8 mkr, vilket innebär att beslutade ej genomförda investeringsprojekt uppgår till 14,5 mkr.

Större investeringsprojekt inom respektive område under 2004 har varit:

Inventarier

Under 2004 har anskaffning av inventarier skett med 3,3 mkr. Större inventarieinköp under året har varit bland annat inköp och installation av nytt verksamhetssystem för äldre- och handikappomsorg, inventarier till lekplatser samt utrustning till utbyggnaden av Tanums gymnasieskola.

Nettoinvesteringar, 1999 - 2004

	2004	2003	2002	2001	2000	1999	Totalt	Snitt
Inventarier	2 924	4 791	6 252	8 093	2 943	5 642	30 645	5 108
VA-investeringar	8 180	7 401	19 235	4 499	6 655	3 136	49 106	8 184
Exploatering	7 655	1 319	5 012	3 623	4 263	5 663	27 535	4 589
Skolfastigheter	8 176	7 932	6 905	4 362	23 424	2 650	53 449	8 908
Omsorgsfastigheter	2 437	1 199				8 209	11 845	1 974
Övriga fastigheter	173	2 763	940	7 180	1 572	130	12 758	2 126
Hamnar	2 293	890	598	-3 229	14 102	813	15 467	2 578
Övrigt	1 893	1 312	5 199	4 823	2 740	4 620	20 586	3 431
Summa	33 732	27 607	44 141	29 351	55 699	30 863	221 392	36 899

Vatten och avlopp

- Heestrands avloppsreningsverk

Investering har under 2004 gjorts med 4,8 mkr i en överföringsledning för avlopp från Heestrand-Slottet-Tegelstrand till Hamburgsunds avloppsreningsverk.

- Omläggning VA-ledningar

Omläggning och renovering av det befintliga ledningsnätet sker kontinuerligt. Den senaste femårsperioden har cirka fem mkr investerats i omläggning av VA-nätet.

- Grebbestad avloppsreningsverk

I budgeten för 2004 beslutade kommunen att bygga ett nytt reningsverk som på sikt ska ersätta de befintliga reningsverken i Tanumshede, Fjällbacka och Grebbestad. Den totala investeringsutgiften beräknas till cirka 110 mkr. Under 2004 har investeringar gjorts i Grebbestads reningsverk med 0,7 mkr.

Exploatering

Exploatering av nya industri- och bostadsområden har skett till ett värde av 7,7 mkr. Större projekt under 2004 har varit nytt bostadsområde på Vetteberget i Fjällbacka 5,5 mkr, total utgift 9,1 mkr. Investeringar i industriområdet på Gissleröd, Grebbestad har uppgått till 1,1 mkr, total utgift 1,7 mkr.

Fastigheter

- Tanums gymnasieskola, Tanumshede

Under året har 7,3 mkr investerats i kulturhuset Futura. Syftet var framförallt att tillskapa större och mer ändamålsenliga lokaler för Tanums gymnasieskola. Tillbyggnationen medförde en ökning av ytan med 550 m² och består av kök, matsal, kontor samt två klassrum. Total utgift uppgår till 8,1 mkr.

- Ombyggnad Kalkåslidens servicehus, Kville.

I investeringsbudgeten för 2004 beslutades om en renovering och ombyggnad av Kalkåslidens servicehus. Under året har 1,5 mkr investerats. Ombyggnaden beräknas vara klar i april 2005. Ombyggnationen görs både för att få mer ändamålsenliga lokaler enligt arbetsmiljökrav och en bättre miljö för de boende. Den totala utgiften beräknas uppgå till 3,6 mkr.

- Bergvärme Backa skola.

Under året har installation av bergvärme i Backa skola färdigställt. Den totala investeringsutgiften uppgår till 1,0 mkr, varav utgiften 2004 uppgår till 0,9 mkr.

Hamnar

- Småbåtshamn Fjällbacka

Vägbrytaren har förlängts vilket tillsammans med omdisponering av befintliga bryggor givit utrymme för en ny 100 m lång brygga och cirka 50 nya båtplatser av varierande storlek. Investeringsutgiften har uppgått till 1,4 mkr

- Småbåtshamn Sälvik

I Sälvik har 100 m pontonbryggor lagts ut i form av en skyddande bassäng och det har tillskapats 55 nya båtplatser av mindre storlek. Investeringsutgiften har uppgått till 0,9 mkr.

Övriga investeringar

- Åtgärder torget, Grebbestad

Under året har stabilitetshöjande åtgärderna på torget i Grebbestad slutförts och i samband med detta har en bättre parkeringslösning tillskapats. Total utgift uppgår till 2,0 mkr varav investeringsutgiften 2004 uppgår till 1,4 mkr.

Projekt	2004	Accumulerat	Budget
Inventarier	3 252	3 252	3 775
Ombyggnad Fjällbacka ARV	129	14 543	16 000
Omläggning VA-ledningar	1 240	1 240	1 440
Pumpstationer	291	291	807
Pågående	5 612	11 169	16 500
Reinvest avloppsreningsv	502	502	968
Tanumshede vattenverk	407	15 821	15 000
VA-anläggningar	8 180	43 566	50 715
Bostäder	17		
Brandsyneåtg fastigheter			174
Förbättringsåtgärder	1	1	
Pågående	155	192	250
Övriga fastigheter	173	193	424
Pågående	895	1 024	1 041
Skolor	7 281	8 108	8 425
Skolfastigheter	8 176	9 132	9 466
Pågående	1 895	2 253	2 675
Sjukgymnastik Hedegården	542	1 425	1 080
Omsorgsfastigheter	2 437	3 678	3 755
Småbåtshamn Fjällbacka	1 393	1 393	1 400
Småbåtshamn Sälvik	904	904	900
Hamnar	2 298	2 298	2 300
Badplatser	51	125	125
Gator- och vägar	42	474	308
Pågående	2 766	3 926	5 560
Övriga investeringar	2 859	4 524	5 993
Exploateringsverksamhet	7 655	37 176	41 921
Exploatering	7 655	37 176	41 921
TOTALT	35 031	103 819	118 348
Investeringsbidrag	-1 299		
NETTOINVESTERING	33 732		
Leasingbilar	2 905		
Försäljning anlägg	-4 910		
Intäkter expl	8 582		
Justering expl intäkter tidigare år	-9 741		
Justering expl kostn tidigare år	670		
NETTOINVESTERING FA	31 239		

Miljöredovisning

Målsättning

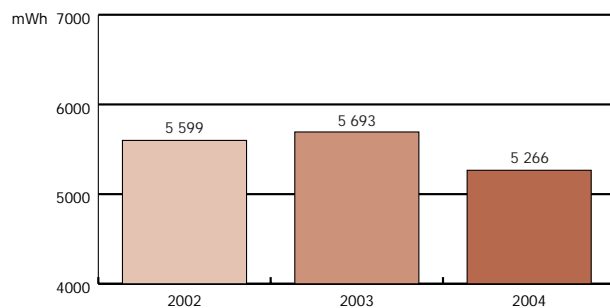
Tanums kommuns övergripande miljömål är ett långsiktigt utålligt samhälle. Kommunen ska i all verksamhet och i alla beslut bidra till att miljösituationen förbättras genom att främja biologisk mångfald, hushållning med naturresurser och ett förstärkt kretslopp. I arbetet prioriteras områdena energi, transporter och livsmedel.

Energi

Förbrukningen av el i kommunens verksamhet exklusive uppvärmning har minskat från 74,4 kWh/m² 2003 till 71,6 kWh/m² under 2004. Kommunen har avtal som innebär köp av så kallad grön el.

Kommunen har under året genomfört ett antal effektiviseringsåtgärder som syftar till att få ner energiförbrukningen. Bland annat har det skett en ökad samordning av befintlig styrutrustning för ventilation och värme, temperatursänkning när lokaler ej används och höjning av kravtemperaturen i lokaler med komfortkyla. Dessutom har kommunens energirådgivare informerat brukare i verksamheten om energibesparande åtgärder under kampanjen "Släck ljuset efter dig".

Total elförbrukning kommunala verksamheter Tanums kommun 2002-2004, MWh

Kommunen har upphandlat färdig värme distribuerad i ett fjärrvärmenät och tecknat ett 15-årigt avtal om leverans. Fjärrvärmeanläggningen drivs huvudsakligen med träpellets. Under sommartid, då värme enbart behövs till varmvatten, kommer anläggningen att drivas med olja.

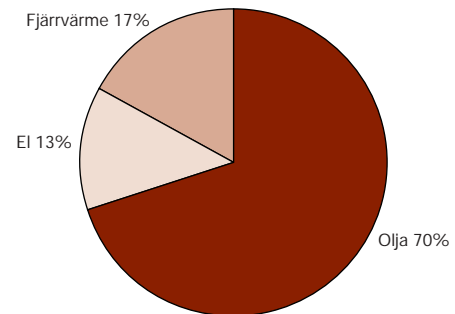
Anläggningen har ersatt 17 värmecentraler, varav 14 som

eldats med olja och tre som drivits med elvärme. Anläggningen beräknas minska oljeförbrukningen i Tanumshede med 986 m³ olja, koldioxidutsläpp med 2 486 ton samt svaveldioxid med 1,6 ton per år. Av kommunens fastigheter beräknas nästan hälften anslutas till fjärrvärmenätet.

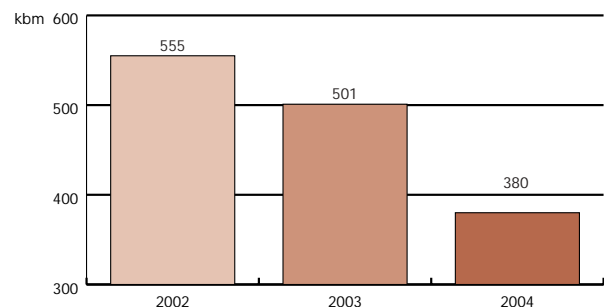
Vattenfall planerar utbyggnad av fjärrvärmenätet inom industriområdet, förhandlingar om anslutning pågår med fastighetsägare.

Andelen olja i uppvärmningen har under året minskat från 79 till 70 procent.

Uppvärmning av kommunala fastigheter 2004 inklusive TBAB

Oljeförbrukning kommunala verksamheter Tanums kommun 2002-2004, m³

Transporter

Tanums kommun har samlat drift och skötsel av fordon i en bilenhet. Under 2003 och 2004 har bilparken bytts ut. Totalt fanns 62 fordon inom enheten vid 2004 års utgång. Av dessa kan 28 fordon drivas med alternativbränslet etanol (E85), vilket var

ett av urvalskriterierna vid kommunens senaste upphandling av personbilar. Övriga fordon inom enheten är specialbilar och modeller där alternativ bränsle drift ännu inte finns att tillgå.

Kommunens fordon kördes sammanlagt cirka 170 000 mil under året, varav 45 procent (77 000 mil) var med bilar som drivs med E85.

Antal mil vid tjänsteresor med privatbil

	2004	2003	2002
Kommunledningskontoret	3 365	2 535	4 637
Samhällsbyggnadsförvaltningen	4 210	5 244	6 677
Kultur- och fritidsförvaltningen	2 930	3 300	3 122
Barn- och utbildningsförvaltningen	20 272	19 143	22 342
Omsorgsförvaltningen	11 126	10 903	12 820
Politiker	9 153	10 890	10 584
Övriga	857	714	1 340
Summa	51 913	52 729	61 522

Livsmedel

För att ett tillagningskök ska bli KRAV-certifierat krävs det att KRAV-märkt mat serveras minst en dag per vecka, vilket innebär att 20 procent av maten uppfyller KRAV:s kriterier. I Tanums kommun är skolans två tillagningskök i Tanumshede och Hamburgsund KRAV-certifierade. Äldreomsorgens tillagningskök är inte KRAV-certifierade, men köper ändå in en del ekologiska råvaror.

Totalt inköptes livsmedel för 5 548 tkr under 2004 varav 288 tkr är ekologiska livsmedel, det vill säga 5,2 procent. Kommuncaféets inköp av ekologiska och närodlade produkter uppgår till cirka 60 procent av de totala inköpen.

Antal ha KRAV-certifierad åker- och betesmark 2001-2003

Tanums kommun	2003	2002	2001
Åkermark	1 375,6	1 327,2	1 212,0
Betesmark	137,9	164,2	123,0

Antal KRAV-producenter 2001-2003

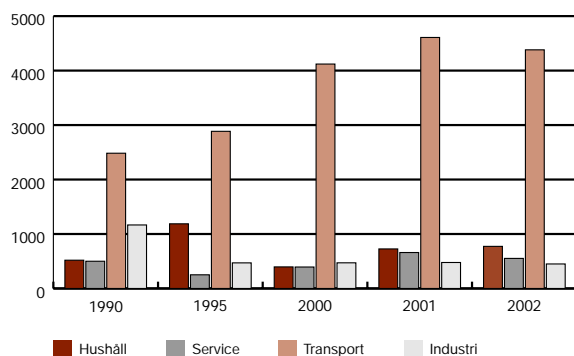
Tanums kommun	2003	2002	2001
Växtodling	30	32	30
Djurhållning	14	15	17

Nationella miljömål

Riksdagen har antagit 15 nationella miljömål. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd i miljön, som är hållbart på lång sikt. Strävan är att man till nästa generation, år 2020, skall ha löst de stora miljöproblemen. Kommunerna har flera betydelsefulla uppgifter i arbetet för att uppnå miljö kvalitetsmålen,

bland annat genom sitt myndighetsarbete, sitt ansvar för samhällsplanering samt genom åtgärder i sin egen verksamhet. Lokala mål, åtgärdsstrategier och kommunal samhällsplanering kan ge ramar och underlag för miljöarbetet på lokal nivå. Enligt beslut i kommunstyrelsen ska nämnderna i sin ordinarie verksamhet arbeta efter de nationella miljömålen.

CO₂-utsläpp per inv i Tanums kommun

Naturvård

Inom kommunens lokala investeringsprogram anlades två våtmarker under 2004. Totalt har nu elva våtmarker anlagts. En större våtmark återstår att restaureras under 2005. I Kynne älv fortsatte under 2004 en restaurering genom att tidigare bortrensade stenar och block åter placerades ut i älven för att förbättra bottenmiljön. Detta arbete kommer att färdigställas under 2005 och finansieras till 100 procent via statsbidrag.

I det kommunala naturreservatet Sannäsfjordens alskogar och betesmarker avslutades röjning och stängsling under våren. I maj släpptes får ut på bete. Informationstavlor finns nu också på plats.

Skyddad totalareal, ha efter skyddsform 2001-2003

Tanums kommun	2003	2002	2001
Naturreservat	3 858	3 868	3 845
Naturvårdsområde	9 447	9 646	9 646
Djurskyddsområde	973	973	973
Andel skyddad areal i procent av total areal	14,9	15,1	15,1

Andelen skyddad areal uppgick 2003 till 14,9 procent. Motsvarande andel i riket uppgick till 11,1 procent. Andelen FSC-certifierad skog av den totala skogsarealen i Tanums

kommun uppgick till 3,1 procent. Motsvarande andel i Västra Götalandsregionen var 10,2 procent. Andelen certifierad skog i riket var 4,4 procent. FSC står för Forest Stewardship Council. Det är en internationell sammanslutning av miljöorganisationer, skogsproducenter, fackliga organisationer med flera. I en FSC-certifierad skog tas hänsyn både till miljön och olika rättvisaspekter.

En video om kommunens miljö- och vattenvårdsarbete har under 2004 redigerats och blir klar under våren 2005.

Kalkning

Målsättningen med kalkningen är att skydda de natur- och nyttjandevärden som hotas av försurningen. Det långsiktiga målet med kalkningen är att återställa och bibehålla biologisk mångfald, så att den liknar de biologiska samhällen som fanns innan människan orsakade försurning genom utsläpp av försurande ämnen till luften. Kortsiktiga och uppföljningsbara mål är biologiska och vattenkemiska kalkningsmål, såsom att höja pH-värdet över 6,0 och att minska giftverkan från metaller i vattnet.

Inom Enningdalsälvens avrinningsområde spreds under året 3 614 ton kalk och inom Örekilsälvens avrinningsområde, Fjällevadsbäcken, spreds 216 ton kalk. I dessa områden gjordes detta främst med hjälp av helikopter. Andelen kalkning som utfördes med båt var under 2004 stor, eftersom Boksjö-Kornsjösystemet kalkades. Kalkningsverksamheten finansieras till 100 procent med statsbidrag. Genom vattenprovtagning, kontroll av bottendjur och elfiske i vattendrag samt nätprov-fiske har det konstaterats att målsättningarna har uppfyllts under 2004.

Avfallshantering

Den totala avfallsmängden till förbränning och deponi har minskat marginellt under 2004, vilket innebär att ökningstakten från tidigare år avstannat. Den i tabellen redovisade avfallsmängden inkluderar både hushållsavfall och industriavfall.

Avfallstyper, ton	2004	2003	2002
Återvinning	4 604	4 598	3 422
Förbränning	5 144	5 337	4 356
Kompostering, inkl beräknad hemkompost	839	832	825
Deponi, Tyft	511	564	205
Deponi, extern	1 612	1 399	1 978
Slam	1 966	1 952	2 689
Farligt avfall	210	220	97
Summa	14 886	14 902	13 572

Mängden återvunnet material har ökat marginellt och är jämförbart med 2003. Insamlad mängd farligt avfall har minskat marginellt.

För Hamburgsunds återvinningscentral fortsätter ökningen vad gäller både mottagen avfallsmängd och antalet besökare. Under 2004 tog återvinningscentralen emot cirka 13 770 m³ avfall med fördelning 64 procent återvinning 24 procent förbränning samt tolv procent deponi.

År 2004 har varit första året med en ny behandlingsteknik för enskilda slamavskiljare. Tekniken innebär att slam från slamavskiljare avvattnas vid respektive fastighet och därför ej belastar reningsverken. En mindre andel slamavskiljare har dock tömts på traditionellt vis med slamsugning och transport till behandling i reningsverken. Detta gjordes under januari och februari, då de nya fordonen, på grund av långa leveranstider, inte kunde tas i bruk förrän i början av mars 2004. Under november och december kördes, parallellt med de två avvattningsfordonen, en slamsugare för att så effektivt som möjligt utnyttja befintlig kapacitet. Miljövinsten med slamavvattning vid varje fastighet är att det förutom lägre belastning av kommunens reningsverk dessutom blir minskade slamtransporter.

FAKTARUTA

Insamlat återvinningsmaterial	2004	2003	2002
Komposterbart, ton	114	122	110
Glas, ton	372	343	318
Papper, ton	624	605	547
Kartong, ton	244	260	234
Wellpapp, ton	267	264	544
Batteri, ton	2	3	3
Elektronik, ton	157	108	94
Kylmöbler, st	1 203	1 257	1 343
Skrot, ton	800	769	649
Metallförpackning, ton	29	30	28
Textilier, ton	35		15
Hårdplastförpackningar, ton	25	26	26
Miljöfarligt avfall, ton	210	220	97
Träflis, ton	1 939	1 915	900
Antal komposterande hushåll	6 593	6 675	6 681
Mängd sopor till förbränning/extern deponi	6 756	6 736	6 334

Personalredovisning

Målsättning och strategi

Kommunens personalstrategi syftar ytterst till att skapa förutsättningar för att kunna rekrytera, behålla, utveckla och belöna kompetent personal. Detta krävs för att kunna tillgodose kommuninvånarnas krav på kommunala tjänster och service av god kvalitet.

Det personalstrategiska arbetet kräver aktiva insatser inom områdena kompetensförsörjning, lönepolitik, arbetsmiljö, ledarskap och organisation. Under 2004 har tyngdpunkten i arbetet legat på områdena arbetsmiljö och lönepolitik.

Lönepolitik

Kommunens långsiktiga lönestrategi utgår från intentionerna i de centrala löneavtalen. Individuell lönesättning skall stimulera medarbetare och bidra till en effektiv verksamhet. Prioriteringar på yrkesgrupper inom vård och omsorg, förskollärare, administratörer samt handläggare gjordes i årets löneöversynsarbete.

De centrala löneavtalen för stora grupper inom den kommunala verksamheten gäller till och med den 31 mars 2005. Förhandlingar om nya avtal pågår.

Rekrytering

En viktig utmaning blir att skapa en konkurrenskraftig personal- och lönepolitik som ger en bra arbetsmiljö för att kunna rekrytera de yrkesgrupper som kommunen behöver. Under året har 57 personer med tillsvidareanställning slutat sin anställning och 50 personer har nyrekryterats. Det har under året varit svårigheter att rekrytera handläggare med specialistkompetens.

Arbetsmiljö

Kommunen har antagit en målsättning att halvera sjukfrånvaron år 2005 jämfört med sjukfrånvaron under 2002. Målet som skall nås är att sjukfrånvaron ska minska från 9,6 procent 2002 till 4,8 procent 2005. Kommunfullmäktige har antagit ett förslag till åtgärdsprogram mot ohälsa. Respektive nämnd har sedan arbetat fram handlingsplaner utifrån de åtgärdsförslag som förväntas få positiva effekter på sjukfrånvaron.

Under 2003 tecknades ett samverkansavtal med de fackliga organisationerna i syfte att öka de anställdas delaktighet och

inflytande. Under 2004 har samtliga chefer genomgått en tvådagarsutbildning i medarbetarsamtal och en utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete. Ett systematiskt arbete med personalvårdsronder har därför påbörjats under året inom barn- och utbildningsförvaltningen och omsorgsförvaltningen. En översyn av äldreomsorgens ledningsorganisation har genomförts i syfte att skapa förutsättningar för att aktivt arbeta med personal- och arbetsmiljöfrågor.

I det fortsatta arbetsmiljöarbetet kommer områdena alternativa arbetstidsmodeller, ledarskap, samverkan med andra myndigheter och friskvård att prioriteras.

Sjukfrånvaro

Genom lagstiftning har kraven på uppföljning av sjukfrånvaron ökat och tyngdpunkten i kommunens interna arbete kommer att läggas på analys av varför sjukfrånvaron ökar eller minskar bland olika yrkesgrupper och på olika arbetsenheter.

Efter en minskning av sjukfrånvaron under 2003 ökar sjukfrånvaron åter under 2004.

Sjukfrånvaron har ökat på samtliga förvaltningar. Inom omsorgsförvaltningen har sjukfrånvaron ökat med 2,6 procentenheter och inom barn- och utbildningsförvaltningen med 1,3 procentenheter.

Sjukfrånvaro (procent av avtalad tid)	2004	2003	2002
Kommunstyrelsen	7,9	7,5	8,5
Samhällsbyggnadsförvaltn	4,4	3,3	4,9
Kultur- och fritidsförvaltn	5,8	5,4	9,3
Barn- och utbildningsförvaltn	7,1	5,8	7,7
Omsorgsförvaltningen	11,6	9,0	12,4
Totalt	9,0	7,2	9,6

Enligt beslut i riksdagen ska alla kommuner från och med den 1 juli 2003 redovisa sjukfrånvaro uppdelat på män och kvinnor samt i olika åldersgrupper. Lagstiftningen innebär också ett delvis annat sätt att beräkna frånvaron.

Sjukfrånvaro 2003-07-01--2004 (procent av avtalad tid)

	2004			2003*		
	Män	Kvinnor	Total	Män	Kvinnor	Total
-29 år	1,3	6,1	5,3	4,0	5,0	4,9
30-49 år	3,3	9,1	8,3	3,0	9,0	8,1
50-65 år	7,7	10,9	10,2	9,7	10,3	10,1
Total	5,7	9,8	9,0	6,8	9,3	8,8

* siffrorna för 2003 avser perioden 1 juli-31 december

Sjukfrånvaron bland kvinnor är högre än bland män, detta gäller i samtliga åldersgrupper. Sjukfrånvaron ökar också med ålder vilket gäller både bland män och bland kvinnor. Den högsta sjukfrånvaron finns i gruppen kvinnor över 50 år. Jämfört med andra halvåret 2003 har sjukfrånvaron för män minskat medan den ökat bland kvinnor. Den ökade sjukfrånvaron bland kvinnor gäller i samtliga åldersgrupper.

Långtidsfrånvaro

Av den totala sjukfrånvaron förklaras cirka 71 procent av långtidsfrånvaro (längre än 60 dagar). Andelen långtidssjukskrivna är något högre bland män än bland kvinnor. I åldersgruppen 50-65 år svarar långtidssjukfrånvaron för mer än 75 procent av den totala sjukfrånvaron.

Under 2004 har de långtidssjukskrivnas andel av den totala sjukskrivningen ökat från 67 procent till 71 procent.

Antalet långtidssjukskrivna under 2004 uppgick till 151 personer vilket är fyra personer fler än under 2003.

Sjukfrånvaro 2003-07-01--2004 (andel långtidssjukskrivna)

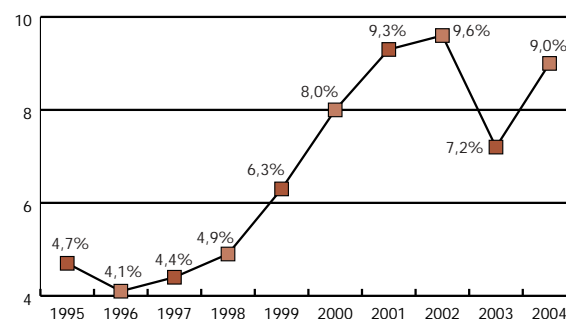
	2004			2003		
	Män	Kvinnor	Total	Män	Kvinnor	Total
-29 år	0	50,8	49,7	0	14,5	13,8
30-49 år	17,0	66,8	64,6	48,2	60,6	59,9
50-65 år	84,3	74,7	76,3	76,9	74,4	74,9
Total	72,9	70,5	70,7	71,6	66,6	67,2

Ökat arbetsgivaransvar vid långtidssjukfrånvaro

Riksdagen har beslutat om förändringar i arbetsgivarnas ansvar vid långtidssjukfrånvaro. Beslutet innebär att arbetsgivaren betalar 15 procent av sjukpenningen för de anställda som är helt sjukskrivna i en särskild sjukförsäkringsavgift. I utbyte sker en minskning av sjukförsäkringsavgiften som gör att medfinansieringen blir kostnadsneutral sett till hela arbetsgivar-kollektivet. Medfinansieringen upphör helt om den anställde återgår till arbete på hel- eller deltid. Förslaget är tänkt att sti-

mulera arbetsgivare att ta sitt rehabiliteringsansvar och verka för en god arbetsmiljö och hälsa för sina anställda. För Tanum som har fler långtidssjukskrivna än genomsnittet innebär förändringen ökade kostnader.

Sjukfrånvaro 1995-2004 (andel av avtalad tid)

Personaladministrativt system

Kommunen införskaffade i slutet av 2002 ett nytt personaladministrativt IT-stöd. Arbetet med att successivt decentralisera lönehanteringen har fortsatt under året. Totalt har nu 700 personer tillgång till självservice-modulen i personalsystemet. I framtiden kommer det stora flertalet av kommunens anställda att registrera ledighetsansökningar, tjänstgöringsrapportering med mera via dator.

Personalkostnader

Redovisningen avser kostnader för all personal anställd i kommunen oavsett anställningsform.

Löner och arvoden

Kostnader för löner och arvoden inklusive personalomkostnader uppgick till 323,9 mkr att jämföra med 313,2 mkr för år 2003. Hela ökningen på 10,7 mkr (3,4 procent) utgjordes av höjda löner till följd av nytt löneavtal.

Löner och arvoden (tkr)	2004	2003	2002
Arvode	2 728	3 075	2 751
Lön	236 462	227 779	219 110
Personalomkostnader	84 684	82 339	76 053
Totalt	323 874	313 193	297 914

Semester och övertidsskuld

Semester- och övertidsskuld består av ej uttagen semester och ej uttagen ersättning för arbetad övertid. Skulden har ökat med

0,4 tkr till 26,9 mkr. Eftersom skuldökningen är lägre än löneökningen innebär det att antalet sparade semesterdagar har minskat. Av den totala skulden utgjorde 24,5 mkr ej uttagen semester och resterande 2,4 mkr ej utbetald övertidsersättning.

Semester- och övertidsskuld	2004	2003	2002
Semesterskuld	24 552	24 287	24 206
Ej komp övertid	2 379	2 239	2 074
Total	26 931	26 526	26 280

Pensioner

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 202,0 mkr. Av pensionsskulden är 16,8 mkr pensioner enligt kollektivavtal intjänade under 1998 och 1999 och 2,8 mkr pensioner utöver kollektivavtal. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarförbindelse och uppgår till 182,4 mkr.

Pensionsavtal

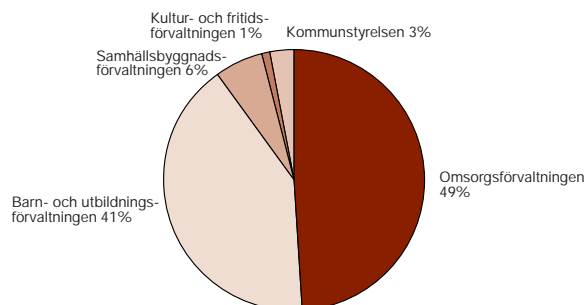
Genom centrala kollektivavtal har kommunens anställda rätt till tjänstepension grundad på anställning hos arbetsgivaren.

Förtroendevalda erhåller pension enligt kommunens reglemente om pensioner till förtroendevalda. Rätten till pension förutsätter att arbetsinsatsen är fastställd till minst 40 procent av heltid och omfattar minst en mandatperiod. Pensionen samordnas med eventuell inkomst av tjänst. Kommunstyrelsens tidigare ordförande, Bengt Mattsson, har intjänat full pension. Clas-Åke Sörkvist som varit ordförande i kommunstyrelsen sedan 2001 har intjänat fyra tolfedelar av full pension.

Personal

Personalstatistiken baseras på uppgifter vid mättdpunkten den 1 november och avser såväl tillsvidare som visstidsanställd personal. Redovisningen av arbetad tid och frånvaro avser kalen-

Andel anställda per förvaltning

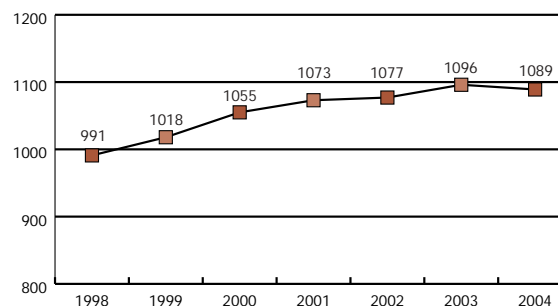

deråret. Under 2003 har en arbetsgrupp arbetat med att ta fram personalnyckeltal för att möjliggöra jämförelser mellan kommunerna Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal och Lysekil.

Anställda – tillsvidare och visstid

Antalet anställda har under året minskat från 1 096 till 1 089 personer. Av dessa var 985 personer (90 procent) tillsvidareanställda. Andelen tillsvidareanställda har ökat jämfört med förra året. Av det totala antalet anställda arbetar 534 personer på omsorgsförvaltningen (49 procent) medan 441 personer (40 procent) arbetar på barn- och utbildningsförvaltningen. Antalet anställda har ökat med 98 personer sedan 1998. Ökningen har främst skett inom omsorgs- och barn- och utbildningsförvaltningen. Ökningen kan delvis förklaras av ökade krav på den kommunala verksamheten att tillhandahålla stöd till funktionshindrade (LSS) och att tillhandahålla barnomsorg i högre utsträckning än tidigare.

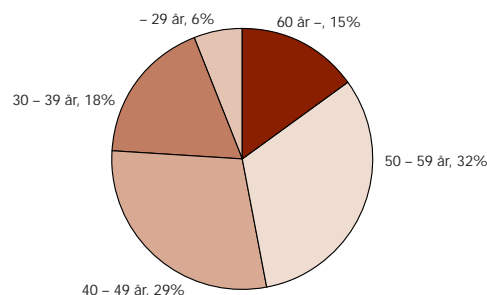
Antal anställda 1998-2004

Sysselsättningsgrad

Av kommunens anställda arbetar 465 personer (43 procent) heltid. Andelen personer med heltid har ökat något jämfört med förra året. Av de deltidsanställda har 305 personer (28 pro-

Anställda i olika åldersgrupper

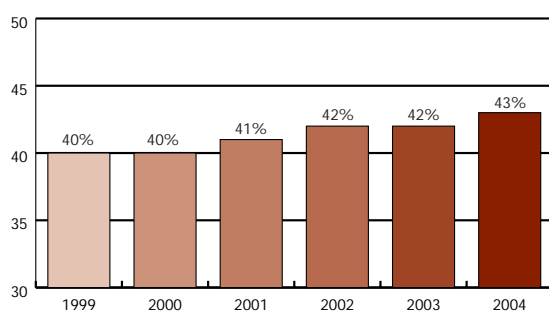

cent) en sysselsättningsgrad mellan 75 och 99 procent medan resterande 318 personer (29 procent) arbetar mindre än 75 procent.

Av de 623 personer som arbetar deltid är 583 (93,6 procent) kvinnor, varav 410 arbetar inom vård- och omsorgsverksamheten. Under de senaste två åren har ett projekt med så kallad "flytandetider" startats i syfte att kunna erbjuda anställda inom äldreomsorgen högre sysselsättningsgrad.

Andel heltidsanställda 1999-2004

Ålder och pensionsavgångar

Medelåldern bland de anställda var 47,4 år. För kvinnor var medelåldern 47,0 år och för män 49,1. I jämförelse med 1998 har medelåldern bland de anställda ökat med 3,4 år från 44,0 år till 47,4 år. Låg personalrörlighet är en förklaring till den ökade medelåldern.

Av de anställda är 64 personer under 30 år. Inom den närmaste femårsperioden kommer antalet pensionsavgångar att öka. 171 personer (16 procent) kommer att ha uppnått pensionsålder de närmaste fem åren. Under året har 20 personer gått i pension.

Könsfördelning

Av kommunens anställda är 901 (82,7 procent) kvinnor. Det är främst inom vård och omsorg, skola och barnomsorg samt städ- och måltidsverksamhet som andelen kvinnor är särskilt stor. Även om andelen kvinnor minskat något under 2004 så har i ett längre tidsperspektiv andelen kvinnor varit i stort sett oförändrad sedan 1988. Högst andel kvinnor, 96 procent, har omsorgsförvaltningen och lägst andel kvinnor, 38 procent, har samhällsbyggnadsförvaltningen.

Av det totala antalet chefer var 54 procent män, vilket är en ökning i jämförelse med år 2002 då antalet manliga chefer var 45 procent. Vid årsskiftet var samtliga förvaltningschefer män.

Könsfördelning procent

	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Män	17,3	16,9	17,2	16,0	16,0	16,0
Kvinnor	82,7	83,1	82,8	84,0	84,0	84,0

Arbetad tid och frånvaro

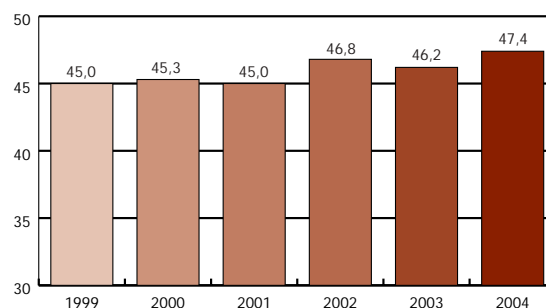
Den totala arbetade tiden minskade under året från 75,4 procent till 73,9 procent. Den ökade frånvaron beror framförallt på en ökad sjukfrånvaro men även föräldraledigheten har ökat. Den totala sjukfrånvaron har ökat från 7,2 procent 2003 till 9,0 procent 2004.

Den vanligaste frånvaroorsaken var semester och ferier. Semesteruttaget har minskat från 11,0 procent till 10,5 procent.

Fördelning av arbetstid (procent)

	2004	2003	2002	2001
Arbetad tid	73,9	75,4	71,1	70,9
Semester/ferier	10,5	11,0	10,5	10,5
Sjukfrånvaro	9,0	7,2	9,6	9,3
Föräldraledighet	2,9	2,4	3,1	2,9
Övrig tjänstledighet	3,8	4,0	5,7	6,4

Medelålder 1999-2004

Välfärdsredovisning

Inledning

Ett välfärdsbokslut ska spegla befolkningens hälsotillstånd och välbefinnande över tid. Välfärdsbokslutet ger kunskap om människors livsvillkor och är till för att användas vid politisk styrning och uppföljning.

Årets välfärdsbokslut utgår från de nationella folkhälsomålen. Det gör inte anspråk på att omfatta alla målen utan fokuserar på de områden Folkhälsorådet prioriterar.

Regeringens elva målområden för folkhälsan.

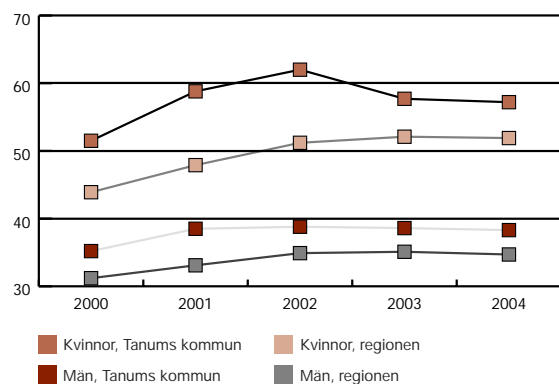
1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomisk och social trygghet
3. Trygga och goda uppväxtvillkor
4. Ökad hälsa i arbetslivet
5. Sunda och säkra miljöer och produkter
6. En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård
7. Gott skydd mot smittspridning
8. Trygg och säker sexualitet och en god reproduktiv hälsa
9. Ökad fysisk aktivitet
10. Goda matvanor och säkra livsmedel
11. Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande

Hälsa

Ohälsotal

Ohälsotalet är ett mått på utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, förtidspension och sjukbidrag från socialförsäkringen (från 2003 sjuk- och aktivitetsersättning). Ohälsotalet innehåller inte dagar med sjuklön från arbetsgivare.

Ohälsotal, 2000-2004

Under 2003 sänktes Tanums ohälsotal för kvinnor mest i landet för att under 2004 plana ut. Kvinnors ohälsotal är generellt större än männens. Tanums ohälsotal ligger över regionens för både män och kvinnor.

Överviktiga i år 4

Förra årets redovisning av överviktiga redovisades med standardavvikelse 2 kanaler över normal vikt-/längdkurva. I år har beräkning av BMI (Body mass index) gjorts och siffrorna är därför inte jämförbara. Som övervikt för barn 10 år räknas BMI över 19,86 för flickor och 19,84 för pojkar, fetma över BMI 24,11 för flickor och 24,00 för pojkar. Andel överviktiga skiljer sig en del mellan geografiska områden i kommunen. Norra delen har 36 procent överviktiga pojkar, nästan dubbelt mot 18,5 procent i söder. Totalt ligger andelen överviktiga 10-åringar på nära 29 procent vilket är en hög siffra. Av de 29 procenten överviktiga räknas 6,4 procent som feta. Man räknar med att var femte 10 åring i Sverige är överviktig.

Arbetet med att sprida goda kost- och motionsvanor i skolan måste fortsätta. Med tidiga insatser kan man få barn att röra sig mera och komma tillrätta med måttlig övervikt. För att hjälpa mycket överviktiga barn krävs ett helt annat arbete där man kan behöva professionell kompetens som idag inte finns inom kommunen.

Utbildning

Simkunnighet i år 5

År 2004 var 5 av 188 elever (2,6 procent) inte simkunniga. En av barn- och utbildningsförvaltningens kvalitetsgarantier är att elever i år 3 skall erbjudas extra träning för att nå målet att kunna simma 25 meter. En satsning i tidigare åldrar kan göra att det blir lättare att nå läroplanens mål att alla skall kunna simma i år 5.

Befolkningens utbildningsnivå

Eftergymnasial utbildning, år 2003 (Procentuell fördelning)

Ålder	Kommunen			Länet			Riket		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
25-44	29	18	23	40	33	36	40	33	36
45-64	27	18	22	30	26	28	31	27	29
65-74	16	15	15	14	16	15	16	17	17

Invånare i Tanums kommun har en lägre utbildningsnivå än invånarna i länet och riket. Kvinnor har generellt en högre utbildningsnivå än män, men kvinnorna i Tanum ligger ändå under genomsnittet för både kvinnor och män, både i länet och

i riket. Störst är skillnaderna i åldersgruppen 25-44 år där man särskilt kan notera att mycket få män har eftergymnasial utbildning. Det är också en åldersgrupp där föräldrarna till de flesta barnen i förskola och skola återfinns. Föräldrarnas utbildningsnivå är en faktor som har betydelse för elevernas skolexamenresultat.

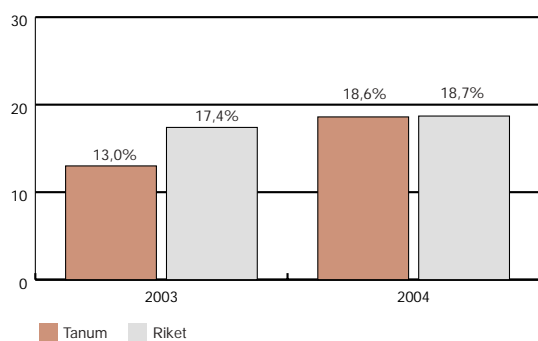
I åldersgruppen 45-64 år är skillnaderna något mindre och i den äldsta ålderskategorin är den nästan på riksnivå. En förklaring kan vara en inflyttning av personer med en hög utbildningsnivå.

Delaktighet och livsmiljö

Föräldraledighet pappor

Pappornas uttag av föräldraledighet har ökat under 2004 och särskilt i Tanum där det skett en ökning med drygt fem procentenheter. Tyvärr finns inga siffror för Tanum före 2003 men i norra Bohuslän och i riket har det skett en ökning sedan 2000. År 2004 ligger Tanum i nivå med riket efter att tidigare legat lägre.

Uttagen pappaledighet i procent

Föreningsanslutningar

Föreningsanslutningar och aktivitet för barn och ungdomar i Tanum

År	2003	2002	2001	2000
Antalet föreningsanslutningar	2 325	2 101	2 370	2 358
Totalt antal ungdomar i kommunen	2 839	2 812	2 712	2 719
Antal sammankomster	4 970	4 820	4 767	5 040
Antal deltagartillfällen	43 606	41 810	39 885	39 454

Antalet föreningsanslutna barn och ungdomar har år 2003 ökat efter en minskning året innan. Antalet barn och ungdomar i denna åldersgrupp (7-25 år) ligger på ungefär samma nivå som år 2002 och därför har antalet föreningsanslutningar per ungdom också ökat något även om det inte är uppe på tidigare års

siffror. Det är förmodligen också så att en del ungdomar är anslutna till flera föreningar vilket i sin tur innebär att många inte är föreningsanslutna alls. Antalet sammankomster och deltagartillfällen har också ökat så de som är föreningsanslutna deltar i fler aktiviteter än tidigare år.

Föreningsanslutningar i pensionärsföreningar

En ökning av antalet föreningsanslutna i pensionärsföreningar kan konstateras mellan åren 2002 och 2003. Av kommunens invånare är 21,7 procent över 65 år. Förutsatt att medlemmar i pensionärsföreningar i huvudsak är över denna ålder innebär det att 48 procent över 65 år är medlemmar i någon pensionärsförening, vilket är fem procentenheter fler än föregående år. En pensionärsförening, Ranrikeseniörerna, som tillhör SPRE, har återbildats under året vilket kan vara en förklaring till ökningen. Folkhälsorådet har ett samarbete med föreningar som vänder sig till äldre, speciellt inriktat på motion, ensamma äldre och trygghet.

Handikapplan

I den framtagna kommunala handikapplanen finns ett antal såväl konkreta som mer övergripande åtgärder för att förbättra tillgänglighet och nyttjande för handikappade brukare. Kommunen verkar för att de åtgärder som behövs i kommunala lokaler för handikappanpassning sker. Nämndernas egna anläggningar anpassas löpande och inom ramen för vad de ekonomiska förutsättningarna medger. Som exempel kan anges att flera badplatser har ramper och andra hjälpmedel för att underlätta handikappades möjligheter till bad.

Kultur- och fritidsnämnden samverkar på olika sätt med de handikappföreningar som är verksamma i kommunen. I budgetarbetet för 2005 har medel erhållits för att skapa en handikappanpassad landstigningsplats i en kommunal hamn.

Under året har en tillbyggnad skett av kulturhuset Futura. Vid projekteringen har tillgänglighetsaspekter beaktats. Tillbyggnaden är därför väl anpassad för funktionshindrade genom bland annat rullstolsramp i serveringen.

Föreningsbidrag har lämnats till elva handikappföreningar på totalt 104 tkr. Av detta var 81 tkr driftsbidrag och 23 tkr lönebidrag. Under 2003 var bidragen totalt 106 tkr.

Kommunstyrelsen

Ordförande:
Clas-Åke Sörkvist (c)

Kanslichef:
Ulf Björkman

Ekonomichef:
Ulf Ericsson

Tf personalchef:
Anders Eklund

Räddningschef:
Sven-Eric Laundal

Belopp i tkr	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Intäkter	9 693	10 506	9 749	8 646	7 297	9 127
Kostnader	-44 817	-46 711	-44 912	-41 279	-39 727	-44 198
Kapitalkostnad	-2 144	-2 308	-1 948	-1 890	-2 462	-1 947
Verksamhetsresultat	-37 268	-38 512	-37 111	-34 523	-34 892	-37 018
Finansiella poster	-37	-123	-25	20	76	-4
Resultat	-37 305	-38 635	-37 136	-34 503	-34 816	-37 022
Kommunbidrag	35 916	37 036	37 275	35 213	35 197	37 496
Förändring eget kapital	-1 389	-1 599	139	710	381	474
Justering	-700				-1 500	-267
Balanserat resultat*	1 865	3 954	5 553	5 413	4 703	5 822
Bruttoinvesteringar	1 704	2 536	5 426	4 504	8 630	2 005
Personalkostnader	20 230	20 022	18 515	16 962	17 216	18 196

*Tanums kommunfullmäktige fattar slutligt beslut vid sammanträde 2 maj 2005

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ. Den har till uppgift att leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet.

I kommunstyrelsens arbete med utvecklingsfrågor prioriteras framförallt tre områden: boende, infrastruktur och grundskola. Arbetet syftar till att skapa boende- och verksamhetsmiljöer av hög kvalitet. Genom att arbeta mot målet "landets bästa grundskola" skapas goda förutsättningar för utbildning och kompetensförsörjning. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att styra och följa upp den kommunala ekonomin. Arbetet med ekonomistyrning och uppföljning intensifierades under året bland annat med anledning av de negativa ekonomiska prognoser som togs fram i det första tertialboks slutet. Effekter av besparingsåtgärder samt gynnsammare skatteprognoser medförde att kommunen i boks slutet för 2004 för femte året i rad redovisar ett positivt resultat. Därmed klarar kom-

munen också det lagstadgade balanskravet.

Tanums kommun har antagit en målsättning att sjukfrånvaron inom den kommunala verksamheten ska halveras till 2005.

Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna och leda arbetet med åtgärder som minskar sjukfrånvaron. Under 2004 har arbetet med samverkans- och arbetsmiljöfrågor prioriterats.

Kommunstyrelsen har förutom sin samordnande och ledande funktion även verksamhetsansvar för bland annat kollektivtrafik och räddningstjänst.

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott mot budget på 1 389 tkr, varav 1 160 tkr förklaras av de särskilda satsningar under 2004 som finansierats ur tidigare års överskott. Resterande del av underskottet beror på högre kostnader än budgeterat för översiktsplanering och personaladministration.

KOMMUNLEDNING

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	1 728	2 192	2 324
Kostnader	-15 502	-15 655	-14 522
Resultat	-13 774	-13 463	-12 198
Kommunbidrag	13 237	12 934	12 472
Förändring eget kapital	-537	-529	274

Målsättning

Kommunledningen ska inrikta sitt arbete på strategi- och samordningsfrågor.

Ekonomisk analys

Nettokostnaden för kommunledningen har ökat med 311 tkr jämfört med förra året vilket främst beror på ökade kostnader för översiktsplanering. Budgetanslaget har överskridits med 537 tkr dels beroende på att del av årets verksamhet finansierats med tidigare års överskott och dels beroende på de ökade kostnaderna för översiktsplanering. Kostnaderna för administration har minskat jämfört med föregående år.

Verksamhet

Under året har kommunfullmäktige antagit den fördjupade översiktsplanen för Fjällbacka. Arbetet pågår med en fördjupad översiktplan för Grebbestad. Fördjupade översiktplaner skall även upprättas för Hamburgsund och Tanumshede.

I kommunen pågår ett aktivt detaljplanearbete med cirka 30 planer i syfte att skapa boende i attraktiva lägen. Kommunen medverkar tillsammans med andra kust-, skärgårds-, och turistkommuner i ett nätverk som har till uppgift att stödja och underlätta för helårsboende i respektive kommun.

I början på 2004 skrev Tanums kommun avtal med TeliaSonera om utbyggnad av bredband i kommunen. Utbyggnaden ger möjligheter för företag, organisationer och privatpersoner att köpa bredbandsanslutningar med varierande bandbredder. I upphandlingen ingår även ett verksamhetsnät för kommunen, i vilket drygt trettio verksamhetsställen sammanbinds.

De första delarna av bredbandsnätet driftsattes i december 2004. Hela projektet skall vara avslutat vid halvårsskiftet 2005. Kommunens kostnader för projektet är 1 200 tkr.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att styra och följa upp den kommunala ekonomin. Arbetet med ekonomistyrning och uppföljning intensifierades under året bland annat

med anledning av de negativa ekonomiska prognoser som togs fram i det första tertialboksutslutet. Kommunstyrelsen har under året haft regelbundna uppföljningsdiskussioner med representanter för omsorgsnämnden och barn- och utbildningsnämnden om dessa nämnders ekonomiska situation.

Kommunstyrelsen ansvarar för samordningen av det strategiska personalpolitiska arbetet. Kommunen deltar i ett av Svenska Kommunförbundet initierat projekt om strategiska frågor inom personalområdet. Inom ramen för projektet har man under året arbetat med frågor kring lönepolitik, hälsa och mångfald. Under året har det tagits fram riktlinjer för jämställdhetsarbetet i kommunen. Fokus ligger på kvinnors och mäns lika värde och om respekt för människors olika förutsättningar i arbetslivet. Jämställdhet oavsett kön, ålder, etnisk eller social tillhörighet är en förutsättning för att kunna utveckla den kommunala verksamheten. I arbetet med att minska sjukfrånvaro har frågor kring arbetsmiljö och samverkan prioriterats.

SERVICE

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	3 897	3 803	3 408
Kostnader	-6 791	-7 154	-7 161
Resultat	-2 894	-3 351	-3 753
Kommunbidrag	3 105	3 356	3 515
Förändring eget kapital	211	5	-238

Målsättning

Kommunens serviceenheter, tryckeri, växel/reception och IT-enhet, ska ge hög service till konkurrenskraftiga priser till kommunens förvaltningar och andra användare.

Ekonomisk analys

Nettokostnaden för kommunstyrelsens serviceenheter har minskat med 457 tkr jämfört med förra året. Samtliga enheter har minskat sina kostnader.

Verksamhet

Växeln har 318 anknäytningar. Av dessa använder regionen 30 stycken. Genomsnittligt antal inkommande samtal till växel och anknäytningar per vecka var 8 200 varav 2 840 samtal besvarades av växeln.

I kvalitetsgarantin för växeln anges att växeln skall svara inom fyra signaler. Den genomsnittliga kötiden för telefonist-expedierade samtal ligger under fyra signaler.

Införandet av ett nytt personaladministrativt system har fortsatt genom att nät och klienter byggts ut för att möjliggöra decentraliserad registrering av och tillgång till löne- och personaldata. Driftstart har skett av ett nytt IT-stöd för omsorgsadministration. För att möjliggöra effektiv användning av PA- och omsorgssystem har upphandling, design och driftstart av ett verksamhetsnät med hög kommunikationsprestanda skett. För att säkerställa verksamheternas tillgång till IT-stöd har säkerhetsfrågor prioriterats, bland annat genom uppdatering av virus- och spamskydd.

KOLLEKTIVTRAFIK

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	-	-	-
Kostnader	-5 383	-5 118	-4 284
Resultat	-5 383	-5 118	-4 284
Kommunbidrag	5 190	5 028	5 326
Förändring eget kapital	-193	-90	1 042

Målsättning

Kommunens invånare ska ha tillgång till lokala och regionala lokaltrafikresor.

Ekonomisk analys

Kommunens kostnad för kollektivtrafik har ökat kraftigt de senaste åren. Sedan 2002 har kostnaden ökat med 65 procent. Ökningen beror på ett nytt avtal om underskottsfördelning, upphandling av trafik under 2003 samt indexjusteringar. Det är bland annat kostnader för drivmedel som har ökat. Med anledningen av kostnadsökningen har det under året genomförts en utredning av all persontrafik i kommunen. Syftet med utredning var dels att kartlägga all trafik och dels att lägga fram förslag till kostnadsbesparingar. Utredningen redovisar möjliga kostnadsbesparingar på mellan 2 000-3 000 tkr beroende på vilka åtgärder som vidtas.

Årets kostnader för kollektivtrafik är 193 tkr högre än budgeterat. Underskottet beror på ökade nettokostnader för Västtrafik, dels på minskade intäkter. Dessutom har tidigare beslut om kostnadsbesparingar ännu ej fått full genomslagskraft.

Verksamhet

Efter en minskning 2003 ökade resandet med Västtrafik åter under 2004. Kostnaderna för kollektivtrafiken finansieras till cirka 60 procent av biljettintäkter och statsbidrag med mera

och till cirka 40 procent genom bidrag från kommuner och Västra Götalandsregionen. Västtrafiks projekt med förarcertifiering har fortsatt under året.

En upphandling av landsbygdstrafiken i Tanum genomfördes under 2003. Upphandlingen medförde ett byte av leverantör till Orusttrafiken. Trafikstart enligt det nya avtalet skedde den 1 juli 2004. Inför 2005 har kommunstyrelsen beslutat om kostnadsbesparingar på cirka 1 700 tkr för den del av trafikkostnaderna som ligger under kommunstyrelsens verksamhetsområde. Besparingen kommer att innebära minskad turtäthet på linjetrafiken.

NÄRINGSLEV

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	43	1 638	1 093
Kostnader	-838	-3 439	-2 830
Resultat	-795	-1 800	-1 737
Kommunbidrag	786	1 630	1 788
Förändring eget kapital	-9	-170	51

Målsättning

Kommunens näringslivssatsningar ska ske i syfte att stödja utvecklingen av kommunens befintliga företag och främja nyetableringar.

Ekonomisk analys

Nettokostnaden för kommunens näringslivsätgärder uppgår till 795 tkr vilket är 9 tkr högre än budgeterat. Utöver dessa kostnader tillkommer kommunens andel av projekt som delfinansieras med EU-medel. Kostnaden för denna projektfinansiering uppgår till 821 tkr.

Verksamhet

Kommunens näringslivssatsningar sker med syfte att stödja utvecklingen av befintliga företag och för att underlätta för nyetableringar. Till stöd för näringslivsarbetet finns ett Näringslivsprogram med ett handlingsprogram, som uppdateras varje år.

Kommunen har sålt mark till företagare i Hamburgsund, Fjällbacka och Grebbestad.

Under året har frukostmöten genomförts där kommunens näringslivsgrupp och företagare träffas och diskuterar aktuella frågor. Lokala företagsträffar med kommunens näringslivsgrupp har ägt rum i Hamburgsund, Fjällbacka och Östad.

Den 15 juli ägde den årliga sommarträffen rum. Träffen är

ett forum för att knyta kontakter mellan företagare i kommunen och företagare som vistas i kommunen under sommaren. Träffen hade 150 deltagare.

Nyföretagarbarometern som sammanställs av Jobs and Society Nyföretagarcentrum redovisade första halvåret 2004 att 43 företag nyregistrerats i kommunen, vilket motsvarar 7,0 nya företag per 1000 invånare. Med detta har Tanum högst antal nyföretagande i Sverige bland kommungruppen landsbygdskommuner.

RÄDDNINGSTJÄNST

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	1 171	579	504
Kostnader	-9 583	-8 701	-8 018
Resultat	-8 412	-8 121	-7 514
Kommunbidrag	8 438	7 898	7 144
Förändring eget kapital	26	-223	-370

Målsättning

Kommunens räddningstjänst ska hindra, begränsa och förebygga skador på människor, egendom och miljö.

Ekonomisk analys

Efter flera år med kraftiga kostnadsökningar bromsades ökningstakten upp under 2004. Verksamhetens nettokostnader ökade med 291 tkr (3,6 procent) jämfört med förra året. Intäkter och kostnader påverkas av att Tanums räddningstjänst deltagit i en insats vid en större skogsbrand i Strömstad. Tanums kostnader, 352 tkr, täcks genom intäkter från Strömstad.

Gentemot budget redovisar räddningstjänsten ett överskott med 26 tkr.

Verksamhet

En ny räddningstjänstlag, "Lag om skydd mot olyckor", trädde i kraft den 1 januari 2004. Lagen innehåller bestämmelser om skyldigheter för enskilda, kommuner och staten att vidtaga åtgärder till skydd mot olyckor. Kommunen skall upprätta ett handlingsprogram, dels för den förebyggande verksamheten, dels för räddningstjänst.

Räddningstjänsten är organiserad med två räddningsstationer, en i Tanumshede och en i Hamburgsund. Stationen i Tanumshede fungerar som huvudstation.

Kommunerna Tanum, Strömstad, Munkedal, Lysekil,

Sotenäs och Uddevalla bildar en räddningsregion med samverkan mellan räddningstjänsterna i respektive kommun.

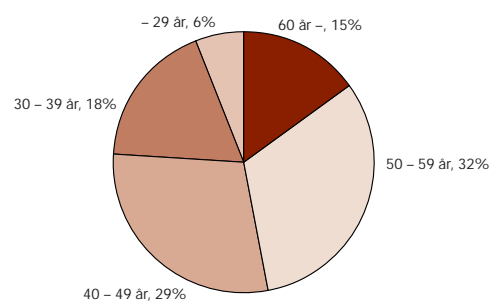
Tanum och Strömstad har ett särskilt samarbete avseende befälsberedskap.

Räddningstjänsten utförde 348 utryckningar år 2004, vilket är en minskning med 26 utryckningar jämfört med 2003. Antalet bränder minskade från 69 till 52 och antalet trafikolyckor minskade från 43 till 36. Tanums räddningstjänst biträdde Strömstads räddningstjänst vid en större skogsbrand under augusti månad.

De senaste åren har räddningstjänsten haft problem med rekrytering av deltidsbrandmän, vilket resulterat i att det inte varit full bemanning i grupper vid alla larm. En satsning på personalen i form av kompetenshöjning och översyn av arbetsmiljö är viktigt.

Personal	2004	2003	2002
Antal anställda	37	40	42
Andel kvinnor	54 %	58 %	56 %
Andel deltidsanställda	14 %	13 %	21 %

Åldersstruktur

Tekniska nämnden

Ordförande:
Hans Bjerklinger (m)

Chef för samhälls-
byggnads-
förvaltningen:
Inge Berndtsson

Belopp i tkr	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Intäkter	118 604	111 909	111 258	105 049	103 510	96 399
Kostnader	-72 576	-71 878	-67 736	-62 518	-58 749	-51 934
Kapitalkostnad	-54 354	-52 200	-56 539	-55 135	-52 952	-53 166
Verksamhetsresultat	-8 326	-12 169	-13 017	-12 604	-8 191	-8 701
Finansiella poster	-48	-191	-20	50	-202	82
Resultat	-8 374	-12 360	-13 037	-12 554	-8 393	-8 619
Kommunbidrag	11 859	12 693	11 711	10 959	10 494	9 853
Förändring eget kapital	3 485	333	-1 326	-1 595	2 101	1 234
-varav taxefinansierat	4 589	392	-428	-2 361	1 273	-270
Justering					-2 350	6 576
Balanserat resultat*	3 936	451	118	1 444	3 039	3 288
-varav taxefinansierat		-1 611	-2 003	-1 575	786	1 863
Bruttoinvesteringar	29 064	27 150	37 256	25 809	32 855	28 427
Personalkostnader	15 537	15 325	14 086	14 650	13 855	12 527

*Tanums kommunfullmäktige fattar slutligt beslut vid sammanträde 2 maj 2005

Tekniska nämnden fullgör kommunens uppgifter inom den tekniska försörjningens områden. Nämnden fullgör lagstadgade trafikuppgifter och är kommunens trafiksäkerhetsansvariga nämnd.

Tekniska nämnden skall i enlighet härmed anlägga och förvalta allmänna platser, svara för genomförandet av fastställda detaljplaner och beslutade exploateringsobjekt. Nämnden skall svara för kommunal energiplanering enligt lag samt främja energihushållningen. Dessutom skall nämnden svara för kommunens skyldigheter som väghållare, dess verksamhet för enskild väghållning samt därtill sammanhängande offentlig belysning och utfärda lokala trafikföreskrifter samt i övrigt verka för förbättrad trafiksäkerhet. Den kommunala renhållningen och tillhandahållandet av vatten samt rening av avloppsvatten inom av kommunen fastställda verksamhetsområden ligger inom nämndens ansvar. Tekniska nämnden skall också

förvalta kommunens fastigheter och tillhandahålla lokaler för kommunens verksamheter samt förvalta och hyra ut kommunala bostäder, förutom de fastigheter som ligger under kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde.

Nämnden är anställningsmyndighet för all personal inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Intäkterna har ökat med 6 695 tkr och beror främst på fler anslutningsavgifter samt höjd vatten- och avloppstaxa. Totalt har anslutningsavgifterna ökat med 3 402 tkr, där den förändrade exploateringsredovisningen av anslutningsavgifter ingår med 2 188 tkr, varav anslutningsavgifter som debiterats tidigare än 2004 utgör 1 390 tkr. Det förändrade egna kapitalet hänförs till de taxefinansierade verksamheterna Renhållning samt Vatten och avlopp som tillsammans redovisar ett positivt resultat på 4 589 tkr.

SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET

Den skattefinansierade verksamheten består främst av gator och parker och fastighetsförvaltning. De skattefinansierade verksamheterna redovisar ett underskott i 2004 års bokslut på 1 104 tkr.

GATOR OCH PARKER

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	718	1 006	952
Kostnader	-6 275	-7 036	-6 859
Kapitalkostnader	-4 652	-4 467	-4 042
Resultat	-10 209	-10 497	-9 949
Kommunbidrag	9 358	10 297	9 769
Förändring eget kapital	-851	-200	-180

Målsättning

Det kommunala gatu- och vägnätet skall erbjuda trafikanterna en säker miljö och en god vägstandard. Parker och övriga allmänna ytor skall vara välskötta.

Tanums kommun har en kvalitetsgaranti som innebär att det ska finnas en bra och ändamålsenlig gatubelysning som ökar trafiksäkerheten och tryggheten. Den uppföljning som utförts har visat, i allt väsentligt, att verksamheten levt upp till ställd garanti.

Ekonomisk analys

På grund av besparingar för verksamhetsåret 2004 budgeterades ett minusresultat på 686 tkr för att klara verksamheten. Gator och parker redovisar ett underskott på 851 tkr. Den största orsaken är ökade kostnader för vinterväghållningen med 675 tkr jämfört med föregående år, beroende på fler snöfall i början på året. De stora kostnaderna för snöröjning har medfört att vägunderhållet har hållits på en låg nivå, 110 tkr under 2004. Återhållsamhet inom främst vägunderhållet och en avräkning för elkostnaderna inom den offentliga belysningen har medfört lägre kostnader med cirka 550 tkr än budgeterat.

Verksamhet

Vägunderhållet har varit eftersatt under flera år och det medför att stora kostnader har skjutits på framtiden. Under de tre senaste åren har sammanlagt 1 040 tkr lagts på vägunderhåll. Omloppstiden för vägbeläggningar är normalt 10-15 år och med den yta som kommunen har bör cirka 1 500 tkr avsättas för beläggning varje år.

Trafiksäkerhetsarbete inom projektet Kommunsamverkan trafiksäkerhet och miljö, KUSTOM, har fortsatt under året och bedrivs av en projektanställd trafikinformator. Arbetet har skett i samarbete med två närliggande kommuner och bidrag har erhållits från Vägverket. Trafikinformatorerna har under året bland annat haft 19 trafiksäkerhetsdagar på skolorna i kommunen och då genomfört utrymningsövningar av skolskjutsar. Utöver detta har ett femtiotal kommunanställda fått utbildning i sparsam körning och cirka ett hundratal har genomfört halkkörningsövningar.

Tillfälliga långtidsparkeringar har iordningställts i Hamburgsund och Fjällbacka.

Parkeringsövervakning har genomförts under hela året. Totalt utfärdades 306 anmärkningar, vilket är en minskning med 47 procent sedan år 2002.

De stabilitetshöjande åtgärderna på torget i Grebbestad slutfördes under året och i samband med detta tillskapades en bättre parkeringslösning. En bidragsansökan till Räddningsverket har inlämnats och beslut fattas under våren 2005.

FASTIGHETSFÖRVALTNING

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	57 626	57 564	61 034
Kostnader	-26 996	-27 060	-26 858
Kapitalkostnader	-31 132	-30 597	-34 972
Resultat	-502	-93	-796
Kommunbidrag	256	-	-
Förändring eget kapital	-246	-93	-796
Balanserat resultat	99	345	438

Målsättning

Kommunens verksamheter skall bedrivas i ändamålsenliga lokaler. Kommunens lokal- och bostadsbestånd skall förvaltas och hyras ut.

Ekonomisk analys

Verksamheten ålades i budget 2004 en besparing på en miljon kronor av förbrukningskostnaderna, vilket motsvarar cirka tio procent. Detta har inte kunnat genomföras på grund av ökade priser för både olja och el. Förbrukningskostnaderna överskrider budget med 1 500 tkr och har jämfört med 2003 ökat med 490 tkr. De ökade kostnaderna ledde till att nämnden beslutade, i samband med första delårsbokslutet, om restriktivitet med underhållsåtgärder på fastigheterna. Kostnaderna för

underhållsåtgärder var cirka 1 000 tkr lägre än budget. Driftstatistik visar dock att värme- och elförbrukningen sänkts med cirka 9 procent, vilket omräknat är cirka 700 tkr.

Verksamhet

Fastighetsförvaltningen förvaltar kommunens lokal- och bostadsbestånd som omfattar 77 502 m², vilket är en minskning med 1 454 m². Förändringen omfattar fyra försäljningar och en tillbyggnation av kulturhuset Futura. Fastighetsförvaltningen har under året haft teknisk förvaltning, drift och underhåll av Tanums Bostäders bostads- och lokalbestånd. Detta avtal har förlängts till mars 2007.

Under våren 2004 genomfördes lokalsamrådsmöten med främst barn- och utbildningsförvaltningen och omsorgsförvaltningen för att följa upp 2003 års driftstatistik, lokalbehov samt rutiner. En kvalitetssäkring av rutinerna kring felanmälan och myndighetskrav har påbörjats under året.

Våren 2004 påbörjades om- och tillbyggnation av kulturhuset Futura och inflyttning skedde i augusti. Tillbyggnationen medförde en ökning av ytan med 550 m² och består av kök och matsal, kontor samt två klassrum.

Ombyggnation av Kalkåslidens servicehus påbörjades under hösten och ska vara färdigställt april 2005. Ombyggnationen görs för att få ändamålsenliga lokaler enligt arbetsmiljökrav.

Installation av bergvärme har skett i Backa skola och arbetet var färdigt och slutbesiktigat till höstterminen. Totalkostnaden blev 963 tkr.

Projektering av förstärkningsarbeten på Grebbestad-bryggan har gjorts under hösten 2004. Upphandling sker under våren/sommaren 2005. Byggstart beräknas till oktober 2005 och färdigställandet till april 2006.

TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET

Den taxefinansierade verksamheten består av vatten- och avlopps- samt renhållningsverksamhet. De taxefinansierade verksamheterna redovisar ett överskott i 2004 års bokslut på 4 589 tkr.

VATTEN OCH AVLOPP

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	35 529	30 234	28 066
Kostnader	-15 422	-14 393	-13 255
Kapitalkostnader	-16 465	-15 023	-15 381
Resultat	3 642	818	-570
Kommunbidrag	-	-	-
Förändring eget kapital	3 642	818	-570
Balanserat resultat	3 358	-284	-1 102

Målsättning

Alla abonnenter skall ha ett hälsosamt och gott vatten i tillräcklig mängd. Spillvattnet skall renas så att det minst uppfyller tillsynsmyndigheternas villkor för utsläpp.

Tanums kommun har en kvalitetsgaranti för dricksvatten avseende kvalitet, leverans och beredskap vid larm och fel. Uppföljningen av kvalitetsgarantin visar att verksamheten, i allt väsentligt, levtt upp till satta krav.

Ekonomisk analys

Intäkterna består främst av bruksavgifter på 28 435 tkr, en ökning med 2 251 tkr jämfört med föregående år, och av anslutningsavgifter på 6 297 tkr, som ökat med 3 402 tkr jämfört med 2003. De ökade bruksavgifterna beror huvudsakligen på en taxehöjning med sju procent för att finansiera kapitalkostnaderna för om- och tillbyggnationen av vattenverket i Tanumshede. Ökningen av anslutningsavgifter beror dels på förändrad exploateringsredovisning, 2 188 tkr varav 1 390 tkr är anslutningsavgifter före 2004, dels på ett större antal anslutningar. Kostnadsökningen beror främst på förändrad exploateringsredovisning, 590 tkr, samt lagning av ett brott på råvattenledningen från Bolsjön till vattenverket i Tanumshede, 317 tkr.

Det resultat tillskott som den förändrade exploateringsredovisningen medfört 2004 ska finansiera de framtida kapitalkostnaderna för investeringarna i exploateringsområdena.

Verksamhet

VA-ledningar

Saneringsarbetet för att minska ovidkommande vatten till avloppsreningsverken fortsätter. De större arbeten som utförts under året är vid Falkevägen och Galärbacken i Fjällbacka. Där har vatten-, avlopps- och dagvattenledningar totalsanerats.

Nyanläggning och sanering av VA-ledningar har skett i samband med den nya överföringsledningen från Heestrand-Slottet-Tegelstrand till Hamburgsunds avloppsreningsverk. VA-ledningarna för bostadsområdet på Vetteberget i Fjällbacka har slutförts. Under året har det lagats tio vattenläckor i de olika samhällena.

Vattenverk

Bevattningsförbud, beroende på dålig kapacitet, infördes under sommaren för de abonnenter som är anslutna till Lurs vattenverk. Abonnenterna blev kompenserade genom taxereducering. Inom Lurs vattenverks försörjningsområde har sju prover haft godkänt med anmärkning. Inom Tanumshede vattenverks försörjningsområde har alla prover varit godkända utan anmärkning. Lukt och smakproblem har förekommit på dricksvattnet i Fjällbacka och Hamburgsund. Undersökning har påbörjats och provtagning görs fortlöpande. Inom övriga dricksvattenområden har två prover haft godkänt med anmärkning.

En kapacitetsberäkning på huvudvattenledningssystemet har påbörjats och kommer att slutföras under 2005. Beräkningen görs i första hand för att kontrollera systemets nuvarande kapacitet, eftersom det har varit hård belastning i vissa områden sommartid. Syftet är också att få en uppfattning om det framtida investeringsbehovet för att säkerställa anslutningar, dels i nuvarande verksamhetsområden, dels för planerad bebyggelse enligt översiktsplanen.

Avloppsreningsverk

Utredning av ett gemensamt avloppsreningsverk för Grebbestad, Fjällbacka och Tanumshede pågår. En ansökan om ett tillfälligt, tidsbegränsat tillstånd för Grebbestads avloppsreningsverk (ARV) i väntan på utredningsresultatet har påbörjats.

Slottet och Tegelstrand anslöts, via sjöledning, till Hamburgsunds ARV under sommaren och norra Heestrand anslöts i december. I Rabbalshede ARV har inloppshantering- en byggts om med bland annat ny rensningsanordning.

Tanumshede ARV har under 2004 haft en minskad slambelastning på grund av att avvattning av slambrunnar sker vid fastigheterna med mobilt avvattningsaggregat. I år lämnades 1 575 m³ avvattnat slam under perioden 1 maj till 30 september.

RENHÅLLNING

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	21 314	19 428	17 627
Kostnader	-20 367	-19 854	-17 485
Resultat	947	-426	142
Kommunbidrag	-	-	-
Förändring eget kapital	947	-426	142
Balanserat resultat	-379	-1 327	-901

Målsättning

Verksamheten skall arbeta för att minska avfallsmängden genom att stimulera till källsortering och kretsloppstänkande.

Ekonomisk analys

Resultatförbättringen är 1 373 tkr och beror främst på ökade intäkter. Intäktsökningen är 1 886 tkr jämfört med 2003 och beror på förändrad taxa för hushålls- och verksamhetsavfall med 1 041 tkr samt ökad procentandel av behandlingsavgifterna på Tyft. Den förändrade slamhanteringen har gett ett nettotillskott på nästan 500 tkr.

Verksamhet

Målsättningen har uppnåtts till viss del då mängden avfall till förbränning och deponi har minskat under 2004. Den stora ökningen från föregående år avseende levererat avfall har avstannat och nivån är jämförlig med 2003. Den redovisade avfallsmängden inkluderar både hushållsavfall och industriavfall. Mängden återvunnet material har ökat och är jämförligt med 2003. Insamlad mängd farligt avfall har minskat.

Vid Hamburgsunds återvinningscentral fortsätter antalet besökare och mottagen avfallsmängd att öka. Under 2004 tog återvinningscentralen emot cirka 13 770 m³ avfall, vilket är en ökning med 2 770 m³ jämfört med 2003. Fördelningen av avfallet är 64 procent återvinning, 24 procent förbränning samt 12 procent deponi.

2004 har varit första året med den nya behandlingstekniken som innebär att slam från slamavskiljare har avvattnas vid respektive fastighet och ej belastar reningsverken. En mindre del slamavskiljare har dock tömts på traditionellt vis med slamsugning och transport till behandling i reningsverken.

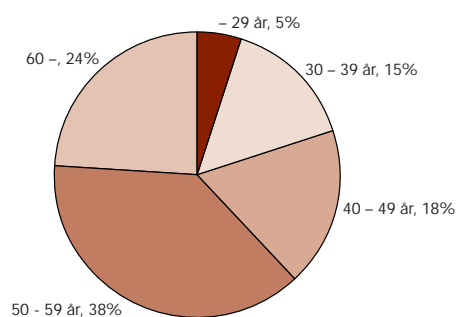
INVESTERINGAR

Nämndens bruttoinvesteringar 2004, uppgick till 29 064 tkr. De större investeringarna fördelas enligt nedan:

- Exploatering 7 304 tkr
- Gator och parker 2 070 tkr
- Vatten och avlopp 8 180 tkr
- Lokalförsörjning 10 961 tkr

Personal	2004	2003	2002
Antal anställda	61	58	58
Andel kvinnor	38 %	36 %	40 %
Andel deltidsanställda	23 %	25 %	22 %

Åldersstruktur

FAKTARUTA

	2004	2003	2002
Gator			
Belagd yta, m ²	229 470	229 470	229 470
Kostnad kr/m ² exkl. kapitalkostnad	0,47	0,87	3,09
Antal belysningspunkter	2 560	2 534	2 522
Kostnad/belysningspunkt inkl. kapitalkostnad, kr	518	667	628
VA			
Täckningsgrad, procent	111	103	98
Antal VA-abonnenter	3 474	3 427	3 400
Försäld vattenmängd, m ³	488 608	495 397	485 324
Tillverkad och köpt vattenmängd, m ³	717 460	695 257	646 155
Renhållning			
Antal renhållningsabonnenter	9 220	9 200	9 134
Antal komposterande hushåll	6 593	6 675	6 681
Mgd sopor till förbränning o ext deponi, ton	6 756	6 736	6 327
Intern deponi Tyft	511	564	205
Fastighetsförvaltning			
Förvaltd yta, m ² BRA	77 502	78 956	79 710
Fastighetstyper:			
Skollokaler, m ²	29 365	28 945	28 945
Barnomsorgslokaler, m ²	2 430	2 430	2 430
Äldreomsorgslokaler, m ²	27 388	27 788	27 718
Industrilokaler, m ²	4 264	5 617	5 617
Övriga lokaler och fastigheter, m ²	14 057	14 176	15 000
Tillsyn och skötselkostnad, kr/m ²	56	56	61
Förbrukningskostnad, kr/m ²	142	133	122
Administrationskostnad, kr/m ²	23	22	23
Underhållskostnad, kr/m ²	47	59	63

Miljö- och byggnadsnämnden

Ordförande:
Rolf Hermansson (c)

Chef för samhällsbyggnadsförvaltningen:
Inge Berndtsson

Belopp i tkr	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Intäkter	8 402	7 792	7 088	5 531	4 762	4 000
Kostnader	-10 862	-10 566	-10 495	-7 566	-7 086	-5 744
Kapitalkostnader	-	-	-50	-67	-130	-146
Verksamhetsresultat	-2 460	-2 774	-3 457	-2 102	-2 454	-1 890
Finansiella poster	-24	1	-11	3	-17	9
Resultat	-2 483	-2 775	-3 468	-2 099	-2 471	-1 881
Kommunbidrag	2 873	3 326	3 564	2 794	2 574	2 082
Förändring eget kapital	390	551	96	695	103	201
Justering						
Balanserat resultat*	2 286	1 896	1 345	1 249	554	451
Bruttoinvesteringar	-	-	-	-	101	-
Personalkostnader	5 666	5 452	4 864	4 353	4 200	3 069

*Tanums kommunfullmäktige fattar slutligt beslut vid sammanträde 2 maj 2005

Miljö- och byggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt plan- och byggnadsväsendet.

Nämnden skall särskilt uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen och ta de initiativ som behövs i miljö- och hälsoskyddsfrågor samt i fråga om planläggning, byggande och fastighetsbildning. Nämnden skall samarbeta med myndigheter, organisationer och enskilda samt lämna allmänheten råd och upplysningar i frågor som rör nämndens verksamhet.

Miljö- och byggnadsnämnden skall i enlighet med plan- och bygglagen fullgöra kommunens uppgifter avseende handläggning och prövning av lovärenden samt tillsyn och besiktning av byggnadsarbeten. Nämnden svarar för fysisk planering förutom översiktlig planering av användning av mark och vatten.

Miljö- och byggnadsnämnden skall i enlighet med vad som framgår av bland annat miljöbalken och förordningar till

miljöbalken, livsmedelslagstiftningen och djurskyddslagstiftningen utöva den tillsyn samt företa den prövning som genom lag åvilar kommunen.

Vad avser naturvårdsfrågor är miljö- och byggnadsnämnden den kommunala nämnd som ansvarar för planering, utförande och uppföljning av kalkningsverksamhet för att motverka försurning samt sådan allmän naturvård som naturvårdsplanering, naturvärdering eller frågor som rör växt- och djurarters fortlevnad.

Nämnden svarar för att meddela föreskrifter och dispenser samt pröva frågor om bortforsling av avfall enligt vad som förutom lag följer av kommunens renhållningsordning.

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för kommunens kartförsörjning. Inom verksamheten har ett samarbete bedrivits med Munkedals, Strömstads och Sotenäs kommuner för att hitta en gemensam nämnare för uppbyggnad och samordning

av ett gemensamt digitalt kartsystem. 24-timmarsmyndigheten kommer att leda till ökade krav på snabb handläggning och service. Det digitala kartsystemet ger den möjligheten.

En kommun som vill behålla sina invånare och även locka till inflyttning måste ha goda möjligheter att kunna erbjuda boende och verksamhetsområden i attraktiva lägen. Detta förutsätter att arbetet med fysisk planering bedrivs kontinuerligt på en hög nivå. Ambitionen är att det alltid ska finnas färdiga tomter, vilket med den långa planeringsprocessen innebär att det kontinuerligt är ett stort antal detaljplaner på gång. I samband med utarbetandet av översiktsplanen uttalades målsättningen att kommunen skall kunna erbjuda 300 till 500 nya attraktiva tomter. Det finns i dagsläget ett 70-tal planer som kommunen avser att ta fram.

Miljö- och byggnadsnämnden redovisar ett förändrat eget kapital på 390 tkr främst beroende på ökade intäkter. Intäkterna har ökat med 610 tkr och den enskilt största orsaken är förändrad debitering av avgiften för bygganmälan, som från och med 2004 debiteras tillsammans med bygglov och ej som tidigare vid anmälan. Kommunbidragsminskningen beror främst på två tillfälliga anslag under 2003 på totalt 278 tkr samt att nämnden ålades besparingar på 260 tkr för verksamhetsåret 2004.

FYSISK PLANERING

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	1 138	870	912
Kostnader	-1 442	-1 247	-1 182
Resultat	-304	-377	-270
Kommunbidrag	223	400	231
Förändring eget kapital	-81	23	-39

Målsättning

Kommunen skall ha en god planberedskap för en lämplig utveckling. Den fysiska planeringen skall resultera i en god samhälls- och landskapsmiljö.

Ekonomisk analys

Både intäkter och kostnader är större än föregående år och överstiger också budget. Kostnadsökningen beror till största delen på två planarbeten som miljö- och byggnadsnämnden själv tagit initiativ till och finansierar. Dessa har under året belastat verksamheten med 186 tkr i kostnader. Verksamheten budgeterade ett underskott på 130 tkr beroende på dessa planer.

Under året har producerats 2 187 timmar debiterbar tid,

varav 117 timmar av tillfälligt anställd personal. Debiterbar tid för ordinarie personal har således varit 2 070 timmar eller sex procent lägre än den budgeterade. Många andra arbetsuppgifter, med intern och extern service, gör det svårt att tillräckligt starkt prioritera uppdragsverksamheten. Av debiterbar tid har cirka 70 procent ägnats åt kommunens egna planer och resterande 30 procent till externa uppdrag.

Verksamhet

Av det sjuttiofem detaljplaner, som kommunen avser att ta fram, har aktivt arbete under året pågått med cirka 35, varav sju har avslutats genom beslut om antagande:

- Fjällbacka 187:189 har möjliggjort tillbyggnad av ett hus vid Falkeliden.
- Planen för kulturhuset Futura har möjliggjort en om- och tillbyggnad av kulturhuset med Lärcentrum i bostadsområdet Höjden i Tanumshede.
- Grebbestad 2:267 med flera syftar till att tillskapa en ny tomt för helårsboende i den östra delen av samhället.
- Detaljplanen för Kärraby 5:91 med flera omfattar ett område i samhället Slottet, cirka två km söder om Hamburgsund, och syftar till att tillskapa 24 nya tomter för bostadsändamål.
- Skäret, Fjällbacka syftar till att bekräfta befintliga förhållanden.
- Ertseröd 2:12 med flera omfattar ett område cirka två km söder om centrala Grebbestad och syftar till att tillskapa 19 nya tomter för friliggande enbostadshus.
- Norgård 2:117 med flera omfattar ett område på Hamburgö och syftar till att tillskapa elva nya tomter som skall kunna bebyggas med hus för åretruntutnyttjande.

Under åren 2001-2004 har nya detaljplaner tagits fram för sammanlagt 142 attraktiva tomter för möjligt helårsboende i kustnära lägen.

BYGGLOV

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	2 614	2 340	1 955
Kostnader	-2 309	-2 286	2 210
Resultat	305	54	-255
Kommunbidrag	151	259	283
Förändring eget kapital	456	313	28

Målsättning

Genom myndighetsutövning och rådgivning skall kommunen verka för god byggnadskultur och ett kretsloppsanpassat byggande. Verksamheten skall bedrivas med en hög servicenivå.

Miljö- och byggnadsnämnden skall ta till vara de möjligheter, som plan- och bygglagen ger, att förenkla och underlätta ärenden för enskilda och skall verka för att lagens föreskrifter om begränsning av bygglovplikten tillämpas.

Ekonomisk analys

Resultatet beror på ökade intäkter. Intäkterna har ökat med 11,7 procent jämfört med föregående år. Justerat för den höjning av taxan, som skedde vid årsskiftet 2003/04, innebär det en ökning av intäkterna med 8,8 procent. Den främsta orsaken till intäktsökningen är förändrad debitering av avgiften för bygganmälan, som från och med 2004 debiteras tillsammans med bygglovet och ej som tidigare vid anmälan. Detta innebär att intäkterna kommer in tidigare och att man slipper debitera två gånger, men det medför också att intäkterna kommer att variera mer. År med många bygglov leder till höga intäkter medan år med många bygganmälningar ger lägre intäkter. Kostnaderna har ökat med knappt en procent jämfört med föregående år.

Verksamhet

Antalet inkomna ärenden har uppgått till 1 112 och antalet avslutade ärenden till 933. Ärendebalansen, det vill säga antalet oavslutade ärenden har således ökat och uppgår vid årets slut till 629.

Handläggningstiderna var under våren och sommaren dessvärre orimligt långa, vilket hängde samman med bristande personalresurser. En av de två byggnadsinspektörstjänsterna var vakant fram till mitten av maj månad och personalresurserna har därmed varit cirka 20 procent mindre än normalt. Under hösten har situationen blivit mer normal.

Antalet överklagade beslut har under året uppgått till 56. Detta motsvarar cirka 6,6 procent och är en minskning från elva procent år 2003. Ett beslut kan överklagas av flera personer, och totalt har 87 överklaganden kommit in. En noggrann handläggning av inkomna överklaganden är viktig för rättssäkerheten, och kräver därför en stor arbetsinsats.

Bygglov har bland annat lämnats för 49 nya småhus och för 60 nya fritidshus, vilket innebär en ungefärligt oförändrad nivå på småhusbyggandet jämfört med föregående år.

MILJÖVERKSAMHET

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	4 376	4 322	4 034
Kostnader	-6 193	-5 994	-6 297
Resultat	-1 817	-1 672	-2 263
Kommunbidrag	1 879	2 016	2 419
Förändring eget kapital	62	344	156

Målsättning

Genom myndighetsutövning, rådgivning och information skall kommunen verka för en god miljö, ett gott djurskydd samt att livsmedel är tjänliga och av god kvalitet.

Ekonomisk analys

Verksamheten budgeterade ett underskott på 250 tkr för att inventera och bygga upp ett djurhållningsregister. Det egna kapitalet förändrades dock positivt med 62 tkr. Detta beror främst på ökade taxeintäkter inom främst miljöfarlig verksamhet på grund av fler ansökningar. Av de redovisade intäkterna är cirka 3 000 tkr statsbidrag som främst avser kalkning. Personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat på grund av en långtidssjukskrivning. Kommunbidragsminskningen beror på tillfälligt anslag under 2003 på 178 tkr och ålagda besparingar.

Verksamhet

Under året har miljöavdelningen på länsstyrelsens initiativ tagit fram en behovsutredning för miljöbalken, djurskyddslagen samt livsmedelslagen. Enligt behovsutredningen är djurskyddsverksamheten den som bäst kommer att uppfylla lagstiftningens intentioner. Tillsynsplan för 2005 antogs under hösten 2004 av miljö- och byggnadsnämnden.

Miljöbalken

Tillsynsmyndighetens arbetsuppgifter regleras i miljöbalken och förordning om tillsyn enligt miljöbalken.

Tillstånd, dispenser, remisser	2004	2003	2002
Bygglovsremisser	240	267	274
Miljöfarlig verksamhet	255	240	218
Hälsoskydd	57	51	46
Avfall	91	66	51
Remiss alkoholtillstånd	41	41	34
Naturvård	12	15	22

Handläggning av bygglovsremisser är i antal något mindre än 2003. Anledningen är förändrade handläggningsrutiner. Ökningen inom miljöfarlig verksamhet beror till stor del på fler ansökningar om värmepumpar samt fortsatt många ansökningar om enskilda avlopp.

Exempel på övriga ärenden som initierats på annat sätt än de som redovisats ovan:

- Samhällsplanering. Antalet pågående planarbeten i kommunen ökar. Detta medför att miljöavdelningens medverkan i arbetet med fördjupade översiktsplaner och detaljplaner också tar mer tid.
- Information och rådgivning om förvaring av brandfarlig vätska i cisterner samt granskning av inkomna kontrollrapporter med mera.
- Service med vattenprovtagning och analys åt kommuninvånare.
- Utredningar vid förorenade vattentäkter. Medverkan och yttrande i samband med bildande av gemensamhetsanläggningar för avlopp.
- Service med radonmätningar.
- Allmän information och rådgivning.
- Klagomål inom renhållning, naturvård, vatten och avlopp, bostadshygien, miljöskydd. Totalt cirka 120 ärenden under året. De föranleder olika lång handläggning och utredning.
- Elöverkänslighet, 3G-master med mera.

Djurskydd

Enligt uppgift från SCB:s lantbruksregister 2003 finns det 258 lantbruk med djur och 230 jordbruk utan djur i Tanums kommun. Till detta tillkommer hästgårdar som i antal kan uppgå till över 200 stycken.

Under 2004 projektanställdes en djurskyddsinspektör och verksamheten började då bedrivas som förebyggande inspektionsverksamhet, vilket är lagstiftningens intentioner.

Antal diarieförda ärenden 2004 uppgår till 53 stycken och innefattar tillsynsbesök eller klagomålsärenden. Vid flertalet av tillsynsbesöken har smärre brister upptäckts och påpekats. Uppföljande besök har skett i vissa fall. De flesta klagomålsärenden som inkommit har varit befogade. Under året har några djurägare förelagts om åtgärder i djurhållningen.

Arbete med att ta fram en djurskyddstaxa har pågått under året. Djurskyddstaxan antogs av kommunfullmäktige den 22 november 2004 och gäller från 2005. Den beräknas finansiera drygt 50 procent av verksamheten.

Livsmedel

I kommunen finns 145 objekt där tillsyn skall utövas enligt livsmedelslagstiftningen. Under året har 102 livsmedelsärenden handlagts. 48 av dessa är inspektionsmeddelanden med påpekanden om avvikelser från livsmedelslagstiftningen. I ett fall har inspektioner lett till att ett lokalgodkännande har dragits in. Påpekanden från 2003 har vid uppföljning under året bland annat resulterat i ombyggnationer och bättre egenkontroll. Övriga ärenden innefattar godkännande av livsmedelslokal, granskning av egenkontrollprogram med mera. Utöver ovanstående ärenden sker också livsmedelsprovtagning, yttranden i bygglovsremisser samt rådgivning. Införandet av Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten har inneburit arbete med information och rådgivning till berörda verksamhetsutövare.

Miljöavdelningen har deltagit i referensgrupp för anpassning av svensk lagstiftning till ny EU-förordning om livsmedelshygien.

Kalkning

Inom Enningdalsälvens avrinningsområde spreds under året 3 614 ton kalk och inom Örekilsälvens avrinningsområde, Fjällevadsbäcken, spreds 216 ton. Spridning av kalk skedde främst med hjälp av helikopter. Andelen kalkning som utfördes med båt var under 2004 stor eftersom Boksjö-Kornsjösystemet kalkades. Kalkningsverksamheten finansieras till 100 procent med statsbidrag. Genom vattenprovtagning, kontroll av bottendjur och elfiske i vattendrag samt nätprovfiske har det konstaterats att målsättningarna har uppfyllts under 2004.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande:
Bertil Engdahl (fp)

Förvaltningschef:
Anders Eklund

Belopp i tkr	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Intäkter	9 479	8 389	8 389	6 562	5 970	5 868
Kostnader	- 17 732	-17 545	-16 142	-14 893	-14 015	-13 251
Kapitalkostnader	- 4 326	-4 216	-4 473	-4 235	-3 283	-3 286
Verksamhetsresultat	- 12 579	-13 372	-12 225	-12 566	-11 329	-10 669
Finansiella poster	6	-92	1	-13	-4	31
Resultat	- 12 573	-13 464	-12 224	-12 579	-11 332	-10 638
Kommunbidrag	12 360	13 460	12 711	12 211	11 106	10 552
Förändring eget kapital	-213	-4	486	-368	-226	-86
Justering				-88	-2	36
Balanserat resultat*	766	979	983	497	953	1 181
Bruttoinvesteringar	2 947	1 255	1 632	1 544	15 008	1 104
Personalkostnader	6 175	6 473	5 575	4 951	4 766	4 282

*Tanums kommunfullmäktige fattar slutligt beslut vid sammanträde 2 maj 2005

Nämndens uppgift är att leda och utveckla fritids-, hamn- och kulturverksamheten samt skapa en bas för utveckling av turismen.

Nämndens fleråriga ambitionsnivå är att genom ökat förebyggande arbete stödja ungdomar på olika sätt. I detta innefattas fritidsgårdsverksamheten samt förebyggande aktiviteter som främst drivs av två projektanställda ungdomsväglare. Stöd till föreningslivet är en annan prioritering som nämnden arbetat efter under flera år.

Turismen är den näringsgren där de största framtida utvecklingsmöjligheterna finns. Antal årsarbeten och omsättningen inom turismbranschen är väsentligt högre per kommuninvånare i norra Bohuslän än i landet i övrigt. Nämndens ambition är att fortsätta utvecklingen genom standardhöjning av hamnar, badplatser och rekreationsområden. Som ett led i detta pågår arbete med nya detaljplaner för campingplatser och gästhamnar.

Kostnaderna steg under året med 199 tkr, främst inom ungdoms-, turism- och gästhamnsverksamheterna, och de sjönk inom administrationen, småbåtshamnar och samlingslokaler. Intäkterna ökade under året med 1 090 tkr, främst inom hamnverksamheten beroende på fler fasta båtplatser och höjda gästplatsavgifter och kulturområdet beroende på högre entréintäkter och försäljning, och de sjönk inom fritidsverksamheten beroende på minskade bidrag från länsstyrelsen till ungdomsverksamheten.

De minskade personalkostnaderna är en följd av beslut om besparingar under året samt effektivt resursutnyttjande inom ungdomsverksamheten.

Budgeten för 2004 baserades på en underbudgetering på 580 tkr beroende på det tidigare startade treåriga ungdomsväglarprojektet.

Årets resultat blev ett underskott med 213 tkr vilket är 367 tkr bättre än budgeterat och 209 tkr sämre än föregående år.

FRITIDSVERKSAMHET

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	770	1 050	781
Kostnader	-6 420	-6 286	-5 393
Resultat	-5 650	-5 236	-4 612
Kommunbidrag	5 391	5 689	5 184
Förändring eget kapital	-259	453	572

Målsättning

Nämnden skall stimulera ett allsidigt utbud av fritidsverksamhet, vilket främst skall ske genom stöd till föreningslivet och genom egen verksamhet som riktar sig till ungdomar.

Kvalitetsgarantin för de kommunala fritidsgårdarna omfattar löften till brukarna om en miniminivå på öppettider, fritidsledarkompetens, drogfrihet samt verksamhetsinnehåll och vid uppföljning framgår att nämnden lever upp till garantin med marginal.

Under året beslutades om kvalitetsgarantier för handläggning av ansökan om föreningsbidrag och lotteritillstånd.

Ekonomisk analys

Intäkterna minskade med 280 tkr jämfört med tidigare år främst beroende på för året minskade bidrag till ungdomsverksamheten.

Kostnaderna ökade med 134 tkr jämfört med föregående år på grund av satsningen på ungdomsverksamheten.

Minskningen av kommunbidrag samt de minskade intäkterna kompensades genom ianspråktagande av balanserat resultat.

Budgeten för 2004 baserades på ett underskott på 510 tkr beroende på det treåriga ungdomsväglidarprojektet.

Genom effektivt resursutnyttjande inom ungdomsverksamheten visar fritidsverksamheten ett negativt resultat på 259 tkr, vilket är 251 tkr bättre än budgeterat och 712 tkr sämre än föregående år.

Verksamhet

Antalet besök på de sju fritidsgårdarna är fortsatt stort och är nu cirka 450 besök per vecka vilket var målet för 2004. Genom att bemanningen utökats på flera gårdar har verksamheten kunnat bedrivas med i stort sett bibehållen kvalitet. Antalet timmar per vecka har minskat beroende på det förändrade öppethållandet i Lur.

Även sommaren 2004 drev nämnden, i samverkan med barn- och utbildningsnämnden och med bidrag från länsstyrelsen, IT-caféet *Nätet* i Fjällbacka.

Kommunens två ungdomsväglidare har fortsatt arbetet med målet att stödja ungdomar och att förebygga drogmissbruk samt effekter av andra problem.

Arbete för att förbättra säkerheten på kommunens lekplatser har inletts och på två av dem har genomgripande upprustning genomförts. Av ekonomiska skäl har fem lekplatser avvecklats.

Kommunen stödjer 71 olika föreningar under året med totalt 2 333 tkr vilket är en höjning med 209 tkr jämfört med föregående år.

HAMNVERKSAMHET

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	6 826	5 884	5 867
Kostnader	-8 256	-8 158	-7 739
Resultat	-1 430	-2 274	-1 872
Kommunbidrag	1 384	1 804	2 028
Förändring eget kapital	-46	-470	156

Målsättning

Nämnden skall förvalta och utveckla småbåts-, gäst-, fiske- och handelshamnarna i kommunen. Detta skall ske såväl i egen regi som genom att andra intressenter ges förutsättningar för att utveckla verksamhet på sina och av kommunen utarrenderade mark- och vattenområden.

Ekonomisk analys

Kommunens småbåts- och gästhamnar finansieras genom uttag av avgifter medan handels- och fiskehamnarna i huvudsak finansieras genom kommunbidrag.

Gästhamnar

Intäkterna blev 376 tkr högre än 2003, beroende på avgiftshöjningar, men samtidigt 112 tkr lägre än budgeterat beroende på sämre väder och därmed färre besökare än förväntat.

Kostnaderna blev 244 tkr högre än 2003 främst beroende på engångskostnader för utbyte av elskåp.

Resultatet blev ett underskott på 102 tkr, vilket är 132 tkr bättre än 2003 men 233 tkr sämre än budgeterat.

Småbåtshamnar

Intäkterna blev 515 tkr högre än 2003 och 38 tkr högre än budget, beroende på avgiftshöjningar samt fler platser.

Kostnaderna blev 150 tkr lägre än 2003 och 104 tkr lägre än budget, beroende på engångskostnader under 2003.

Resultatet blev ett överskott på 750 tkr, vilket är 665 tkr bättre än föregående år och 142 tkr bättre än budgeterat.

Handels- och fiskehamnar

Intäkterna blev 52 tkr högre än föregående år och kostnaderna blev 4 tkr högre än föregående år samt 44 tkr lägre än budgeterat, trots oförutsedda kostnader på cirka 123 tkr. Resultatet blev ett underskott på 2 078 tkr, vilket är en resultatförbättring med 47 tkr mot föregående år och 45 tkr bättre än budget för året.

Sammantaget redovisar hamnverksamheten ett budgetunderskott på 46 tkr, vilket är 424 tkr bättre än 2003.

Verksamhet

Antalet gästnätter i de kommunala gästhamnarna har 2004 minskat med knappt nio procent jämfört med 2003. Det totala antalet gästnätter uppgick till 17 092. Målet för nämnden var att uppnå 18 000 gästnätter år 2004. Kostnaderna för den löpande skötseln av småbåts- och gästhamnar ökar och därför har det under året beslutats om höjning av hamntaxorna.

Antalet båtplatser är efter utbyggnad nu cirka 1 700. Efterfrågan har ökat och det är nu ungefär 800 köande till kommunal båtplats jämfört med cirka 600 år 2002.

På uppdrag av kommunfullmäktige har nämnden under året tagit fram ett förslag till strategi för den framtida hamnverksamheten i kommunen, vilken kommer att beslutas i kommunfullmäktige under början av året.

KULTURVERKSAMHET

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	514	349	971
Kostnader	-2 625	-2 610	-3 386
Resultat	-2 111	-2 261	-2 415

Kommunbidrag	2 267	2 447	2 184
Förändring eget kapital	156	186	-231

Målsättning

Nämnden skall vara pådrivande i kultur- och kulturmiljöfrågor, vilket skall ske genom nära samarbete med lokala kulturföreningar, studieförbund och regionala institutioner. Verksamheten bedrivs i syfte att ge kommunen en tydlig kulturprofil.

Ekonomisk analys

Intäkterna har under året ökat med 165 tkr jämfört med föregående år, vilket är 314 tkr högre än budget. Detta beror på fler och mer välbesökta egna arrangemang samt högre försäljningsintäkter på böcker med mera.

Budgetöverskottet på 156 tkr beror främst på de ökade intäkterna då kostnaderna bara ökat med 15 tkr jämfört med 2003.

Verksamhet

Verksamhetsområdet omfattar allmänkultur, konst, föreningsbidrag samt ansvar för kulturfastigheter. Nämndens egna arrangemang består främst av konsertserien *Tonerna de gå... – musik i norra Bohuslän* och konstutställningar i Galleri Ranrike, och under året har besökande på de ordinarie arrangemangen ökat markant och även besökande till utställningarna. *Tanums Kulturvecka*, som 30-årsjubilerade, engagerade många föreningar under slutet av juli månad.

Under året har arbetet fortsatt med att inventera, underhålla och placera konstverk i kommunens alla lokaler. Under 2003 påbörjades arbete med att i Kulturhuset Futuras nybyggnation skapa lokaler för Bohussamlingens handlingar, kartor, protokoll, böcker samt ljud- och bildarkivets material för att göra dessa mer tillgängliga för allmänheten. En diskussion med regionen om samverkan kring samlingarna har inletts.

Kulturmiljövårdsgruppen (KUV) har fortsatt sitt arbete med boken som skall följa upp kommunens kulturmiljövårdsbok från 1984.

Under året har 25 kulturföreningar och studieförbund med verksamhet i kommunen beviljats bidrag på totalt 816 tkr, vilket är 75 tkr högre än föregående år.

Samverkan med Bohusläns och Vitlycke museer för utveckling av samarbetet inom världsarvsområdet har fortsatt i linje med den strategiska planen för Tanums Världsarv.

Under året har nämnden fattat beslut om att ta fram visioner och mål för den framtida kulturverksamheten i kommunen.

TURISMVERKSAMHET

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	1 366	1 069	764
Kostnader	-3 075	-2 847	-2 421
Resultat	-1 709	-1 778	-1 657

Kommunbidrag	1 507	1 515	1 455
Förändring eget kapital	-202	-263	-202

Målsättning

Nämnden skall samordna och långsiktigt miljömässigt hållbart, i nära samverkan med näringslivet och andra intressenter, stärka och vidareutveckla förutsättningarna för turismnäringen. Därigenom skall befintliga arbetstillfällen säkerställas och nya skapas.

Ekonomisk analys

Främst genom två EU-medfinansierade projekt ökade verksamhetens intäkter med 297 tkr och kostnaderna med 228 tkr jämfört med föregående år.

Under åren 2002-2004 har verksamheten belastats med underskott på drygt 200 tkr per år vilket främst beror på högre underhållskostnader på anläggningar än budgeterat.

Verksamhet

Nämnden har det kommunala övergripande ansvaret för turismen, bland annat innefattande turistkontoret. Ett väsentligt arbete är att säkerställa kvalitet och funktion för databasinnehåll och utseende på Internethemsidor avseende turismen, främst den officiella turisthemsidan för Tanum, www.tanumturist.se.

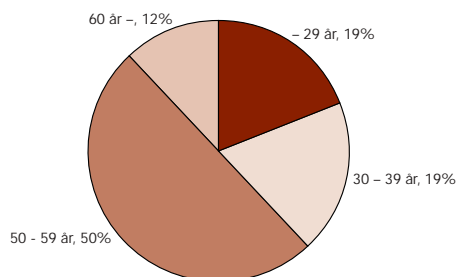
För utveckling av turismförutsättningarna är nämnden projektägare i två EU-projekt: *Hållbar Turism Bullaren Kynnefjäll*, med målet att bredda turismföretagandet i inlandsdelen, och *Besöksmål Hamburgö*, där syftet är att utveckla befintliga och nya besöksmål på Hamburgö och förbättra tillgängligheten till dessa.

Inom ramen för Interreg-projektet *Kustnära Vandringsleder* pågår arbete med att utveckla kopplingar från kusten till Bohusleden.

Kommunen äger campingplatser i Fjällbacka och Edsvik, vilka arrenderas ut till lokala idrottsföreningar och på båda pågår detaljplanearbete. Valö lägergård och Badholmens vandrarm är också utarrenderade och redovisar en liten minskning av antalet gästnätter jämfört med tidigare år, främst på grund av dålig försäsong.

Personal	2004	2003	2002
Antal anställda	16	20	19
Andel kvinnor	44 %	45 %	26 %
Andel deltidsanställda	25 %	20 %	47 %

Åldersstruktur

INVESTERINGAR

Större investeringar som genomförts under året är utökning av Fjällbacka hamn 1 393 tkr, utökning av Sälviks hamn 904 tkr, tillbyggnad av ridhuset vid Heane 417 tkr och inventarier på förvaltningskontoret 64 tkr. Totalt uppgår bruttoinvesteringarna till 2 947 tkr.

FAKTARUTA

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Fritidsgårdar			
Antal fritidsgårdar	7	7	7
Antal timmar/vecka ca	43	45	48
Antal besök på fritidsgårdarna per vecka ca	450	450	400
Gästnätter			
Valö, Fjällbacka, lägergård	1 875	1 992	1 825
Valö, Fjällbacka, vandrarmhem	446	508	525
Badholmen, Fjällbacka	624	652	620
Gästhamnar	17 092	18 680	17 311
Totalt	20 037	21 832	20 281
Kultur			
Antal arrangemang	37	35	34
Antal besökare	3 221	6 655*	2 284
Antal utställningar	8	7	2
Föreningsbidrag, årliga driftsbidrag			
Idrotts- och ungdomsföreningar	31	29	31
Pensionärsföreningar	7	7	7
Handikappföreningar	11	11	11
Samlingslokalsföreningar	8	8	8
Samhällsföreningar	14	18	16
Kulturföreningar	18	16	16
Studieförbund	7	7	7
Summa	96	96	96
Småbåtshamnar,			
fasta båtplatser	1 700	1 605	1 605
Gästnätter Ranebo,			
vecka 25-34	179	96	180

*) varav Norra Bohusbanans 100-årsfirande ca 4 000.

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande:

Bengt Mattsson (fp)

Förvaltningschef:

Lennart Christensson

Belopp i tkr	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Intäkter	35 484	29 018	28 946	24 997	22 387	24 242
Kostnader	-243 727	-228 515	-215 812	-201 615	-186 916	-182 040
Kapitalkostnad	-3 965	-3 169	-3 669	-3 455	-3 021	-3 586
Verksamhetsresultat	-212 208	-202 666	-190 535	-180 073	-167 550	-161 384
Finansiella poster	-455	-140	-153	-107	-46	102
Resultat	-212 663	-202 806	-190 688	-180 180	-167 596	-161 282
Kommunbidrag	209 983	202 876	189 686	179 742	163 359	161 010
Förändring eget kapital	-2 680	70	-1 002	-438	-4 237	-272
Justering		2 302	2 373		1 479	170
Balanserat resultat*	-2 680		-2 372	-3 743	-3 305	-547
Bruttoinvesteringar	745	3 206	2 127	5 640	1 065	1 297
Personalkostnader	136 032	129 188	119 308	108 141	101 325	93 309

*Tanums kommunfullmäktige fattar slutligt beslut vid sammanträde 2 maj 2005.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för barnomsorg, förskoleklass, grundskola, särskola, gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, kommunal musikskola, folkbibliotek, barn- och ungdomskultur, uppdragsutbildning, arbetsmarknadsenhet och simskola.

Nämndens nettokostnader har ökat med 9 857 tkr (4,9 procent). Ökningen härleds framför allt till ökade kostnader för gymnasieskolan. Detta beror på ökade kostnader för köp av gymnasieplatser utanför kommunen samt att elevantalet ökar med 32 inom gymnasiet.

Nämndens största budgetavvikelse redovisas inom gymnasieskolan, som uppvisar ett underskott på 1 658 tkr. Grundskolans skolskjutstransporter redovisar ett underskott på 560 tkr. En tredje minuspost är nämndens räntekostnader som uppgår till totalt 455 tkr.

Sammantaget redovisar barn- och utbildningsnämnden ett underskott på 2 680 tkr.

Under 2004 har elevantalet i grundskolan börjat minska efter ett antal år av mycket stora kullar. Minskningen mellan det år då elevkullarna var som störst och det år de är som minst motsvarar cirka 30 procent. Detta förhållande kommer i många avseenden att präglade nämndens arbete de närmaste åren. Eftersom antalet elever i gymnasieskolan samtidigt ökar, ligger den stora utmaningen i att klara de kraftigt ökande gymnasiekostnaderna utan att barnomsorg och grundskola drabbas negativt. Strategierna för detta består huvudsakligen i att minska lokalkostnaderna genom att avyttra externa lokaler och flytta in andra verksamheter i skolhusen. En annan strategi är att minska gymnasiekostnaderna genom att bygga ut den egna gymnasieskolan och förhandla ned priserna på köpta platser. Effektiviseringar inom barnomsorgen har även beslutats under 2003 och 2004.

Samtidigt har antalet barn som fötts i Tanums kommun ökat med över 25 procent, eller 30 barn, mellan 2003 och 2004.

Detta födelsetal är det högsta sedan 1996 då man redovisade 124 födda barn. Om detta är ett trendbrott, innebär det tillsammans med allmänt ökad efterfrågan på platser att förskoleverksamheten med stor sannolikhet måste byggas ut. I synnerhet märks en ökad efterfrågan i Grebbestad och Tanumshede.

De stora volymförändringarna i verksamheterna innebär påfrestningar för personalen. En svag ökning av sjukfrånvaron kan noteras under året. Ett ökat fokus på hälsofrämjande, förebyggande arbete med företagshälsovården har därför beslutats.

Uppdraget från kommunfullmäktige att Tanum skall utveckla landets bästa grundskola tar sig allt fler konkreta uttryck. Föräldraenkäter, kvalitetssäkring av det inre arbetet, fortbildning av personal och chefer har genomförts under året liksom det långsiktiga arbetet att öka personaltäteten och andelen pedagogiskt utbildad personal.

BARNOMSORG

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	8 952	8 873	10 010
Kostnader	-52 440	-49 535	-44 440
Resultat	-43 488	-40 662	-34 430
Kommunbidrag	43 107	41 860	33 914
Förändring eget kapital	-381	1 198	-516

Målsättning

Barnomsorgen skall erbjuda omsorg och pedagogisk verksamhet inom förskolan för barn i åldrarna ett till fem år, i familjedaghem för åldrarna ett till tolv år och i fritidshem för åldrarna sex till tolv år. Skollagen anger att kommunen skall erbjuda plats i barnomsorgen utan oskäligt dröjsmål; inom fyra månader enligt förarbeten till lagen.

Ekonomisk analys

Barnomsorgsverksamheten redovisar en nettokostnadsökning med 2 826 tkr. Antalet barn ökar från 839 till 858, främst inom förskolan, där ökningen är 22 barn. Detta har resulterat i flera tjänster och därigenom ökade kostnader. En ytterligare förklaring till kostnadsökningarna är att förskollärarna prioriterats i löneöversynen. Familjedaghemsverksamheten är den enda barnomsorgsform där antalet barn minskar. Anledningarna till detta är dels svårigheten att rekrytera dagbarnvårdare och dels ambitionen att erbjuda föräldrarna den verksamhetsform som efter-

frågas. Trenden att allt fler familjer efterfrågar förskoleplats kommer även på längre sikt att leda till att kommunens kostnader för barnomsorg stiger.

Verksamhet

De reformer som genomfördes under 2002 och 2003, som innebär en kommunal skyldighet att anordna förskoleverksamhet för samtliga fyra- och femåringar under minst 15 timmar per vecka samt att barn till föräldralediga har rätt att ha kvar sin plats 15 timmar/vecka, har medfört en ökad efterfrågan på platser. Det har samtidigt inneburit att den genomsnittliga placeringstiden sjunkit kraftigt under samma period, vilket lett till högre kostnader per barn. I arbetet med budget för 2005 har därför en ny modell för resurstilldelning tagits fram, där basen är placeringstid i stället för antal inskrivna barn.

Under året har Tanums kommun sagt upp det ekonomiska avtalet med de kooperativa förskolorna i Kville, Lur och på Resö. Detta har gjorts som ett led i strategin att förtäta i kommunens egna verksamheter och lokaler.

På fritidshemmen har personaltäteten minskat något under året som en konsekvens av effektiviseringsåtgärder i budget för 2004.

Vid utgången av år 2004 hade kommunen 13 förskoleavdelningar, 13 fritidshemsavdelningar, 28 familjedaghem och fyra kooperativa förskolor.

GRUNDSKOLA

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	8 462	6 149	4 965
Kostnader	-107 813	-102 256	-100 326
Resultat	-99 351	-96 107	-95 361
Kommunbidrag	98 675	95 756	94 356
Förändring eget kapital	-676	-351	-1 005

Målsättning

Samtliga sexåringar skall erbjudas att delta i förskoleklass eller i integrerad verksamhet för sex- och sjuåringar. Utbildningen i grundskolan skall syfta till att ge eleverna de kunskaper och färdigheter och den skolning i övrigt som de behöver för att delta i samhällslivet. Den skall ge behörighet för fortsatt utbildning i gymnasieskolan.

Ekonomisk analys

Grundskolan redovisar en bruttokostnadsökning på 5 557 tkr (5,4 procent). Denna ökning redovisas trots att grundskolans elevantal minskat med 57. Under 2004 har barn- och utbildningsnämnden tagit över ansvaret för trafiklinjer som tidigare låg under kommunstyrelsen. Dessa linjer kostar 1 800 tkr och nämnden har kompenserats för detta i budgeten. Utöver denna kostnadsökning redovisar skolskjutsarna ett underskott mot budget med 556 tkr. Underskottet orsakas av ökade kostnader för anropsstyrd trafik samt extra turer som har upprättats under året.

Antalet pedagogiska tjänster minskar från hösten 2003 till hösten 2004 med 3,3 tjänster. Denna minskning är mindre än vad det minskade elevantalet strikt matematiskt skulle ha medfört. Orsaken till detta är främst de så kallade Wärnerssonpengarna, ett statligt bidrag avsett att motverka personalneddragningar inom skola och fritidshem.

Verksamhet

Arbetet på väg mot *Landets bästa grundskola* fortsätter. Under året har, förutom de insatser som redovisas i samband med Utvecklingsdialogen nedan, en rad åtgärder genomförts:

En enkät riktad till slumpvis utvalda föräldrar har genomförts. Syftet med enkäten var att kartlägga vilka faktorer föräldrarna anser vara kännetecknande för en bra skola samt i vilken utsträckning Tanums grundskolor har en hög kvalitet avseende dessa faktorer. Resultatet visar sammantaget en relativt positiv bild av vår skola. Dock finns områden där kvalitén kan utvecklas. Ökad personaltäthet är det tydligaste önskemålet.

Ett arbete med att ta fram rutiner och dokument för ett effektivare och enhetligare kvalitetssäkringsarbete har påbörjats bland rektorerna. Dessa rutiner är viktiga då de utgör grunden för verksamhetens inre, dagliga arbete med till exempel kunskapsbedömning, utvecklingssamtal, samt elev- och föräldramedverkan.

För att stärka pedagogerna i deras arbete med betyg och bedömningsfrågor har fortbildningsinsatser gjorts på detta område. Planering och genomförande har skett i samverkan mellan kommunerna Strömstad, Tanum, Munkedal, Sotenäs och Lysekil som en fortsättning på det ekonomiska benchmarkingprojekt kommunerna tidigare deltagit i.

Personaltätheten har ökat under året och Tanums skolor står sig nu ganska väl i en jämförelse med andra kommuner. Inför 2005 har beslutats om en ny resursfördelningsmodell till grundskolan. Syftet med denna förändring är att varje skola skall ges större möjligheter att inom sin budgetram skapa lämpliga

grupperingar för alla elever, i synnerhet för dem i behov av särskilt stöd, genom att andelen pedagogiskt utbildad personal ökar. Detta innebär ett trendbrott eftersom andelen lärare av den samlade personalen under de senaste tio åren minskat till förmån för bland annat elevassistenter.

En särskild resursskola för högstadiel elever i behov av särskilt stöd har inrättats. Med stor personaltäthet och alternativa arbetssätt är denna lilla enhet tänkt att under begränsad tid bättre kunna möta elevgruppens individuella behov.

Under 2004 har Tanums kommun avslutat Utvecklingsdialogen med Myndigheten för skolutveckling. Utvecklingsdialogen har haft inriktningen att öka stödet till basfärdigheterna läsning, skrivning och räkning. Syftet är att ge fler elever bättre möjligheter att nå kunskapsmålen. Åtgärderna har arbetats fram i arbetslagen ute på skolor och förskolor tillsammans med rektorerna och ansluter på ett bra sätt till arbetet med att utveckla *Landets bästa grundskola*. Konkreta resultat av dialogen är:

- Utveckling av den pedagogiska dokumentationen som nu förekommer i någon form på alla skolor och förskolor i kommunen. Dessutom finns ett kommungemensamt dokument som följer barnet/eleven genom skolsystemet.
- Fortbildning i matematik och språkutveckling liksom i läsutvecklingsschema.
- Olika projekt med hälsa som tema. Rörelse, rätt kost och utomhuspedagogik ökar elevernas välbefinnande och är en god grund för inläring. Värdegrundsfrågor har satts i fokus.
- För att möta barn i behov av särskilt stöd har många lärare deltagit i kompetensutveckling i specialpedagogik.
- Fritidspedagogerna har utarbetat ett pedagogiskt program.
- Grundskolerektorerna har deltagit i en fortsättning på rektorsutbildningen, "Leda lärande i lag".

Ett mått på hur väl skolan lyckas med sitt uppdrag är andelen elever i årskurs nio som är behöriga för gymnasiestudier. Gymnasiebehörighet innebär lägst betyget godkänd i de tre basämnen svenska, engelska och matematik. Nedanstående tabell visar ett mycket gott resultat för grundskolan i Tanum, då andelen elever som är behöriga till gymnasiestudier läsåret 2003/2004 uppgår till 95,1 procent.

År	Tanums kommun	Riket
2004	95,1 %	90,0 %
2003	88,7 %	89,7 %
2002	93,6 %	89,5 %
2001	91,6 %	89,2 %
2000	92,0 %	89,4 %

GYMNASIESKOLA

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	2 017	1 824	1 329
Kostnader	-46 532	-42 412	-38 442
Resultat	-44 515	-40 588	-37 113
Kommunbidrag	42 858	40 078	37 803
Förändring eget kapital	-1 657	-510	690

Målsättning

Gymnasieskolan skall ge utbildning som är avsedd att påbörjas av ungdomar efter avslutad grundskoleutbildning. Utbildningen skall leda till yrkesarbete och stimulera till eftergymnasiala studier. Det individuella programmets huvudsyfte är att komplettera elevernas utbildning för att möjliggöra en övergång till ett nationellt program.

Ekonomisk analys

Verksamhetens nettokostnad ökar med 3 927 tkr. 511 elever studerade i gymnasieskolan under 2004, vilket är en ökning med 32 elever. Av denna ökning utgör barn som går utbildning utanför kommunen endast två elever. Under 2004 studerade 100 elever vid Tanums gymnasieskola. 411 elever studerade i kommuner utanför Tanums kommun, främst i Uddevalla och Strömstad.

Kostnaderna per utbildningsplats utanför kommunen har ökat med 4 373 kronor (5,0 procent). Under läsåret 2003/2004 höjde Uddevalla och Strömstads kommun priserna kraftigt, samtidigt som antalet elever som väljer att inackordera sig på gymnasieorten ökar med 4,8 procent. Denna kostnadshöjning har inte varit budgeterad och sammantaget redovisas ett underskott för köp av utbildningsplatser utanför kommunen på 2 020 tkr.

Kostnaden per elev inom Tanums gymnasieskola redovisar en motsatt trend och kostnaderna minskar med 4 796 kronor (-5,6 procent). Minskningen beror på ökat elevantal inom ramen för oförändrade fasta kostnader. Tanums gymnasieskola redovisar ett överskott mot budget på 363 tkr, huvudsakligen beroende på ett större antal elever från annan kommun än budgeterat. Likaså har utfallet av elevernas val av kurser varit gynnsamt.

Totalt redovisar gymnasiet ett underskott på 1 657 tkr.

Verksamhet

Ett mycket framgångsrikt samarbete mellan Uddevalla och de kommuner som köper gymnasieplatser av Uddevalla har inletts under året. Samarbetet har inneburit väsentligt förbättrade möjligheter till insyn och dialog kring ekonomi, kvalitet och utveckling. Ett konkret resultat av detta är att Tanums kostnader för köpta gymnasieplatser blev en knapp miljon lägre under hösten 2004 jämfört med vårterminens priser.

Detta samarbete är viktigt, då det får konsekvenser för den stora samverkan som planeras på gymnasieområdet mellan kommunerna i Fyrbodalen. Barn- och utbildningsnämnden har ställt sig bakom ett utredningsförslag som bland annat innebär ett gemensamt webbaserat intagningsystem för samtliga kommuner.

Tanums gymnasieskola med det arbetsplatsförlagda Yrkesprogrammet med inriktning mot bygg, fordon samt hotell och restaurang och det teoretiska Fria programmet har under året ökat sitt elevantal enligt budget. Genom den tillbyggnad som gjorts under året tillgodoser Kulturhuset Futura på ett bättre sätt behovet av lokaler för framför allt gymnasieeleverna. En positiv effekt av den utbyggda gymnasieskolan är att ett dussin elever från andra kommuner valt att studera i Tanum.

LÄRCENTRUM

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	13 937	10 550	10 633
Kostnader	-20 441	-17 026	-16 554
Resultat	-6 504	-6 476	-5 921
Kommunbidrag	6 463	6 537	5 963
Förändring eget kapital	-41	61	42

Målsättning

Den kommunala vuxenutbildningen skall ge grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. Inom samma organisation skall också utbildning för vuxna som är förståndshandikappade, svenska för invandrare samt uppdragsutbildning bedrivas. Arbetsmarknadsenheten skall erbjuda vägledande, motiverande och aktiverande insatser.

Ekonomisk analys

Intäkterna för Lärcentrum ökar med 3 387 tkr (32,1 procent). Kostnaderna ökar med motsvarande 3 415 tkr (20,1 procent). Orsakerna till dessa ökningarna är tillkomsten av Bilenheten som organisatoriskt hör till arbetsmarknadsenheten. Lärcentrum redovisar en nettokostnadsökning på endast 28 tkr. Intäkterna uppgår till 13 937 tkr och härrör huvudsakligen från AMS, statsbidrag samt försäljning av platser till andra kommuner.

Det ekonomiska utfallet för Lärcentrum innebär sammanlagt ett underskott mot budget med 41 tkr.

Verksamhet

Genom ett utvecklat samarbete med Strömstad kring utveckling, marknadsföring, kursutbud och pedagogisk personal har *vuxenutbildningen* stärkts i båda kommunerna. För Tanums del innebär detta cirka 117 heltidsstuderande på helårsbasis.

Arbetsmarknadsenheten har två huvudverksamheter, *Utvecklingscentrum* som är samlingsnamnet på den praktiska delen och *Datorteket* som är den teoretiska verksamheten.

Utvecklingscentrum kompletterades 2003 med organisationen för kommunens leasingbilar – Bilenheten. Hela bilparken är nu utbytt och Bilenheten ansvarar nu för 62 fordon varav 28 är så kallade flexifuel-bilar som drivs med etanol.

I Naturvårdslaget har 38 personer i varierande omfattning varit verksamma under 2004 och utfört cirka 3 500 dagsverken.

Datorteket har totalt sysselsatt 87 personer inom arbetsmarknadsprogrammen Datortek, Ungdomsgarantin, kommunalt program för ungdomar, Aktivitetsgarantin samt feriepraktik.

Inom EU-projektet *Uppdragshuset norra Bohuslän*, som syftar till att underlätta för arbetslösa och sjukskrivna att komma tillbaka till arbetsmarknaden, har totalt cirka 45 personer deltagit under året.

Kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden beslutade att 2004 inrätta en styrgrupp, *SKA-rådet*, för arbetet med att utveckla samverkan mellan skola och näringsliv. *SKA-rådet* har representanter för näringsliv, föreningsliv, fackliga organisationer samt Tanums kommun.

BIBLIOTEK OCH BARN- OCH UNGDOMSKULTUR

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	849	810	884
Kostnader	-5 570	-5 588	-5 451
Resultat	-4 721	-4 778	-4 567
Kommunbidrag	4 919	4 610	4 563
Förändring eget kapital	198	-168	-4

Målsättning

Till främjande av intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt skall alla medborgare ha tillgång till ett folkbibliotek.

Barn och unga skall få möjlighet att lära känna sin egen lokala kultur och historia. Barn och unga skall ges ökade möjligheter till kulturupplevelser och utövande.

Ekonomisk analys

Kostnaderna minskar med 18 tkr medan intäkterna ökar med 39 tkr. Intäktsökningen beror på övertidsavgifter, förkomna böcker och viss försäljning samt ökade intäkter för kostnader från biblioteksdatasamarbetet i norra Bohuslän. Kostnadsminskningen beror på minskade kapitaltjänstkostnader.

Verksamhet

Tillbyggnaden i Kulturhuset Futura har inneburit en positiv utveckling för huvudbiblioteket. Medierna har kunnat få en bättre placering, vilket gynnar allmänheten. Antalet lån har minskat under 2004 liksom i resten av landet, delvis beroende på att huvudbiblioteket hölls stängt en period i samband med omflyttningen av media efter tillbyggnaden av Futura. I Tanum är det framför allt utlåning av musik och spelfilmer som minskat. Däremot har utlåningen av tidskrifter, barn- och vuxenfacklitteratur, barn- och vuxenskönlitteratur och CD-böcker samt fjärrlån ökat.

Under hösten 2004 har biblioteket påbörjat arbetet med en egen hemsida som, när den är färdigställd, skall direktlänkas till kommunens hemsida. Detta innebär stora möjligheter för verksamheten att marknadsföra, snabbt uppdatera och förmedla information samt vidarelänkar.

På Hamburgsundsfilialen har skolorna i Rabbalshede, Hogane samt Hamburgundskolan börjat använda biblioteket alltmer. Elever besöker biblioteket tillsammans med lärare även utanför öppettiderna.

Biblioteksdatasamarbetet i norra Bohuslän har utvecklats genom att ett arbete med att ta fram en gemensam medieplan har påbörjats.

Barnverksamheten har huvudsakligen bestått av barnbibliotekariens arbete med bokprat för både elever och lärare, biblioteksvisningar och föräldramöten. Födelsedagsboken har delats ut, bokutställning med bokprat har genomförts liksom boktipsutmaningen och utdelning av kulturrådsböcker till förskolor och skolor. Barnbibliotekarien har tillsammans med regionbibliotekets representant och en förskollärare från kommunen deltagit på Bok – och biblioteksmässan med en utställning om årets utgivning av bilderböcker. Totalt under året har 56 olika aktiviteter genomförts för att lyfta fram barn- och ungdomslitteraturen.

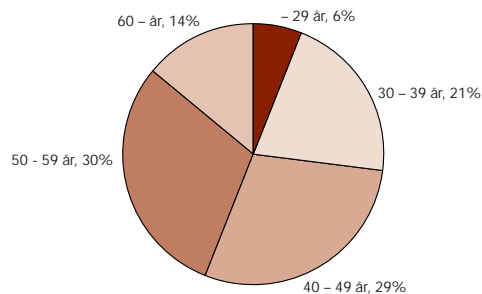
Inom ramen för barn- och ungdomskulturen har sammanlagt åtta kulturprogram med 25 föreställningar spelats upp under året. Cirka 2 230 barn och ungdomar i åldrarna 2 –17 år har på detta sätt fått ett tillfälle till kulturupplevelser.

INVESTERINGSREDOVISNING

Under året har barn- och utbildningsnämnden investerat för 745 tkr. Investeringsanslaget gäller inköp av inventarier till gymnasieskolan samt markarbeten på samtliga skolgårdar för att dessa skall godkännas enligt gällande EU-direktiv.

Personal	2004	2003	2002
Antal anställda	441	425	412
Andel kvinnor	77 %	76 %	76 %
Andel deltidsanställda	34 %	37 %	35 %

Åldersstruktur

FAKTARUTA

Belopp i kr	2004	2003	2002
Barnomsorgen			
<i>Förskola</i>			
Antal platser	215	193	168
Nettokostnad/plats	82 535	80 449	74 455
<i>Fritidshem</i>			
Antal platser	327	306	266
Nettokostnad/plats	30 352	30 002	27 258
<i>Familjedaghem</i>			
Antal platser	224	242	261
Nettokostnad/plats	44 684	41 116	37 035
<i>Kooperativ</i>			
Antal platser	92	98	93
Nettokostnad/plats	48 347	47 995	52 506
Grundskolan/ förskoleklassen			
Antal elever	1 607	1 664	1 681
Nettokostnad (exkl stb)/elev	58 869	56 116	55 105
Lärartäthet inkl elevassistenter	9,20	8,87	8,68
Särskolan			
Antal elever	19	22	24
Nettokostnad/elev	336 137	310 014	271 463
Gymnasieskolan, annan kommun			
Antal elever	411	409	428
Nettokostnad/elev	90 304	86 110	78 829
Tanums gymnasieskola			
Antal elever	100	70	37
Nettokostnad/elev	80 450	85 246	91 211
Vuxenutbildningen			
Antal heltidsstuderande	117	110	150
Nettokostnad/elev	25 949	24 753	18 152
Musikskolan			
Antal elever	402	406	371
Nettokostnad/elev	3 820	3 471	3 170
Biblioteken			
Antal medialån	88 547	89 966	86 118
Antal medialån/invånare	7,2	7,3	7,1

Omsorgsnämnden

Ordförande:
Bertil Gedda (c)

Förvaltningschef:
Bo Lundgren

Belopp i tkr	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Intäkter	53 645	50 081	47 702	46 509	41 139	40 263
Kostnader	-233 700	-229 722	-223 107	-214 249	-199 828	-186 912
Kapitalkostnad	-785	-1 161	-1 513	-1 426	-1 251	-1 076
Verksamhetsresultat	-180 840	-180 802	-176 918	-169 166	-159 940	-147 725
Finansiella poster	-100	63	-51	14	47	91
Resultat	-180 940	-180 739	-176 969	-169 152	-159 893	-147 634
Kommunbidrag	185 485	184 387	173 738	163 404	155 683	143 916
Förändring eget kapital	4 545	3 648	-3 231	-5 748	-4 210	-3 718
Justering	-2 395	3 566	7 214		1 761	10 422
Balanserat resultat*	2 150	-	-7 214	-11 197	-5 449	-3 000
Bruttoinvesteringar	636	868	707	446	563	942
Personalkostnader	156 861	152 841	142 659	137 729	128 714	119 824

*Tanums kommunfullmäktige fattar slutligt beslut vid sammanträde 2 maj 2005

Alla invånare i kommunen skall leva ett gott liv med trygghet i sin livssituation. Personalen i omsorgsförvaltningen skall uppleva att de har ett meningsfullt och viktigt arbete där deras kompetens och erfarenhet tas tillvara och värderas högt. Omsorgsnämnden skall ge invånarna i kommunen en skälig levnadsnivå så att de kan leva ett självständigt liv. Barns bästa skall alltid beaktas. Omsorgsnämnden skall verka för goda arbetsvillkor för sin personal så att de kan utföra ett bra arbete och leva ett friskt liv.

Omsorgsnämnden ansvarar för verksamheter som bland annat regleras av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Till ansvarsområdet hör bland annat särskilda boenden, hemtjänst och stöd till äldre, assistans till handikappade samt arbete med missbrukare, ekonomiskt bistånd, barn som far illa och familjerättsfrågor. Nämnden ansvarar

dessutom för kommunens kostverksamhet. Omsorgsnämnden skall svara för utveckling, uppföljning, utvärdering och ledning av den sociala verksamheten.

Omsorgsnämnden redovisar ett överskott på 4 545 tkr, varav 3 375 tkr förklaras av en engångsintäkt för mottagande av flyktingar. Resterande del av överskottet förklaras främst av lägre kostnader för institutionsplacering av barn, ungdomar och vuxna samt av ökad kostnadsmedvetenhet inom hela förvaltningen och omstrukturerings i verksamheterna.

En omorganisation inom äldreomsorgen har genomförts i syfte att öka rättssäkerheten för den enskilde samt att öka möjligheten för arbetsledande chefer att fungera som bra ledare. Inom äldreomsorgen har antalet särskilda boendeplatser successivt kunnat minskas under året. Matdistribution till personer i ordinärt boende har lagts ut på entreprenad. Orsakerna till detta är en strävan mot ökad kvalitet och valfrihet för den

enskilde samt krav på effektiviseringar och lägre transportkostnader. Förändringen har skapat stor debatt och systemet skall utvärderas under våren 2005.

En god äldreomsorg kommer i framtiden att vara en av de viktigaste uppgifterna och framgångsfaktorerna för samtliga kommuner i Sverige. Antalet äldre kommer att öka liksom på sikt även behoven av omvårdnad och service. Förvaltningens alla verksamheter riskerar att ställas inför stora problem avseende personalrekrytering med tanke på den stora mängden pensionsavgångar och kommande konkurrens om arbetskraft. Sammantaget innebär detta att kommunen måste ha en strategi och framförhållning i dessa frågor.

Handikappomsorgen har tillgodosett det behov och de ansökningar som funnits under året. Anmärkningsvärt är att den tidigare trenden av ständiga stora kostnadsökningar förefaller ha brutits. En möjlig förklaring är att de tidigare dolda behoven nu till stora delar har tillgodosetts. Handikappomsorgens kostnadsutveckling måste ses mot bakgrund av en relativt ny lagstiftning, där det fortfarande finns behov som samhället inte har uppmärksammat. Kraven på individuella lösningar kommer att öka. Kommunen måste arbeta med alternativa lösningar och samverka med andra parter.

Individ- och familjeomsorgen hade en lägre kostnadsnivå 2004 än de föregående tre åren och redovisar fortsatt låga utbetalningar av försörjningsstöd. Förvaltningen eftersträvar ett förebyggande förhållningssätt och arbetar med hemmaplanslösningar när detta är möjligt. Enstaka ärenden och placeringar kan påverka budgeten drastiskt men under 2004 har behovet av insatser varit förhållandevis lågt. Individ- och familjeomsorgen skall det kommande året inrikta sitt arbete mot förebyggande arbete med barn och ungdomar samt åtgärder mot det ökande drogmissbruket i alla grupper.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	628	688	634
Kostnader	-18 809	-20 686	-20 021
Resultat	-18 181	-19 998	-19 387
Kommunbidrag	19 884	19 628	17 962
Förändring eget kapital	1 703	-370	-1 425

Målsättning

Kommunens individ- och familjeomsorg skall arbeta för att antalet personer som behöver försörjningsstöd minskar. Särskilt engagemang skall ägnas åt att agera i och följa ärenden som rör barn och ungdom.

Ekonomisk analys

Verksamhetens nettokostnadsnivå har sänkts med drygt 1 800 tkr jämfört med 2003. Den viktigaste förklaringen är att kostnaderna för institutionsplacering av barn, ungdomar och vuxna har minskat med cirka 3 400 tkr till 2 112 tkr. Kostnaderna för försörjningsstöd har ökat med cirka 200 tkr till 4 791 tkr på grund av en ökning av antalet bidragsmottagande hushåll. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott på 1 703 tkr.

Verksamhet

Under året har arbetet med hemmaplanslösningar för vuxna missbrukare fortsatt, vilket kan vara en orsak till de lägre placeringskostnaderna för vuxna. Antalet övernattningar på "hotell" har drastiskt minskat och antalet värddygn på institution är 235 jämfört med 640 dygn år 2003.

Under året har fyra barn och ungdomar varit placerade på institution jämfört med sex barn och ungdomar år 2003. Antalet värddygn har minskat med 500 dygn. Åtgärder har vidtagits för att rekrytera privata familjehem som alternativ till användningen av professionella, det vill säga familjehem kontrakterade av vårdbolag. Syftet med detta är att kunna ordna bra placeringar till lägre kostnader.

Antalet hushåll med socialbidrag har ökat med 17 till 225. Arbetslösheten i Tanum är fortfarande låg jämfört med riket. De grupper som har ökat avseende socialbidrag är ungdomar samt personer med omfattande social problematik. Utbetalningarna per hushåll har minskat med knappt åtta procent. Återbetalning av försörjningsstöd har fördubblats jämfört med 2003.

Särskilt engagemang har ägnats åt insatser som rör barn och ungdomar. Ett fördjupat samarbete med barn- och utbildningsnämnden har skett under året dels genom att en ungdomsassistent har anställts på deltid, dels genom de verksamhetsbidrag som beviljats till gymnasieskolans IV-program och till en särskild undervisningsgrupp. Fr.o.m. hösten 2004 har två socialsekreterare bedrivit arbete riktat mot skolungdom. Syftet med samarbetet är att förebygga social problematik i ett tidigt skede samt att på ett klokt sätt använda befintliga resurser kring ungdomar i kommunen.

Familjerådgivning är en lagreglerad verksamhet och samfinansieras med grannkommunerna i norra Bohuslän. Under 2004 har familjerådgivaren haft 102 besök från Tanum.

HANDIKAPPOMSORG

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	12 821	13 300	11 233
Kostnader	-42 909	-41 672	-38 980
Resultat	-30 088	-28 372	-27 747
Kommunbidrag	30 106	30 141	25 056
Förändring eget kapital	18	1 769	-2 691

Målsättning

De som har rätt till stöd enligt lagen om särskilt stöd (LSS) eller socialtjänstlagen (SoL) skall i den egna kommunen erbjudas den service, stöd och hjälp som erfordras för att den enskilde skall kunna leva ett tryggt, samhällsintegrerat och självständigt liv.

Ekonomisk analys

Den kraftiga ökningen av verksamhetskostnader och antal brukare som har skett sedan slutet av 1990-talet har stagnerat. Antalet brukare var 95 personer både 2003 och 2004. En orsak kan vara att det tidigare dolda behovet nu till stora delar är tillgodosett. Enstaka insatser och beslut har stor påverkan på handikappomsorgens budget. Verksamhetens bruttokostnader understiger budgeterade medel med cirka 750 tkr, vilket främst förklaras av att ny verksamhet är under uppbyggnad och inte har varit i full drift under året. Handikappomsorgen har också minskat antalet köpta platser till förmån för egen verksamhet i kommunen. Intäkterna för personlig assistans understiger budget på grund av ändrad redovisning för ersättning från försäkringskassan. Intäktsbortfallet kompenseras delvis av att platser på korttidsboende har sålts till andra kommuner samt att befintliga boendeplatser har kunnat användas till avlastning utan personalutökning. Handikappomsorgen redovisar ett överskott på 18 tkr.

Verksamhet

Antalet brukare som har personlig assistans har varit oförändrat under året (14 personer). Under 2004 har elva gruppboendeplatser köpts av andra kommuner. I och med det nya riksomfattande ekonomiska utjämningsystemet kommer antalet köpta platser att minska med sex stycken från och med 2005. Det nya boendet för unga vuxna, Höjden, har utökats med fler

boendeplatser. Kommunfullmäktige har beslutat att avgiftsbelägga insatsen boendestöd, men intäkterna för insatsen är låga. Avgiften medför att likställighetsprincipen, som innebär att alla personer med insatser enligt socialtjänstlagen är med och betalar, efterlevs.

För att öka rättssäkerheten, uppnå bättre journalskrivande, uppföljning och så vidare har handikappomsorgen och äldreomsorgen fått ett nytt IT-baserat verksamhetssystem. Nämnden har under året också antagit riktlinjer för beslut och utförande enligt LSS för att öka kvaliteten och skapa enhetlighet i handläggningen. Handikappomsorgen har även ansvar för personer med psykiska funktionshinder. Under året har samarbetet mellan kommunen, primärvården och regionen intensifierats i syfte att bättre kunna tillgodose gruppens behov.

Handikappomsorgen, liksom förvaltningen i övrigt, har arbetat med olika personalåtgärder i form av schemalägningsmodeller och arbetstidsåtgärder, vilket har resulterat i lägre kostnader för vikarier och sannolikt en bättre hälsa och arbetsmiljö. I en av handikappomsorgens arbetsgrupper pågår ett projekt med att arbeta enligt arbetstidsmodellen 3-3. Sjuklönekostnaden har minskat med cirka 46 procent, vilket kan förklaras av att verksamheterna har påbörjat ett omfattande arbetsmiljöarbete. Exempel på detta är ett nära samarbete med arbetsterapi i syfte att uppnå rätt hantering av hjälpmedel och bra arbetsställningar.

ÄLDREOMSORG

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Intäkter	18 009	17 081	16 829
Kostnader	-148 966	-144 086	-142 722
Resultat	-130 957	-127 005	-125 893
Kommunbidrag	130 873	128 060	126 415
Förändring eget kapital	-84	1 055	522

Målsättning

Äldreomsorgen har som målsättning att äldre skall kunna känna sig trygga och kunna bo kvar hemma så länge de önskar. Satsningar skall göras på förebyggande verksamhet.

Tanums kommun har en kvalitetsgaranti för särskilt boende som innebär att de boende skall få fortsatt självbestämmande och eget ansvar samt få ett gott bemötande från all personal.

Ekonomisk analys

Äldreomsorgen har sedan 2002 haft en mycket låg kostnadsutveckling. Mellan 2003 och 2004 ökade bruttokostnaderna med cirka 3,4 procent. Kostnadsökningen beror, förutom årlig löneökning, på de förstärkningar som under året har gjorts i delar av verksamheten. Äldreomsorgen har under året genomfört ett antal strukturförändringar för att sänka kostnaderna. Antalet platser på särskilda boenden har minskats med cirka 20. Detta har medfört att nyttjandegraden på de befintliga boendena har höjts. En plats i särskilda boenden kostar cirka 450 tkr år. Till stora delar har omsorgsnämndens sparbeting kunnat genomföras genom de vidtagna åtgärderna i äldreboendena.

Kostnaderna för bemanningsföretag har under året minskat med cirka 400 tkr till 320 tkr. Orsaken är att den tidigare bristen på framför allt sjuksköterskor i stort sett upphört. Antalet semesterboende personer med behov av hemtjänst var något lägre än under 2003. Deras behov av vård och omsorg var dock högre än förra året.

Intäktsökningen på 5,4 procent beror främst på högre intäkter från Västra Götalandsregionen avseende arbetsterapi och tekniska hjälpmedel samt höjd måltidstaxa i särskilt boende. Äldreomsorgen redovisar ett underskott på 84 tkr.

Verksamhet

Under 2004 var antalet personer med hemtjänst 190, vilket är en minskning med 23 personer jämfört med föregående år (cirka elva procent). Det totala antalet hemtjänsttimmar har dock ökat med fyra procent. Störst vårdbehov har givetvis de personer som är över 80 år. För närvarande ökar den åldersgruppen marginellt. För de personer som har insatser har vårdtyngden ökat.

Åtgärder i form av omlokalisering och minskning av antalet platser på särskilt boende har genomförts under 2004. Kommunen har haft många tomma boendeplatser – låg utnyttjandegrad – vilket har medfört onödigt höga personalkostnader och låga intäkter.

Kommunen hade vid årets slut 175 platser för särskilt boende jämfört med 188 platser 2003. För korttidsvård och rehabilitering hade kommunen 27-30 platser att jämföra med 34 platser föregående år. Antalet nyttjade platser i särskilt boende var 182 jämfört med 191 platser 2003.

Antal dygn med betalningsansvar för medicinskt färdigbehandlade patienter var fyra under år 2004 att jämföra med två dygn år 2003 och 40 dygn år 2002. Därmed är omsorgsnäm-

dens mål om maximalt 75 dygn med betalningsansvar väl uppfyllt. Skälet till detta är bland annat en mer flexibel organisation för rehabilitering och korttidsvård.

Enligt tidigare beslut påbörjades renovering av Kalkåslidens äldreboende under hösten 2004. Ombyggnaden beräknas vara klar i april 2005. Kalkåsliden var i stort behov av förbättringar både för de boendes skull men också ur arbetsmiljösynpunkt.

Personer i ordinärt boende (som bor hemma) har tidigare kunnat få varm mat genom matdistribution av hemtjänsten. Det har varit svårt att varmhålla maten och transportererna har motsvarat fyra varv runt jorden per år. Efter en upphandling övertogs matdistributionen till personer i ordinärt boende av Samhall AB, som levererar kyld mat en gång per vecka. Systemet ger ökad valfrihet för den enskilde samt mer flexibla arbetstider för personalen. Utvärdering skall ske under våren 2005.

För att möta framtiden har äldreomsorgen under hösten 2004 infört en ny organisation. Den består av en biståndsenhet, en enhet för särskilda boenden, en enhet för förebyggande äldreomsorg innefattande bland annat hemtjänst, hemsjukvård och rehabilitering samt en enhet för avgiftsdebitering. Vikten skall läggas på "förebyggande" äldreomsorg med utvecklad hemtjänst. Arbetsledarna skall ha rimliga arbetsförhållanden och vårdtagarna ska kunna känna sig trygga med de insatser som beviljats.

Under året har förvaltningen arbetat med de av omsorgsnämnden antagna kvalitetsgarantierna genom att upprätta en bemötandepolicy och utveckla kontaktmannaskapet inom särskilt boende.

Krav på ökad rättssäkerhet, bra dokumentation och journalföring har medfört att ett nytt IT-system för ärendehantering införts vid halvårsskiftet inom äldre- och handikappomsorgen. I systemet sköts all ärendehantering såsom ansökan, utredning, beslut och verkställighet. Dessa uppgifter ligger sedan till grund för all avgiftsdebitering. Kommunens sjuksköterskor och arbetsterapeuter använder också systemet för journalföring.

Omsorgsnämnden har initierat arbetet med att ta fram en äldreomsorgsplan för de kommande tio åren. Syftet är att kunna bedriva fortsatt verksamhet med bra kvalitet och trygghet. Särskilda boenden skall finnas i tillräcklig omfattning med bra vård och verksamhetsinnehåll för dem med stora omsorgsbehov. Förebyggande verksamheter skall särskilt uppmärks-

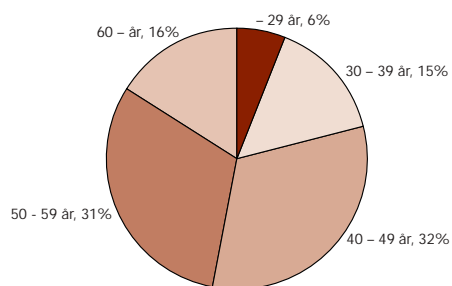
sammas – alltifrån hemtjänst och dagverksamhet till anhörigstöd – så att den enskilde så länge som möjligt skall kunna bo kvar i sin invanda hemmiljö med stöd och service.

INVESTERINGAR

Under 2004 har investeringar gjorts för 636 tkr bestående av främst ett IT-system för äldreomsorg och handikappomsorg.

Personal	2004	2003	2002
Antal anställda	534	553	546
Andel kvinnor	96 %	96 %	96 %
Andel deltidsanställda	82 %	85 %	82 %

Åldersstruktur

FAKTARUTA

Belopp i kr	2004	2003	2002
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG			
Nettokostnad per inv 0-w	1 476	1 627	1 588
Försörjningsstöd			
Antal hushåll	225	208	227
Kostnad per hushåll	19 517	21 904	20 872
Placering barn			
Placering i antal dygn	4 266	4 538	4 397
Total kostnad	4 135 660	6 790 756	5 476 584
Kostnad per dygn	969	1 496	1 246
Placering vuxna			
Placering i antal dygn	1056	640	106
Total kostnad	1 544 831	1 241 163	171 083
Kostnad per dygn	1 463	1 939	1 614
HANDIKAPPOMSORG			
Nettokostnad per inv 0-w	2 443	2 309	2 272
Gruppboende			
Antal egna platser	13	13	11
Bruttokostnad per plats	520 881	594 006	597 970
Nettokostnad per plats	498 248	565 014	561 731
Dagcenter			
Antal platser	16	16	15
Bruttokostnad per plats	224 721	208 852	185 143
Nettokostnad per plats	201 939	189 234	165 181
Antal personer med personlig assistans	14	14	19
Antal utförda timmar personlig assistans	59 595	60 839	60 249
ÄLDREOMSORG			
Nettokostnad per inv 65-w	48 081	47 320	47 275
Nettokostnad per inv 80-w	161 110	154 870	153 529
Särskilda boenden			
Antal utnyttjade platser	182	191	214
Bruttokostnad per plats	517 323	485 261	468 327
Nettokostnad per plats	453 164	425 794	414 605
Hemtjänst			
Antal personer med trygghetslarm 31 dec	230	237	222
Antal personer med matdistribution 31 dec	103	146	121
Antal personer med hemtjänst 31 dec	190	213	189
Antal hemtjänsttimmar	56 864	54 805	55 182
Bruttokostnad/hemtjänsttimme	405	372	319
Nettokostnad/hemtjänsttimme	359	326	271

Kommunrevision

Ordförande:
Berit Carlsson (c)

Revisionskonsult:
PriceWaterhouse
Coopers

Belopp i tkr	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Intäkter	-	-	-	-	-	-
Kostnader	-475	-422	-351	-330	-340	-712
Kapitalkostnad	-	-	-	-	-	-
Verksamhetsresultat	-475	-422	-351	-330	-340	-712
Finansiella poster	-	-	1	1	2	2
Resultat	-475	-422	-350	-329	-338	-710
Kommunbidrag	474	467	458	450	407	406
Förändring eget kapital	-1	45	108	121	69	-304
Justering	-	-	-	-	-	267
Balanserat resultat	342	343	298	190	69	0
Personalkostnader	92	86	52	35	23	36

De förtroendevalda revisorerna ansvarar för revisionen av hela den kommunala verksamhet. Till sin hjälp har man yrkesrevisorer som fungerar som sakkunnigt biträde. Redovisningsrevisionen syftar i huvudsak till att bedöma om god redovisningssed tillämpas, om räkenskaperna är rättvisande samt om kontrollen av förmögenhetsskyddet är tillräckligt. Förvaltningsrevisionen syftar till att bedöma om kommunfullmäktiges beslut efterlevs och om verksamheten, inom budgetramarna och med avsedd kvalitet, uppnår de politiska målen.

Samverkan i revisionsfrågor med närliggande kommuner har utvecklats vidare genom att samarbete med övriga kommuner i regionen har initierats. Avsikten är att finna former för revisionsarbete över huvudmannaskapsgränserna.

Ny lagstiftning kring "God ekonomisk hushållning" gäller från 2005 och medför skärpta krav på nämndernas rapportering av måluppfyllelse. Lagstiftningen ålägger också revisorerna att, även för delårsrapporten, bedöma och uttala sig om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Målsättning

Kommunens revisorer skall enligt kommunallagen, reglementet och med iakttagande av god revisionsledning, granska all verksamhet som bedrivs inom nämnderna. De skall alltså:

- pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt

- granska om räkenskaperna är rättvisande och nämndernas kontroll tillräcklig

Ekonomisk analys

Verksamheten har anpassats till den justerade budgeten för 2004 och kostnaderna för det sakkunniga biträdet är lägre än budgeterat vilket givit mer utrymme för de valda revisorernas egna aktiviteter. Jämfört med 2003 har kostnaderna ökat med 53 tkr (13 procent).

Verksamhet

Under året har revisionen fortsatt att följa nämndernas sätt att styra mot de mål som fastställts av kommunfullmäktige. Revisorerna har fört samtal med nämnderna kring verksamhet och ekonomi. Vid arbetsplatsbesök har aktuella frågor diskuterats samt ärenden som initierats genom kontakter med brukare och andra intressenter följts upp.

Den centrala medelshanteringen och andra gemensamma rutiner har granskats. Inom omsorgsnämndens ansvarsområde har granskning genomförts av socialbidrag, administrationen av klienters egna medel och hantering av vårdtagares privata medel. Kommunens delårsrapport och årsredovisning har granskats. Beträffande resultatet av granskningsinsatserna hänvisas till de sakkunnigas årsrapporter och revisionsberättelsen.

Tanums Bostäder AB

Tanums Bostäder AB är ett helägt kommunalt bostadsbolag. Bolaget har totalt 575 lägenheter i Tanumshede, Fjällbacka, Grebbestad och Östad. Årets resultat uppgår till 1 518 tkr. Det är tredje året i följd som bolaget uppvisar ett positivt resultat.

Ordförande:
Kurt Svedberg (fp)

Verkställande direktör:
Ulf Ericsson

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Resultaträkning			
Intäkter	30 957	29 919	27 493
Kostnader	-20 346	-19 115	-18 464
Avskrivningar	-4 302	-4 558	-2 791
Rörelseresultat	6 309	6 246	6 238
Finansiella poster	-4 791	-5 135	-5 181
Extraordinära poster			
Resultat	1 518	1 111	1 057
BALANSRÄKNING			
Anläggningstillgångar	148 098	131 344	129 567
Omsättningstillgångar	1 607	2 209	6 841
Summa tillgångar	149 705	133 552	136 408
Eget kapital	17 284	15 766	14 655
Långfristiga skulder	109 520	103 868	105 286
Kortfristiga skulder	22 901	13 918	16 467
Summa eget kapital och skulder	149 705	133 552	136 408
Bruttoinvesteringar	20 669	7 598	12 323
Personalkostnader	1 176	1 159	1 147

RESULTATANALYS

Bolaget redovisar vinst för tredje året i följd. Årets vinst uppgår till 1 518 tkr vilket är en resultatförbättring med 407 tkr (37 procent) jämfört med förra året. 2004 års resultat belastas med nedskrivningar av fastighetsvärdet och reservationer med 900 tkr. Resultatet från den löpande verksamheten uppgår således till cirka 2 400 tkr. Det goda resultatet förklaras dels av en bra uthyrning och dels av att det effektiviserings- och besparingsprogram bolaget arbetat med givit effekt främst i form av sänkta uppvärmningskostnader. Sammantaget har besparingsåtgärderna som främst avser minskad energi- och vattenförbrukning givit kostnadsminskningar med cirka 1 500 tkr under 2004. Dessutom har bolagets räntekostnader minskat som en följd av det låga ränteläget som rått under året.

Intäkter

Hyresintäkterna uppgår, efter hyresrabatter och hyresbortfall för tomma lägenheter och lokaler, till 30 957 tkr vilket är en

ökning med 1 038 tkr (3,5 procent) sedan förra året. Bostadshyrorna höjdes den 1 januari med i genomsnitt 3,1 procent vilket på årsbasis gav ökade intäkter med cirka 950 tkr. Efter höjningen uppgår genomsnittshyran till 808 kronor per kvadratmeter.

Kostnader

Driftskostnaderna uppgick till 13 532 tkr vilken är en ökning med cirka 300 tkr (1,2 procent) jämfört med förra året. Ökningen beror främst på höjda priser för vatten, el och olja. Däremot har förbrukningen av olja och vatten minskat. Kostnaden för fastighetsskötsel har ökat med 70 tkr (1,4 procent).

Underhållskostnaderna blev 3 719 tkr, en ökning med 460 tkr jämfört med 2003. Av underhållet har 2 133 tkr avsett lägenhetsunderhåll medan 1 586 tkr avsett gemensamt fastighetsunderhåll. Per kvadratmeter uthyrningsbar area uppgick underhållskostnaden till 91 kronor.

Finansnetto

Finansnettot uppgår till -4 791 tkr, en förbättring med 344 tkr (6,7 procent) jämfört med föregående år. Förbättringen beror på sänkta kostnadsräntor genom att den genomsnittliga räntenivån kunnat sänkas.

VERKSAMHET

Fastighetsbestånd

Tanums Bostäder AB har totalt 575 lägenheter fördelade på 293 lägenheter i Tanumshede, 95 lägenheter i Grebbestad, 149 lägenheter i Fjällbacka och 38 lägenheter i Östad. Den totala uthyrningsbara arean uppgår till 40 716 kvadratmeter varav 36 855 kvadratmeter är lägenheter och 3 861 kvadratmeter lokaler.

Uthyrning

Antalet tomma lägenheter har legat på en låg nivå under hela året. I genomsnitt har 2,0 procent av lägenheterna varit outhyrda. I princip hela vakansen förklaras av att ett tiotal lägenheter använts som evakueringslägenheter vid ombyggnationer.

Besparingsåtgärder

Genom energibesparingar och övergång från oljeuppvärmning till bergvärme och fjärrvärme har bolaget både kunnat minska uppvärmningskostnaden samtidigt som det inneburit betydande miljövinster. Under 2004 har 274 lägenheter anslutits till ett fjärrvärmenät i Tanumshede vilket innebär att oljeförbrukningen kan minskas med 450 kubikmeter per år.

Ombyggnationer

Bolagets fastighetsbestånd har en åldersammansättning som gör att underhållsbehovet är förhållandevis högt de kommande åren. En ombyggnad av 66 lägenheter på Hedeskogsvägen i Tanumshede pågår och under året har dessutom fem lägenheter på Irisvägen i Östad byggts om.

INVESTERINGAR

Årets investeringar uppgår till totalt 20 669 tkr varav 13 450 tkr avser ombyggnation av lägenheter och 5 450 tkr förvärv av fastigheter.

UTSIKTER INFÖR FRAMTIDEN

För 2004 och 2005 har bolaget träffat ett tvårsavtal med Hyresgästföreningen som innebär hyreshöjningar med 3,1 procent 2004 och 2,9 procent 2005.

Bolagets arbete med att sänka driftkostnaderna fortsätter. Under 2005 kommer ytterligare åtgärder för att minska uppvärmningskostnaderna att vidtas.

Ombyggnad pågår av lägenheter på Hedeskogsvägen Tanumshede och i Östad. Under 2005 påbörjas dessutom ombyggnation av cirka 40 lägenheter i Fjällbacka.

Bolaget planerar för nybyggnation av lägenheter i Grebbestad och Fjällbacka. Sammanlagt pågår planarbete för sex olika bostadsområden som när de är färdigställda kommer att innebära att cirka 130 nya lägenheter kan byggas. Planarbetet kan möjliggöra byggstart av 20 lägenheter under 2005.

RAMBO AB

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB (RAMBO AB) är ett kommunalt avfallsbolag som ägs gemensamt av Lysekils, Sotenäs, Tanums och Munkedals kommuner. Bolaget bildades 1981. Tanums kommun gick in som ägare till bolaget 2002. Tanums ägarandel av bolaget uppgår till 20 procent.

RAMBO AB har som verksamhet att omhänderta, transportera och/eller behandla avfall från hushåll, industrier och andra verksamheter i de fyra kommunerna.

Belopp i tkr	2004	2003	2002
Resultaträkning			
Intäkter	55 363	44 932	41 119
Kostnader	-48 422	-39 115	-36 263
Avskrivningar	-3 246	-2 587	-2 359
Rörelseresultat	3 695	3 230	2 497
Finansiella poster	296	219	168
Bokslutsdispositioner	-959	-535	-263
Skatt på årets resultat	-896	-834	-693
Resultat	2 136	2 079	1 709
BALANSRÄKNING			
Anläggningstillgångar	20 504	16 211	14 822
Omsättningstillgångar	30 793	16 158	14 343
Summa tillgångar	51 297	32 370	29 165
Eget kapital	36 360	20 265	17 650
Långfristiga skulder	--	--	-
Kortfristiga skulder	14 937	12 105	11 515
Summa eget kapital och skulder	51 297	32 370	29 165
Bruttoinvesteringar	7 939	2 432	6 561
Personalkostnader	6 848	5 660	5 371

Ekonomisk analys

Resultatet uppgår till 2 136 tkr vilket är 57 tkr bättre än föregående år. Före skatt och bokslutsdispositioner uppgår resultatet till 3 991 tkr, en förbättring med 542 tkr jämfört med 2003. Det egna kapitalet som uppgår till 31 896 tkr har ökat med 15 135 tkr genom nyemission och årets vinst. Bolaget har inga långfristiga lån. Soliditeten har ökat under året och uppgår till 62 procent. Likviditeten har ökat med 12 793 tkr och uppgår till 19 202 tkr. Likviditetsökningen beror dels på en nyemission med 13 000 tkr och dels på positivt kassaflöde från den löpande verksamheten med 6 341 tkr.

Verksamhet

Under 2004 har RAMBO AB genomfört en nyemission riktad mot Munkedals kommun och emissionsbeloppet utgörande 13 000 tkr har i kontant likvid tillförts bolaget.

RAMBO har under 2004 hanterat totalt 60 367 ton avfall i Lysekils, Sotenäs, Tanums och Munkedals kommuner. Jämfört med år 2003 innebär det en ökning med drygt 20 procent, i allt väsentligt beroende på bolagets nya verksamhet i Munkedal.

Av hanterade mängder har drygt 89 procent kunnat nyttiggöras i någon form medan resterande elva procent lagts på deponi. RAMBO AB svarar sedan 1990 för drift och skötsel av ägarkommunernas avfallsanläggningar.

Beslut

Kommunstyrelsen överlämnar med denna årsredovisning sin redovisning för 2004 till kommunfullmäktige. Med anledning av årsredovisningen föreslås kommunfullmäktige besluta:

-att justera kommunstyrelsens utgående balans med -700 tkr till 1 865 tkr

-att justera omsorgsnämndens utgående balans med -2 395 till 2 150 tkr

-att nämndernas överskott respektive underskott i övrigt balanseras i ny räkning år 2005 och

-att fastställa resultaträkning, balansräkning och förvaltningsberättelse för år 2004

Clas-Åke Sörkvist
Kommunstyrelsens ordförande

Nils Olsson
Ledamot i kommunstyrelsen

Rolf Hermansson
Ledamot i kommunstyrelsen

Ronny Larsson
Ledamot i kommunstyrelsen

Karl-Erik Hansson
Ledamot i kommunstyrelsen

Bengt Widengård
Ledamot i kommunstyrelsen

Lennart Larsson
Ledamot i kommunstyrelsen

Mona Svegås
Ledamot i kommunstyrelsen

Bengt Mattsson
Ledamot i kommunstyrelsen

Siv Bergström
Ledamot i kommunstyrelsen

Lennart Fredlund
Ledamot i kommunstyrelsen

Revisionsberättelse för 2004

Vi har granskat räkenskaperna och nämndernas verksamhet och, genom utsedda lekmannarevisorer i Tanums Bostäder AB samt Rambo AB, verksamheterna i dessa företag under 2004.

Granskningen har, vad avser kommunen, utförts i enlighet med kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt genomförts på det sätt och med det resultat som redovisats i det sakkunniga bitrådets

årsrapport och anlita revisionsbyrås sammanfattande rapport vilka biläggs denna berättelse.

Vi tillstyrker att kommunstyrelsen, övriga nämnder och de förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen avser.

Tanumshede 15 april 2005

Berit Carlsson

Lars Hognert

Sture Olsson

Jan Peterson

Tioårsöversikt kommunen

Belopp i tkr	Bokslut 2004	Bokslut 2003	Bokslut 2002	Bokslut 2001
RESULTATRÄKNING				
Verksamhetens intäkter	150 343	139 834	133 679	118 905
Verksamhetens kostnader	-548 275	-531 285	-506 542	-472 684
Avskrivningar	-31 535	-29 546	-28 356	-28 964
Jämförelsestörande poster	9 765	-	-	-
Verksamhetsresultat	-419 702	-420 996	-401 219	-382 743
Skatteintäkter och generella statsbidrag	447 444	439 711	420 049	400 545
Finansnetto	-12 031	-12 899	-13 950	-14 188
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	15 711	5 815	4 879	3 613
Extraordinära poster	-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT	15 711	5 815	4 879	3 613
BALANSRÄKNING				
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	540 891	537 331	538 081	523 947
Fordringar	42 713	30 605	42 075	46 457
Förråd	1 116	-	-	-
Likviditet	25 622	19 116	2 501	19 973
Summa omsättningstillgångar	69 451	49 721	44 576	66 430
SUMMA TILLGÅNGAR	610 342	587 052	582 657	590 377
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	188 863	195 951	191 057	187 443
Justering	17	-12 903	15	-
Årets resultat	15 711	5 815	4 879	3 613
Summa eget kapital	204 590	188 863	195 951	191 056
Avsättningar	28 755	29 582	21 540	23 722
Skulder				
Långfristiga skulder	278 249	277 189	274 472	275 944
Pensionsskuld	-	-	-	-
Kortfristiga skulder	98 748	91 418	90 694	99 655
Summa skulder	376 997	368 607	365 166	375 599
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	610 342	587 052	582 657	590 377
NYCKELTAL:				
Verksamhetsresultat/skatteintäkter	93,8%	95,7%	95,5%	95,6%
Soliditet	33,5%	32,2%	33,6%	32,4%
Bruttoinvesteringar, tkr	35 031	35 014	47 144	38 504
Antal invånare	12 317	12 288	12 210	12 116
Utdebitering, kr	21,99	21,62	21,62	21,62

Tioårsöversikt kommunen

Bokslut 2000	Bokslut 1999	Bokslut 1998	Bokslut 1997	Bokslut 1996	Bokslut 1995
112 597	108 804	101 150	102 736	102 326	92 551
-443 857	-421 925	-387 926	-398 814	-393 229	-363 461
-27 069	-27 253	-27 039	-25 100	-22 293	-16 917
-	-	-	-	-	-
-358 329	-340 374	-313 815	-321 178	-313 196	-287 827
377 852	357 275	334 296	312 529	299 287	293 077
-14 204	-13 419	-14 299	-14 087	-11 131	-5 812
5 319	3 482	6 182	-22 736	-25 040	-562
-	-32 785	-3 916	-12 176	-	-
5 319	-29 303	2 266	-34 912	-25 040	-562
528 311	503 214	503 794	508 485	499 926	376 637
44 079	34 505	49 206	24 611	38 136	48 377
-	-	-	-	-	-
25 570	30 208	20 216	22 263	19 516	25 652
69 649	64 713	69 423	46 874	57 652	74 029
597 960	567 927	573 217	555 359	557 578	450 666
182 123	217 388	83 664	118 575	146 883	147 445
-	-5 961	131 458	-	-3 269	-
5 319	-29 303	2 266	-34 912	-25 039	-562
187 442	182 123	217 388	83 663	118 575	146 883
26 475	28 827	19 039	-	-	-
259 299	228 405	244 288	241 872	233 247	128 020
-	-	-	144 822	125 305	112 017
124 744	128 572	92 503	85 001	80 451	63 745
384 043	356 977	336 790	471 695	439 003	303 782
597 960	567 927	573 217	555 359	557 578	450 666
94,8%	95,3%	93,9%	102,8%	104,6%	98,2%
31,3%	32,1%	37,9%	15,1%	21,3%	32,6%
58 223	33 746	30 224	38 722	156 359	48 909
12 105	12 069	12 111	12 152	12 216	12 306
21,62	21,62	20,96	20,96	20,96	20,77

Ekonomisk översikt av verksamheterna

KOMMUNSTYRELSEN												
Belopp i tkr	KOMMUNLEDNING			SERVICE			ARBETSMARKNADSÅTGÄRDER			KOLLEKTIVTRAFIK		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter	1 728	2 192	2 324	3 897	3 803	3 408	-	2	46	-	-	-
Kostnader	-15 502	-15 655	-14 522	-6 791	-7 154	-7 161	-5	-9	-1 923	-5 383	-5 118	-4 284
Resultat	-13 774	-13 463	-12 198	-2 894	-3 351	-3 753	-5	-7	-1 877	-5 383	-5 118	-4 284
Kommunbidrag	13 237	12 934	12 472	3 105	3 356	3 515	-	-	1 892	5 190	5 028	5 326
Förändring eget kapital	-537	-529	274	211	5	-238	-5	-7	15	-193	-90	1 042

TEKNISKA NÄMNDEN									
Belopp i tkr	ADMINISTRATION			ENERGI			RENHÅLLNING		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter	2 051	2 116	2 422	255	255	150	21 314	19 428	17 627
Kostnader	-2 392	-2 564	-2 773	-240	-235	-144	-20 367	-19 854	-17 485
Resultat	-341	-448	-351	15	20	6	947	-426	142
Kommunbidrag	380	398	418	-	-	-	-	-	-
Förändring eget kapital	39	-50	67	15	20	6	947	-426	142
Balanserat resultat	-	-	-	-	-	-	-380	-1 327	-901

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN												
Belopp i tkr	ADMINISTRATION			FYSISK PLANERING			BYGGLOV			KARTFÖRSÖRJNING		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter	-	3	-	1 138	870	912	2 614	2 340	1 955	274	257	191
Kostnader	-537	-591	-528	-1 442	-1 247	-1 182	-2 309	-2 286	-2 210	-404	-449	-343
Resultat	-537	-588	-528	-304	-377	-270	305	54	-255	-130	-192	-152
Kommunbidrag	490	495	480	223	400	231	151	259	283	130	156	151
Förändring eget kapital	-47	-93	-48	-81	23	-39	456	313	28	-	-36	-1

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN												
Belopp i tkr	ADMINISTRATION			FRITIDSVERKSAMHET			HAMNAR			KULTURVERKSAMHET		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter	2	37	7	770	1 050	781	6 826	5 884	5 867	514	349	971
Kostnader	-1 676	-1 952	-1 675	-6 420	-6 286	-5 393	-8 256	-8 158	-7 739	-2 625	-2 610	-3 386
Resultat	-1 674	-1 915	-1 668	-5 650	-5 236	-4 612	-1 430	-2 274	-1 872	-2 111	-2 261	-2 415
Kommunbidrag	1 811	2 005	1 860	5 391	5 689	5 184	1 384	1 804	2 028	2 267	2 447	2 184
Förändring eget kapital	137	90	192	-259	453	572	-46	-470	156	156	186	-231

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN												
Belopp i tkr	ADMINISTRATION			BARNOMSORG			GRUNDSKOLA			SÄRSKOLA		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter	174	14	25	8 952	8 873	10 010	8 462	6 149	4 965	507	420	753
Kostnader	-6 335	-5 979	-5 632	-52 440	-49 535	-44 440	-107 813	-102 256	-100 326	-6 894	-7 240	-7 258
Resultat	-6 161	-5 965	-5 607	-43 488	-40 662	-34 430	-99 351	-96 107	-95 361	-6 387	-6 820	-6 505
Kommunbidrag	5 422	5 441	5 098	43 107	41 860	33 914	98 675	95 756	94 356	7 041	7 232	6 904
Förändring eget kapital	-739	-524	-509	-381	1 198	-516	-676	-351	-1 005	654	412	399

OMSORGSNÄMNDEN												
Belopp i tkr	ADMINISTRATION			INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG			HANDIKAPPOMSORG			ÄLDREOMSORG		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter	314	403	280	628	688	634	12 821	13 300	11 233	18 009	17 081	16 829
Kostnader	-5 170	-5 160	-4 071	-18 809	-20 686	-20 021	-42 909	-41 672	-38 980	-148 966	-144 086	-142 722
Resultat	-4 856	-4 757	-3 791	-18 181	-19 998	-19 387	-30 088	-28 372	-27 747	-130 957	-127 005	-125 893
Kommunbidrag	4 348	6 474	4 132	19 884	19 628	17 962	30 106	30 141	25 056	130 873	128 060	126 415
Förändring eget kapital	-508	1 717	341	1 703	-370	-1 425	18	1 769	-2 691	-84	1 055	522

Ekonomisk översikt av verksamheterna

Belopp i tkr	NÄRINGSLIV			KOMMUNGEMENSAM VERKSAMHET			RÄDDNINGSTJÄNST			CIVILA FÖRSVARET		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter	43	1 638	1 093	2 636	2 076	2 210	1 171	579	504	216	216	210
Kostnader	-838	-3 438	-2 830	-8 701	-8 853	-9 827	-9 583	-8 700	-8 018	-195	-213	-244
Resultat	-795	-1 800	-1 737	-6 065	-6 777	-7 617	-8 412	-8 121	-7 514	21	3	-34
Kommunbidrag	786	1 630	1 788	5 160	6 195	7 015	8 438	7 898	7 144	-	-	-
Förändring eget kapital	-9	-170	51	-905	-582	-602	26	-223	-370	21	3	-34

Belopp i tkr	EXPLOATERING			GATOR OCH PARKER			VATTEN OCH AVLOPP			FASTIGHETSFÖRVALTNING		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter	1 179	1 306	1 093	718	1 006	952	35 529	30 234	28 066	57 626	57 564	61 034
Kostnader	-1 139	-1 125	-723	-6 275	-7 036	-6 859	-15 422	-14 393	-13 255	-26 996	-27 060	-26 858
Kapitalkostnader	-1 967	-1 915	-1 889	-4 652	-4 467	-4 042	-16 465	-15 023	-15 381	-31 132	-30 597	-34 972
Resultat	-1 927	-1 734	-1 519	-10 209	-10 497	-9 949	3 642	818	-570	-502	-93	-796
Kommunbidrag	1 865	1 998	1 524	9 358	10 297	9 769	-	-	-	256	-	-
Förändring eget kapital	-62	264	5	-851	-200	-180	3 642	818	-570	-246	-93	-796
Balanserat resultat							3 358	-284	-1 102	99	345	438

Belopp i tkr	MILJÖVERKSAMHET		
	2004	2003	2002
Intäkter	4 376	4 322	4 034
Kostnader	-6 193	-5 994	-6 297
Resultat	-1 817	-1 672	-2 263
Kommunbidrag	1 879	2 016	2 419
Förändring eget kapital	62	344	156

Belopp i tkr	TURISM		
	2004	2003	2002
Intäkter	1 366	1 069	764
Kostnader	-3 075	-2 847	-2 421
Resultat	-1 709	-1 778	-1 657
Kommunbidrag	1 507	1 515	1 455
Förändring eget kapital	-202	-263	-202

Belopp i tkr	GYMNASIESKOLA			LÄRCENTRUM			MUSIKSKOLA			BIBLIOTEK/BARN- OCH UNGDOMSKULTUR		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter	2 017	1 824	1 329	13 937	10 550	10 633	586	378	347	849	810	884
Kostnader	-46 532	-42 412	-38 442	-20 441	-17 026	-16 554	-2 122	-1 787	-1 501	-5 570	-5 588	-5 451
Resultat	-44 515	-40 588	-37 113	-6 504	-6 476	-5 921	-1 536	-1 409	-1 154	-4 721	-4 778	-4 567
Kommunbidrag	42 858	40 078	37 803	6 463	6 537	5 963	1 498	1 323	1 060	4 919	4 610	4 563
Förändring eget kapital	-1 657	-510	690	-41	61	42	-38	-86	-94	198	-168	-4

Belopp i tkr	KOSTENHETEN		
	2004	2003	2002
Intäkter	18 497	18 635	18 726
Kostnader	-18 731	-19 242	-18 879
Resultat	-234	-607	-153
Kommunbidrag	274	84	173
Förändring eget kapital	40	-523	20

Begreppsförklaring

Anläggningskapital

Skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder plus avsättningar. Utgör en del av det egna kapitalet.

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelse i form av borgensåtagande, ställda panter och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias så belastar den resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångarnas värde som skall spegla värdeminskningen.

Avsättningar

Förpliktelse som är säkra eller högst sannolika till sin förekomst men osäkra till belopp och infriandepunkt. När förpliktelsen infrias belastas resultatet. I kommunen gäller detta bland annat pensionsåtagande.

Balanserat resultat

Visar nämndernas egna kapital.

Balanskrav

Lagstadgat krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället. Här framgår hur kommunen använt respektive anskaffat sitt kapital.

Driftredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Eget kapital

Kommunens förmögenhet, det vill säga alla tidigare års ackumulerade överskott. Består dels av rörelsekapital dels av anläggningsskapital.

Exploateringsverksamhet

Åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier.

Finansieringsanalys

Visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringen.

Kapitalkostnader

Periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning dels av ränta på bundet kapital. Är en intern post.

Kommunbidrag

Tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som har förfallodag mindre än ett år efter balansdagen.

Likviditet

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som har förfallodag senare än ett år efter balansdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Pension

Från och med 1998 redovisas pensionskulden enligt blandmodellen som innebär att skuld upparbetad till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Pensionskulda upparbetad från och med 1998 redovisas som en avsättning. Beviljade garantipensioner redovisas som avsättning från och med 1998 även om beslut tagits tidigare.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

Eget kapital andel av det totala kapitalet uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänad hundralapp som betalas i kommunalskatt.